

T.C.
GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
UYGULAMALI SANATLAR EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
GRAFİK EĞİTİMİ BİLİM DALI

POST- MODERNİZMİN AFİŞ SANATINA ETKİSİ ve
UYGULAMA ÖRNEKLERİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Hazırlayan
Nazik Çelik Çiğdem

Tez Danışmanı
Doç. Dr. Canan Deliduman

ANKARA- 2006

Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü'ne

Nazik Çelik Çiğdem'e ait '**Post- Modernizmin Afiş Sanatına Etkisi ve Uygulama Örnekleri**' adlı çalışma jürimiz tarafından Uygulamalı Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Grafik Eğitimi Bilim Dalında YÜKSEK LİSANS tezi olarak kabul edilmiştir.

Başkan:

Akademik Ünvanı, Adı Soyadı

Üye :

Akademik Ünvanı, Adı Soyadı

Üye :

Akademik Ünvanı, Adı Soyadı

ÖZET

Bu çalışmanın genel amacı Postmodernizmin afiş üzerindeki etkisini ve eğitimdeki uygulamaları incelemek, örnek olacak afişleri yorumlamak, lisans öğrencilerinin üretecekleri afiş tasarımlarını analiz edip sonuçlar çıkarmaktır.

Bu araştırmanın verileri araştırmacı tarafından hazırlanacak gözlem formları yoluyla toplanmıştır. Bunun için önce literatür ve benzer konularda yapılmış tezler incelenmiştir. Daha sonra bir gözlem formu taslağı geliştirilmiştir. Bu taslak uzman ve uygulayıcılardan oluşan bir gruba uygulanarak eleştirileri alınmıştır. Bu eleştiriler doğrultusunda son şekli verilen formlar araştırmacı tarafından Gazi ve Muğla Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi öğrencilerinin çalışmalarına bizzat uygulanmıştır. Elde edilen veriler değerlendirilerek yorumları yapılmıştır.

Gazi ve Muğla Üniversitesi öğrencileri arasından 50 öğrenci seçilmiştir. Öğrencilere çalışmaya başlamadan önce daha önce yapılmış olan afiş örnekleri gösterilmiş ve postmodernizm ve grafik tasarıma olan etkisi hakkında bilgiler verilmiştir. Daha sonra öğrencilerden verilen bilgiler doğrultusunda afiş hazırlamaları istenmiştir. Gözlem formlarından toplanan bilgilere göre, öğrencilerin çalışmalarının büyük çoğunluğunda postmodernist akımın etkisinde (biçim ve hareket çeşitliliği getiren özgür ve dışavurumcu yaklaşım) hazırlandığı görülmüştür. Tamamen özgür bırakıldıkları için rahat çalıştıkları gözlenmiştir.

ABSTRACT

The general purpose of this study is to view the effect of postmodernizm on poster and applications in education, to interpret posters which will be example, to analysis the poster designs to be produced by students of bachelor of science and to deduce the consequences.

The data of this research have been collected through observation forms which will be prepare by researcher. Therefore firstly thesis and literature have been investigated in the similar matters. After that an observation form draft has been developed. This draft has applied a group consisting of specialist and applies and their criticism have been taken. Under these criticism, forms finalized have been applied in person the studies of students of Gazi and Muğla University Faculty of Fine Arts by researcher. The data obtained have been evaluated and commented.

50 students have been elected among the students of Gazi and Muğla University. They have been shown prior to poster examples before they started to study and given information them about their effect on postmodernism and graphic design. After that the students have been requested to prepare poster according to given information. In respect of information collecting from observation forms, it is understood that the most of students have been prepared their studies under the influence of postmodernist trend (a free and expressionism approach raising form and activity diversity). It is observed that the students have studied easily as being free completely.

ÖNSÖZ

Postmodernizm olarak adlandırılan akım, grafikte ilk önceleri, İsviçre stilinde çalışan ve bu stili geliştirmek isteyen kişilerin çalışmalarında ortaya çıkmıştır. Başlangıcı 1970' lerde olan, belli kurallara bağlı kalmaksızın gelişen bu yaklaşım, grafik tasarımına bir biçim ve hareket çeşitliliği getirerek, grafik alanında özgür ve dışavurumcu bir çağı başlatmıştır. Postmodernizmin ortaya çıkışına kadar yapılan tasarımlarda; tasarımcılar insanlarla iletişim kurmayı amaçlamışlardır. Ancak Postmodernist akımın ortaya çıkışıyla tasarımcılar; iletişim kurmaktan çok kendi kendini ifade etmeyi hedef almışlardır.

Bu araştırmada Postmodernizmin afiş üzerindeki etkisini ve eğitimdeki uygulamaları incelenmiş, örnek olan afişleri yorumlanmış ve lisans öğrencilerinin ürettikleri afiş tasarımları analiz edilip sonuçlar çıkarılmıştır.

Araştırma altı bölümden oluşmakta ve aşağıda belirtilen konuları kapsamaktadır:

1. Bölüm: Giriş
2. Bölüm: İletişim ve Grafik Tasarım
3. Bölüm: Postmodernizm
4. Bölüm: Türkiye'de Sanatın Gelişimi
5. Bölüm: Örnek Tasarımlar
6. Bölüm: Sonuç ve Öneriler

Bu araştırmanın gerçekleşmesinde bana yol gösteren, ilgisi ve desteğiyle bana yardımcı olan değerli danışmanım Sayın Doç. Dr. Canan Deliduman' a ve bu araştırma boyunca bana maddi ve manevi açıdan destek olan eşime ve aileme sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

Ankara, Eylül 2006

Nazik Çelik Çiğdem

İÇİNDEKİLER

	<u>Sayfa No</u>
ÖZET.....	i
ABSTRACT.....	ii
ÖNSÖZ.....	iii
İÇİNDEKİLER.....	iv
RESİMLER LİSTESİ.....	vi
TABLolar LİSTESİ.....	xi
I. BÖLÜM	
GİRİŞ.....	1
1. 1. Problem	1
1. 2. Amaç	4
1. 3. Önem.....	4
1. 4. Sayıtlılar	5
1. 5. Sınırlılıklar.....	5
1. 6. Yöntem.....	5
1. 6. 1. Araştırmanın Modeli.....	6
1. 6. 2. Evren ve Örneklem.....	6
1. 6. 3. Verilerin Toplanması.....	6
1. 6. 4. Verilerin Çözümlemesi ve Yorumlanması.....	7
1. 7. Tanımlar.....	7
II. BÖLÜM	
İLETİŞİM ve GRAFİK TASARIM.....	8
2. İletişimin Tanımı.....	8
3. Grafik Sanatların Tanımı.....	9
4. İletişim ve Grafik Sanatı Arasındaki İlişki.....	10
5. Tasarımın Tanımı.....	10
5. 1. Grafik Tasarımın Tanımı.....	11
5. 2. İletişim ve Grafik Tasarım Arasındaki İlişki.....	11
6. Afişin Tanımı.....	12

Sayfa No

6. 1. Afiş Tasarımında Kullanılan Ögeler.....	13
6. 2. Afişin Grafik Tasarımdaki Yeri.....	14

III. BÖLÜM

POSTMODERNİZM.....	16
3. Postmodernizmin Tanımı.....	16
3. 1. Postmodernizmin Grafik Sanatına Etkisi.....	16
3. 2. Postmodernizmin Amerikan Grafik Tasarımına Etkisi.....	18
3. 3. Postmodernizmin Afiş Sanatına Etkisi.....	21
3. 4. Postmodernizmin Eğitime Etkisi.....	23

IV. BÖLÜM

TÜRKİYE’DE SANATIN GELİŞİMİ	25
4. Türkiye’de Sanatın Gelişimi	25
4. 1. Türkiye’de Sanatın Gelişimine Postmodernizmin Etkisi.....	30

V. BÖLÜM

ÖRNEK TASARIMLAR.....	32
5. Örnek Tasarımların Değerlendirilmesi.....	32
6. Öğrencilere Uygulanan Gözlem Formlarının Değerlendirilmesi.....	134

VI. BÖLÜM

SONUÇ ve ÖNERİLER.....	151
6. 1. SONUÇ.....	151
6. 2. ÖNERİLER.....	152

KAYNAKÇA.....	154
---------------	-----

EKLER.....	158
------------	-----

EK – 1. GÖZLEM FORMU ÖRNEĞİ.....	159
----------------------------------	-----

RESİMLER LİSTESİ

<u>Resim No</u>	<u>Sayfa No</u>
SANATÇI ÇALIŞMALARI.....	32
1. No.lu Resim.	33
2. No.lu Resim.....	34
3. No.lu Resim.....	35
4. No.lu Resim.....	36
5. No.lu Resim.....	37
6. No.lu Resim.....	38
7. No.lu Resim.....	39
8. No.lu Resim.....	40
9. No.lu Resim.....	41
10. No.lu Resim.....	42
11. No.lu Resim.....	43
12. No.lu Resim.....	44
13. No.lu Resim.....	45
14. No.lu Resim.....	46
15. No.lu Resim.....	47
16. No.lu Resim.....	48
17. No.lu Resim.....	49
18. No.lu Resim.....	50
19. No.lu Resim.....	51
20. No.lu Resim.....	52

<u>Resim No</u>	<u>Sayfa No</u>
21. No.lu Resim.....	53
22. No.lu Resim.....	54
23. No.lu Resim.....	55
24. No.lu Resim.....	56
25. No.lu Resim.....	57
26. No.lu Resim.....	58
27. No.lu Resim.....	59
28. No.lu Resim.....	60
29. No.lu Resim.....	61
30. No.lu Resim.....	62
31. No.lu Resim.....	63
32. No.lu Resim.....	64
33. No.lu Resim.....	65
34. No.lu Resim.....	66
35. No.lu Resim.....	67
36. No.lu Resim.....	68
37. No.lu Resim.....	69
38. No.lu Resim.....	70
39. No.lu Resim.....	71
40. No.lu Resim.....	72
41. No.lu Resim.....	73
42. No.lu Resim.....	74
43. No.lu Resim.....	75

<u>Resim No</u>	<u>Sayfa No</u>
44. No.lu Resim.....	76
45. No.lu Resim.....	77
46. No.lu Resim.....	78
47. No.lu Resim.....	79
48. No.lu Resim.....	80
49. No.lu Resim.....	81
50. No.lu Resim.....	82
ÖĞRENCİ ÇALIŞMALARI.....	83
1. No.lu Resim.	84
2. No.lu Resim.....	85
3. No.lu Resim.....	86
4. No.lu Resim.....	87
5. No.lu Resim.....	88
6. No.lu Resim.....	89
7. No.lu Resim.....	90
8. No.lu Resim.....	91
9. No.lu Resim.....	92
10. No.lu Resim.....	93
11. No.lu Resim.....	94
12. No.lu Resim.....	95
13. No.lu Resim.....	96
14. No.lu Resim.....	97
15. No.lu Resim.....	98

<u>Resim No</u>	<u>Sayfa No</u>
16. No.lu Resim.....	99
17. No.lu Resim.....	100
18. No.lu Resim.....	101
19. No.lu Resim.....	102
20. No.lu Resim.....	103
21. No.lu Resim.....	104
22. No.lu Resim.....	105
23. No.lu Resim.....	106
24. No.lu Resim.....	107
25. No.lu Resim.....	108
26. No.lu Resim.....	109
27. No.lu Resim.....	110
28. No.lu Resim.....	111
29. No.lu Resim.....	112
30. No.lu Resim.....	113
31. No.lu Resim.....	114
32. No.lu Resim.....	115
33. No.lu Resim.....	116
34. No.lu Resim.....	117
35. No.lu Resim.....	118
36. No.lu Resim.....	119
37. No.lu Resim.....	120
38. No.lu Resim.....	121

<u>Resim No</u>	<u>Sayfa No</u>
39. No.lu Resim.....	122
40. No.lu Resim.....	123
41. No.lu Resim.....	124
42. No.lu Resim.....	125
43. No.lu Resim.....	126
44. No.lu Resim.....	127
45. No.lu Resim.....	128
46. No.lu Resim.....	129
47. No.lu Resim.....	130
48. No.lu Resim.....	131
49. No.lu Resim.....	132
50. No.lu Resim.....	133

TABLOLAR LİSTESİ

<u>Tablo No</u>	<u>Sayfa No</u>
Tablo 1.....	6
Tablo 2.....	135
Tablo 3.....	137
Tablo 4.....	139
Tablo 5.....	141
Tablo 6.....	143
Tablo 7.....	145
Tablo 8.....	147
Tablo 9.....	149

I. BÖLÜM

GİRİŞ

1. 1. Problem

Çeşitli basım ve çoğaltma teknikleriyle yapılacak afiş, tipografi vs. gibi resimsel ya da yüzeysel malzemenin tasarım konusu grafik sanatların kapsamına girer. Grafik sanatlar işlevsel niteliklerinin ağır basışıyla diğer alanlardan ayrılır.

İletişim, gönderici ve alıcı olarak adlandırılan iki insan ya da insan grubu arasında gerçekleşen bir duygu, düşünce, davranış ve bilgi alış-verişi olarak tanımlanabilir. İletişim bir faaliyettir. Sadece konuşmanın değil, konuşma ve işitme eylemlerinin bir arada bulunduğu yerde iletişimden söz edilebilir. Benzer bir biçimde; bir fotoğrafın iletişim süreci içinde ele alınabilmesi için, fotoğraf çekme ile fotoğraf izleme eylemlerinin birlikte varolması gerekir (Becer 1999:11).

İnsanlık tarihi kadar eski bir soru olan “sanat nedir?” sorusu hala kesin bir yanıtı ulaşmış gibi görünmemektedir. Sanatın kimi evrensel nitelikleri, sözgelimi özgünlüğü, tekliği, yeniliği de böylece bir genel tanıma gitmeyi haklı olarak engellemektedir. Ayrıca, tarih boyunca her kültür dönemi ve alanı kendine özgü, bir daha yinelenmeyen, yinelenemeyen bir sanat yaratmıştır (Erinç 1998:10).

Sanat ürünü, var olanın özellikleriyle değil bu ürünü ortaya koyan kişinin duyguları, tutum ve davranışlarıyla tanımlanmalıdır.

Sanat içerisinde işlevselliğiyle ayrılan grafik tasarımı şu şekilde kısaca tanımlanabilir: “Grafik tasarım, görsel iletişim sanatıdır. Birinci işlevi de, bir mesajı iletme ya da bir ürün ya da hizmeti tanıtmaktır. Grafik tasarım terimi ilk kez 20. yy’ın ilk yarısında metal kalıplara oyularak yazılan ve çizilen ve daha sonra da çoğaltılmak üzere basılan görsel malzemeler için kullanılmıştır. Teknoloji geliştikçe,

sadece basılı malzemeler değil; film aracılığı ile perdeye yansıtılan, video ile ekrana gönderilen ve bilgisayarlar yardımıyla üretilen görsel malzemelerde grafik tasarım kapsamına girmiş ve bu terimin anlamı oldukça genişlemiştir.

Bugünün grafik tasarımcısı; kaligrafi sanatçılarının, baskı ustalarının ve zanaatçılarının geleneğini sürdüren bir meslek alanıdır.”(Becer 1999:33).

Tasarım, bir problemin çözümü demektir. Grafik tasarım problemleri, genellikle iki boyutlu yüzeyler üzerinde çözer. Genel olarak bütün görsel sanatlar, özel olarak ise iki boyut içinde var olan görüntü sanatları hemen hemen aynı dili kullanırlar (Becer 1999:34).

Grafik tasarım içinde insanlara en çok ulaşabileni afiştir.

Afişler, tasarım ve sanat kaygısının eşit ağırlıkta olduğu grafik ürünlerdir. Kübizm, Dışavurumculuk, Art-Neouveau, Art-Deco, Bauhaus, Uluslararası Tipografik Stil gibi modern sanat ve tasarım akımlarının çağdaş afiş dilinin gelişimine büyük etkisi olmuştur. 1798’de Alois Senefelder’in taşbaskı tekniğini buluşundan sonra geliştirilen renkli taşbaskı teknikleri, afişin sanatsal bir yapı kazanmasında önemli rol oynamıştır (Becer 1999:201).

Postmodern oluşumlar, popüler kültürel işleyiş ve bu işleyişin içinde üreyen her tür sanata yeni bir boyut getirerek onun görünümüne 'yüzeysellik/derinlikten yoksunluk' , ve 'duygu yönü zayıf' etkiyi yaygın ve baskın olarak katmıştır. Bu gelişmeleri, kısaca, sanatın her türünün popüler kültürel alan içinde tarihsel arka planı 19. Yüzyıl'a uzanan ve popüler olarak adlandırılan oluşuma, bu oluşum içinde yaygınlaşan beğenin kolay üretilip-tüketilmesine teslim olması şeklinde özetlemek mümkündür. Postmodern durum ile 1950'lerin sonu ve 1960'ların başlarında karşılaşmaya başlanmıştır. "Post-modern kültürde "kültür", kendi içinde bir ürün olmuştur; pazar kendi kendisinin ikamesini gerçekleştirmekte, ve gerçek anlamda, kapsamına aldığı nesnelerin herhangi biri kadar metalaşmaktadır. Postmodernizm bir süreç olarak, salt metalaşmanın tüketimidir.

Postmodernist yaklaşımlar 1970 sonlarından başlayarak Amerikalı grafik sanatçılar üzerinde etkisini gösterdi. Basel’de Weingart ile çalışan ve daha sonra Los Angeles’da kendi stüdyosunu kuran April Greiman, çalışmalarında postmodernist ilkelerden yararlandı; derinliği ön plana çıkaran illüstratif fotoğraflar gerçekleştirdi (Becer 1999:110).

Neville Brody, Duffy Design Group, Grapus ve Rudy Vanderlans post-modernist yaklaşımın başarılı örneklerini verdiler (Becer 1999:111).

Postmodernist akımların afiş sanatı üzerinde büyük etkisi olmuştur. O zamana kadar afişte uygulanan teknikler büyük değişime uğramıştır. Afişlerde daha fazla görsel efekt ve farklı bir üslup kullanılmıştır. Afişlerde dışavurumcu bir anlatım egemen olmuştur.

Grafik tasarımdaki Postmodernist yönelişlerin Amerika’da büyük bir coşkuyla benimsenmesi ve çok çeşitli görsel anlatım örnekleri sergilemesi, biraz da kendi kültürünün özündeki yapıdan kaynaklanmaktadır. Amerikan kültürünün kimliğini kazanmaya başladığı ilk zamanlardan günümüze kadar, Avrupa kültürüne hayranlık duyarak onu örnek alması giderek bu kültürü biçimleriyle statü sembolü olarak kendi kimliğine taşıması, günümüzdeki , geçmişin estetik unsurlarını ait olduğu bağlamdan dışlayıp, biçimsel kalıplar olarak kullanan Postmodernist yaklaşımın temel tutumuyla adeta çakışmaktadır.

Postmodernizm ilk olarak İsviçre’de ortaya çıkmış, hem İsviçreli tasarımcılar hem de bu okullarda öğrenim gören Amerikalı öğrenciler kanalıyla Amerika’ya ulaşmıştır. Amerika’nın bir yandan özgürlükçü ve her türlü yeniliğe açık olan girişimci tavrının desteklediği teklifsiz tutumu, diğer yandan her türlü yaratıma bir tüketim nesnesi olarak bakan kesimin pragmatist tavrı, bu akımın gelişmesini ve yaygınlık kazanmasını destekleyen unsurlar olmuştur.

Postmodernizm grafik tasarım alanında Amerika ve Avrupa’da bu denli coşkuyla karşılanıp benimsenmesine karşın, o dönemde Türkiye’de bu kadar ilgiyi bulamamıştır. Ancak son on yıldır grafik tasarım alanında postmodernizmin etkilerini görülmektedir. Okullarda, öğrencilerin çalışmalarında henüz uygulamaya başladığı postmodernizm, grafik tasarım alanında oldukça etkili olmaktadır.

Bu araştırma Postmodernizmin afiş sanatına getirdiği; hareketlilik, görsel efektlerin etkisini incelemek amacıyla hazırlanmıştır.

1. 2. Amaç

Bu çalışmanın genel amacı Postmodernizmin afiş üzerindeki etkisini ve eğitimdeki uygulamaları incelemek, örnek olacak afişleri yorumlamak, lisans öğrencilerinin üretecekleri afiş tasarımlarını analiz edip sonuçlar çıkarmaktır. Bu genel amacı gerçekleştirebilmek için aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır.

- 1 - Postmodernizmin sanat anlayışı nedir?
- 2 - Postmodernizmin grafik sanatına etkisi nedir?
- 3 - Postmodernizmin afiş sanatına etkisi nedir?
- 4 - Postmodernizmin Türkiye’deki üniversitelerdeki eğitimde uygulamaları nedir?

1. 3. Önem

Postmodernizmin doğuşuyla beraber afiş sanatında kullanılmaya başlanan hareketlilik, görsel efektlerin fazlalığı, sezgiye dayalı olması, mizahi ve dışavurumcu bir anlatımın egemenliğinin söz konusu olması dolayısıyla önem taşımaktadır.

Postmodernizm olarak adlandırılan akım, grafikte ilk önceleri, İsviçre stilinde çalışan ve bu stili geliştirmek isteyen kişilerin çalışmalarında ortaya çıkmıştır. Başlangıcı 1970’ lerde olan, belli kurallara bağlı kalmaksızın gelişen bu yaklaşım, grafik tasarımına bir biçim ve hareket çeşitliliği getirerek, grafik alanında

özgür ve dışavurumcu bir çağı başlatmıştır. Postmodernizmin ortaya çıkışına kadar yapılan tasarımlarda; tasarımcılar insanlarla iletişim kurmayı amaçlamışlardır. Ancak Postmodernist akımın ortaya çıkışıyla tasarımcılar; iletişim kurmaktan çok kendi kendini ifade etmeyi hedef almışlardır. Postmodernizmin afiş üzerindeki etkisini incelemek amacıyla üniversitelerin güzel sanatlar dalındaki öğrencilere afiş çalışması yaptırılarak değerlendirilecek ve bu tezle ilgili sonuçlar çıkarılacaktır. Post modernizmin afiş tasarımına etkisi konusunda daha önce bir çalışmaya rastlanmayışından dolayı çağdaş sanat akımlarının önemi bu tezde vurgulanmıştır.

Ayrıca bu araştırmanın, grafik tasarım alanında çalışanlara ve sanat alanında eğitim almak isteyenlere bilgi kaynağı olacağı düşünülmektedir.

1. 4. Sayıtlar

1. Seçilen afiş örnekleri bilimsel dergilerden alınmıştır.
2. Gazi ve Muğla Üniversitesi Eğitim Fakültesi Resim- İş Eğitimi Bölümü Grafik bölümünde eğitim gören öğrencilerin yaptıkları afiş çalışmaları bu konudaki değerlendirmeler için geçerli sayılmıştır.

1. 5. Sınırlılıklar

Bu çalışma daha önce Postmodernizmin etkisinde yapılmış olan afişler ve Gazi ve Muğla Üniversitesi Eğitim Fakültesi Resim- İş Eğitimi Bölümü Grafik bölümünde eğitim gören öğrencilerin yapmış oldukları afiş çalışmaları ile sınırlıdır. Araştırma gözlem formu ile veri toplama ile de sınırlıdır.

1. 6. Yöntem

Bu bölümde ‘Araştırmanın modeli’. ‘Evren’, ‘Örnekleme’, ‘Verilerin Toplanması’ ve ‘Verilerin Çözümlemesi ve Yorumlanması’ na yer verilmiştir.

1. 6. 1. Araştırmanın Modeli

Bu araştırma ‘Postmodernizmin Afiş Sanatına Etkisi ve Uygulama Örnekleri’ konusuna yönelik betimsel bir çalışmadır.

1. 6. 2. Evren ve Örneklem

Bu çalışmanın evrenini Gazi ve Muğla Üniversitesi Eğitim Fakültesi Resim-İş Eğitimi Bölümü öğrencileri oluşturmuştur. Sayı fazla olmadığından örnekleme gidilmemiştir.

TABLO 1

Gözlem Formlarının Uygulandığı Kurumlar

n= 50		x	%
Kurumlar	Bölümler		
Gazi Üniversitesi	Eğitim Fakültesi Resim- İş Eğitimi Bölümü	38	76
Muğla Üniversitesi	Eğitim Fakültesi Resim- İş Eğitimi Bölümü	12	24
Toplam		50	100

1. 6. 3. Verilerin Toplanması:

Bu araştırmanın verileri araştırmacı tarafından hazırlanan gözlem formları yoluyla toplanmıştır. Bunun için önce literatür ve benzer konularda yapılmış tezler incelenmiştir. 1970- 1990 yılları arasında Postmodernizmin etkisinde yapılmış olan 50 tane sanatçı afişi incelenmiştir. Daha sonra bir gözlem formu taslağı geliştirilmiştir. Bu taslak uzman ve uygulayıcılardan oluşan bir gruba uygulanarak eleştirileri alınmıştır. Bu eleştiriler doğrultusunda son şekli verilen formlar araştırmacı tarafından Gazi ve Muğla Üniversitesi Eğitim Fakültesi Resim- İş Eğitimi Bölümü öğrencilerinin çalışmalarına bizzat uygulanmıştır.

1. 6. 4. Verilerin Çözümlemesi ve Yorumlanması

Gözlem formlarıyla toplanan bilgiler, araştırmanın amacını gerçekleştirmek üzere teknik ve kompozisyon açısından analiz edilerek yorumlanmıştır.

1. 7. Tanımlar

İletişim: Gönderici ve alıcı olarak adlandırılan iki insan ya da insan grubu arasında gerçekleşen bir duygu, düşünce, davranış ve bilgi alışverişi olarak tanımlanır.

Grafik Tasarım: Görsel iletişim sanatıdır. Birinci işlevi de, bir mesajı iletme ya da bir ürün veya hizmeti tanıtmaktır.

Tasarım: Bir problemin çözümü demektir.

Afiş: Tasarım ve sanat kaygısının eşit ağırlıkta olduğu ürünlerdir.

Postmodernizm: Bu terim, 1970'lerden sonra kullanılan bir sözcük olmasına rağmen kesin bir akımı ve anlayışı ifade etmemektedir. Ama genel olarak 1950'lere kadar olan ve akademikleşmiş Kübizm ve soyutlama gibi anlayışlar sonrasında ortaya çıkan farklı bir sanat sürecini belirtmek için bu terim kullanılmaktadır.

II. BÖLÜM

İLETİŞİM ve GRAFİK TASARIM

2. İletişimin Tanımı

Batı dillerinde “ communication “ olarak kullanılan iletişim sözcüğünün kökeni Latince “ comminis “ ve “ communica “ sözcüklerinden türetilmiştir. İletişimin birçok tanımı yapılmıştır. Hepsi birbirinden farklı olmakla birlikte aynı tanıma farklı yönlerden yaklaşmıştır.

İletişim hayatımızın her anında olan bir faaliyettir. Doğumdan ölüme kadar hayatın önemli parçalarını oluşturur. İletişim insanı çevreye bağlar.

Genel anlamı ile iletişim, birbirlerine bulundukları ortamlardaki nesneler, olaylar ve olgularla ilgili değişimleri haber veren bunlara ilişkin bilgileri aktaran, aynı olgular, nesneler, sorunlar karşısında benzer yaşam deneyimlerinden kaynaklanan benzer duygular taşıyıp, bunları birbirine aktaran insanların oluşturduğu topluluk ya da toplum yaşamı içinde gerçekleştirilen tutum, yargı, düşünce ve duygu alışverişidir (Oskay 1994:15).

İletişim öğrenilen bir faaliyettir. İnsanlar iletişimin nasıl kurulacağını yine iletişimden yararlanarak öğrenirler. İnsanlar yaşamak, diğer insanlarla işbirliği içinde olmak, kişisel ihtiyaçlarını karşılamak, bilgi alışverişinde bulunmak, toplumla ilişki içine girmek, toplumu bir arada tutmak için iletişim kurarlar.

İletişimle ilgili bir diğer tanım da şöyledir: “İletişim esas olarak simgeler aracılığıyla bir kişiden ya da gruptan diğerine bilginin fikirlerin tutumların veya duyguların iletimidir.” (Mutlu:168). İletişim ikna için de kurulur. İnsanlar başkalarının kendileri gibi düşünmesini sağlamak için iletişim kurabilirler. Bir diğer tanımda ise şöyle diyor: “İletişim düşünce ve duyguların bireyler, toplumsal kümeler,

toplumlar arasında söz, el, kol hareketi, yazı, görüntü vb. aracılığıyla değiş tokuş edilmesini sağlayan toplumsal etkileşim sürecidir.” (Ozankaya 1980:63).

İletişim kurulduğunda bir mesaj alışverişi ortaya çıkar. Üzerlerine anlamlar yüklenen simgelerin alışverişi söz konusudur. Bununla ilgili bir tanım da şöyledir: “İletişim bilginin, fikirlerin, duyguların, becerilerin ve bunun gibi simgeler kullanılarak iletilmesidir.”(Mutlu:168).

İletişimi kısaca bilgi üretme, aktarma ve anlamlandırma süreci olarak tanımlayabiliriz (Dökmen 1998:19).

3. Grafik Sanatların Tanımı

Günümüzde görsel simge dili olarak grafik önemli bir sektörün doğmasını sağlamıştır.

Grafik kelimesi Yunanca ‘grafikos’ ya da ‘graphein’ sözcüğünden gelir. Kelime anlamı olarak yazmak, resim çizmek, işaret, desen anlamındadır. Sonu graf ile biten sözcükler, tasarlanan biçime göre görüntüleme anlamındadır. Grafik Sanatlar terimi özgün baskı yöntemleri ile oluşturulan sanat yapıtlarını ve bilgi iletme, basılmak, kitle iletişim araçlarında kullanmak amacıyla hazırlanan çizgi, yazı, resimle ve bunların düzenlemeleri ile ilgili tasarımları kapsamaktadır.

Grafik Sanatlar çeşitli basım ve çoğaltma teknikleri ile gerçekleştirilecek resimsel ya da yüzeysel malzemenin tasarımı konusunu ele alan sanat dalları grubudur. Afiş, tekstil tasarımı, tipografi, grafik sanatlar kapsamına girmektedir. Bu alanların da örneklediği gibi grafik sanatlar resim, heykel gibi işlevsel niteliklerinin ağır basmasıyla birbirlerinden ayrılırlar. Daha açık bir deyişle bir grafik sanatı ürünü yalnız estetik bir işleve sahip olmayacak onun ötesinde somut bir kullanım alanında da işe yarar nitelikte olacaktır. Kullanılan aracın üzerindeki işaret ve renklerden resim ve afişlere basılı yasalardan, ilanlardan, magazinlere, yazılı şiirlerden bilimsel

kitaplara, fotoğraftan, televizyona, karikatürden canlandırmaya (animasyon), sinemaya, her türlü ürünün tanımı ve ambalajına sinemadan vitrinlere, kısacası bütün yaşam alanının büyük bölümü içinde toplumsal, kültürel, ekonomik ve psikolojik ihtiyaçların hepsini içinde bulunduran grafik alanı evrensel boyuttadır.‘ Her türlü basılı ve görsel, görsel-işitsel, iletişim ortamları grafiksel iletişim veya grafikdir’. Özetlemek gerekirse biçimle, renkle, düzenle ve yazıyla ilgili her konu grafik sanatların uygulama alanı içine girmektedir. Günümüzde aynı dili konuşmayan, yazmayan hatta okuma yazma bilmeyen insanlara grafik simgelerle aynı şeyleri anlatma ve iletme imkanı vardır. İşte bu yüzden grafik alanı evrenseldir (Ersöz 1993:20).

4. İletişim ve Grafik Sanatı Arasındaki İlişki

Bir bilgi ya da mesaj insanlara basılı görüntülerle iletiliyor. Fakat iletişim açısından bakıldığında bilgi ya da mesajı iletmenin belli kuralları vardır. Tasarlanacak olan grafik ürünler bu kurallar doğrultusunda hazırlanır. Bu kuralların belirleyici unsuru, hedef kitle için belli anlamlar taşıyan simgelerdir.

Görsel evrenimizde Grafik Sanatlar oldukça önemli bir yerdedir. Güncel yaşamımızda sinemanın kurgulanmasından tutunda, izlediğimiz bir reklam filmi, çeşitli ürünlerin sunuluşu (Ambalajlanış), firmaların tanıtımı vb. gibi aklımıza gelebilecek birçok görsel malzeme, Grafik Sanatların ve grafik tasarımcılarının ürünüdür. Görsel iletişim açısından bakıldığında Grafik Sanatlar oldukça önemli işler üstlenmektedir (Oğuzoğlu 1993:26).

5. Tasarımın Tanımı

Tasarım kelimesi son yıllarda sıkça duyduğumuz bir kelimedir. Tasarım bir yaratma sürecidir.

Tasarım; bir model, kalıp ya da süsleme yapmak değildir. Bir tasarım kendi içinde bir yapıya ve bu yapı arkasında bir planlamaya sahip olmalıdır. Bütün

sanatların temelinde bir tasarım olgusu bulunmaktadır. Tasarlama eylemi, oluşturulacak yapının organizasyonu ile ilgili her türlü faaliyeti içine almaktadır (Becer 1999:32).

5. 1. Grafik Tasarımın Tanımı

Grafik tasarım, bir düşünceyi, bir duyguyu ya da nesnel evrenin bir parçasının resimsel öğeleri ve fotoğrafları iki boyutlu düzlem ya da üç boyutlu formlar üzerinde kullanarak anlatmaktır.

‘ Çizme, boyama, baskı, resim ve çeşitli resim teknikleri ile tasvir edilir; çizgiyle yapılan muhtelif şekil, resim ya da eşyayı çizgi ve resimle götürme’ olarak tanımlanır. Bir başka tanımda ise; ‘resim ve fotoğraf yoluyla yapılan tüm iletişim araçlarına verilen isim;bir diğerinde ise görsel semboller ve fotoğraflarla mesaj toplama ve aktarma yöntemi olarak’ tanımlanmıştır. Bütün bu tanımlar grafiğin bir yüzey üzerinde sembol ve fotoğraf ile görüntü oluşturma yöntemlerinden yararlanarak bir tasvirde bulunmayı anlatmaktadır (Ersöz 1993:21).

Metal baskı kalıplarına oyularak ve daha sonra çoğaltılan görsel malzemeler için grafik tasarım terimi kullanılmıştır. Fakat günümüzde teknoloji çok ilerlediği için görsel malzemeler oldukça artmıştır. Grafik tasarımın kapsamı da genişlemiştir.

5. 2. İletişim ve Grafik Tasarım Arasındaki İlişki

Bir tasarım verilmesi istenen mesajı iletmelidir. Eğer iletemiyorsa tasarım değeri yoktur. Tasarım sorunları daima iletişimle ilgilidir. Tasarımda mesajı hedef kitleye aktarırken bazı sınırlandırılmalar olabilir (parasal, fiziksel gibi). Bütün bunlara rağmen mesaj doğru ve etkili bir biçimde aktarılmalıdır.

İletişim, grafik tasarımın hayati unsurudur. Zaten, grafik tasarımı bu denli ilginç, dinamik ve çağdaş kılan şey de iletişime yönelik olmasıdır. Tasarımcı; güncel bir bilgiyi, çağdaş bir beğeni anlayışı içinde ve yine çağdaş araç ve malzemelerle sunmak zorundadır. Bu nedenle de yeni eğilimleri, teknolojik buluşları ve yaşadığı dönem içinde tartışılan sanatsal, felsefi, politik, sosyolojik vb. sorunları yakından izlemelidir (Becer 1999:34).

6. Afişin Tanımı

Bir malın veya hizmetin ya da markanın varlığını tüketiciye bildirmek amacıyla göze ve kulağa seslenen mesajların hazırlanması; bu mesajların araçlarla yayımlanmasına ‘tanıtım’ denilmektedir. Tanıtımlar için en yaygın olan basılı, sesli, görüntülü ve sayısal iletişim araçlarıdır. Afiş, basılı iletişim araçlarından olup dilimize Fransızca ‘AFICHE’ den geçen bir kelime olarak bilinmektedir. Herhangi bir haberi herkese duyurmak için duvara yapıştırılan veya asılan el yazması ya da basılı kağıt olarak tanımlanmaktadır. Konu ile ilgili mesajı seyirciye iletmekle yükümlüdür. Resim, yazı ve fotoğraf kullanılmaktadır. Bunu yapabilmek için de ayrıntılardan kaçınarak gerektiği kadar şekil, renk, resim ve yazı kullanılmalıdır. Afişleri yapılarına göre şöyle gruplayabiliriz:

1-İllüstre Afiş

2-Objektif Afiş

3-Constructive Afiş

Afiş, sadece okuyucu olduğu tüketiciye seslenmektedir. Afiş sürekli toplumla içiçedir ve her kesimden tüketiciye seslenmektedir. Günümüzde afiş yaşamın bir parçası haline gelmiştir. Zaman içinde anlatımlar daha sade bir şekil almıştır. Bugün niteliklerine göre afişleri dört ayrı bölümde toparlayabiliriz. Bunlar:

1-Reklama Yönelik Afişler: Bu afişler herhangi bir ürünü tanıtıcı ve duyurucu nitelik taşımaktadır.

2-Kültürel Afişler: Daha çok sanat olaylarının duyurumunu amaçlayan afişlerdir. Tiyatro afişlerinin daha çok yapılmış olmasının sebebi tiyatro sektöründekilerin bu konuya olan özel ilgilerinden ileri gelmektedir.

3-Toplumsal Afiş: Politik ve turistik konuların işlendiği afişlerdir.

4-Dekoratif Afişler: Genel olarak çocuklar için hazırlanan ve masal kahramanları gibi fantastik öğelerin yer aldığı afişlerdir (Ersöz 1993).

Afiş, yazılı ve resimli grafiksel görsel unsurların bir mesajı veya bir tanıtım amacıyla kullanıp tasarlanması sonucu oluşan grafik tasarım ürünüdür (Karaaslan 1994: 6).

Afiş, iletişim araçlarının olmadığı ya da yetersiz kaldığı zamanlarda en etkili iletişim aracıydı. Fakat geçen zaman da gelişen teknoloji de afişin etkinliğini kaybetmesine neden olmadı. Gelişen teknolojinin de yardımıyla afiş tasarımı günümüzde oldukça iyi yerdedir.

Afişin bir başka tanımı ise şöyledir: “ Bir fikri benimsetmek, herhangi bir ürünü tanıtmak, ilgi çekmek ve reklam amacıyla hazırlanıp şehir duvarlarına asılan bir tür ilandır. Evden dışarı adımımızı attığımız andan itibaren her an, her köşede veya her köşeyi döndüğümüzde ummadığımız bir anda karşımıza çıkabilen afişler birer outdoor malzemesidir. Yani duvarda anlamını bulan bir medya aracıdır.” (Ergenel 1993: 4).

6. 1. Afiş Tasarımında Kullanılan Öğeler

Fotoğraf : Sözlerin ve yazının yetersiz kaldığı yerlerde fotoğraf kullanılması vazgeçilmez bir öğedir. Fotoğraf evrensel olmasının yanı sıra inandırıcılığı oldukça güçlü bir görüntü ögesidir. Bu yüzden afişlerde en çok fotoğraf kullanılır. Afişte tanıtımı yapılan ürünün ya da verilmek istenen mesajın etkisini artırmak ve daha çekici hale getirmek fotoğraf kullanımı en etkili yoldur.

Renk : Doğru kullanıldığı takdirde renkler afişte çekiciliği artırır. Rengin insanlar üzerindeki etkisi tartışma götürmez bir gerçektir. Örneğin; soğuk ve koyu renkler insanlarda karamsarlık, sıkıntı uyandırırken, sıcak, açık ve parlak renkler hareketlilik, ferahlık hissi verir. Bu nedenle afişte kullanılacak olan renklerin titizlikle seçilmesi gerekir.

Yazı : Sözcüklerin işaretler aracılığı ile gösterilmesidir. Yazı da renk gibi insan üzerinde psikolojik bir etki bırakır.Örneğin; kalın puntoda yazılmış etli yazılar güçlülüğü ve kararlılığı, ince puntoda yazılmış yazılar zarifliği ve inceliği, hareketli yazılar enerjiyi çağırıştırır.

Yazı hiçbir zaman afiş düzenlemesinden ayrı düşünülemez. Yani afişin bütünleyicisi ve temel ögesidir. Ne bol yazılı ne de diğer öğelerle dolu bir afiş ortaya konmalıdır. Görüntü ve sözcüğün dengeli olduğu bir afiş görevini istendiği gibi yapacaktır. Kullanacağımız yazının hareket halindeki bir insanın anlayabileceği etkide ve güçte olmalıdır. İmajı ve mesajı anında izleyiciye iletebilmelidir. Yazı başlı başına bir sanat olayı olup afişin ayrılmaz bir parçasıdır (Karaaslan 1994: 27).

6. 2. Afişin Grafik Tasarımdaki Yeri

Afişin tarihindeki ilk adım Eski Mısır’ da papirüs üzerine yapılmış resimler, Ortaçağ’ da el yazması kitaplar ile atılmıştır. Matbaanın bulunmasıyla kağıt afiş ortaya çıkmıştır. Daha sonraları baskı tekniklerinin gelişimi ile afiş sanatı büyümeye başlamıştır. Matbaanın bulunmasıyla ortaya çıkan kağıt afişler ilk zamanlar sadece resmi haberleri duyurmak için kullanıldı. Sonraları üretilen ürünleri tanıtmak amacıyla afişler basıldı. Bunlar ilk reklam afişleri idi.

Sanat olaylarındaki hızlı gelişme, afişin gelişimini de etkilemiştir. Art Nouveau, Ekspresyonizm, Bauhaus, Kübizm, Dadaizm gibi akımlar afiş sanatı üzerinde, söz ve resim ilişkilerinde etkin, kalıcı değişikliklere neden olmuştur (Karaaslan 1994: 10).

Daha sonraları teknolojinin ve sanayinin hızla ilerlemesiyle, fotoğraftan sonra radyo ve televizyonun da iletişim dünyasına ayak basmaları ile reklam ve tanıtım sektörü bambaşka boyutlara taşındı. Bu kadar gelişme yaşanırken afiş de kuşkusuz hızlı bir ilerleme kaydetti.

Gelişen teknoloji ile birlikte her şeyin mekanikleştiği ve otomatikleştiği günümüzde, kişiler arası sözcüklerle yapılan iletişimin azaldığı görülmektedir. Anında göze hitap eden bir araç bu yönüyle ele alındığında sözcüklerden daha etkili olabilmektedir. İşte afiş bu ihtiyaca cevap verebilecek güçtedir (Karaaslan 1994: 6).

BÖLÜM III

POSTMODERNİZM

3. Postmodernizmin Tanımı

1970' lerde önce mimari tasarımda başlayıp giderek tüm sanat dallarını içerisini alan ve Modern Hareketin, geleneği reddeden tavrına karşı çıkış gibi görünen bir geçmişe yönelme eğilimi başlamıştır. Bu yöneliş, eski üslup veya akımların kullandığı malzemeleri alarak yeni anlatımlar yaratma amacını taşımaktaydı."Post-modern kültürde "kültür", kendi içinde bir ürün olmuştur; pazar kendi kendisinin ikamesini gerçekleştirmekte, ve gerçek anlamda, kapsamına aldığı nesnelerin herhangi biri kadar metalaşmaktadır. Postmodernizm bir süreç olarak, salt metalaşmanın tüketimidir.

Postmodernizm modernı dışlamaz, sunulamayana tanıklık edip, farklılıkları, farklılaştırılmış bir bildik ile etkin kılmadır (Erdoğan, İncirlioğlu, Noras 1993: 168).

3. 1. Postmodernizmin Grafik Sanatına Etkisi

Postmodernizm olarak adlandırılan tasarım eğilimi, grafikte ilk önceleri İsviçre stilinde çalışan ve bu stilin biçimsel vokabülerini geliştirmek isteyen kişilerin çalışmalarında ortaya çıkmıştır. Kökü 1970' lerde olan ve bir temel felsefesi ve ortak bir çizgisi olmayan bu yaklaşım grafik tasarıma bir biçim ve hareket çeşitliliği getirerek özgür ve dışavurumcu bir çağı başlatmıştır. Amerika'da 'Yeni Dalga', 'İsviçre Punk', 'Pluralizm', 'West Coast', 'Post-Modern', 'Avant- Garde' ve 'Deco' gibi çeşitli isimler alırken, etiketlere fazla önem vermeyen Avrupa'da hepsi de yeni bir deneysel tavırla olmak üzere, birey veya grupların etkileşim ve yönelişlerine göre özgün ve farklı çalışmalar olarak ortaya çıkmıştır (Bektaş 1992: 230).

‘İşlev biçimi belirler’ felsefesini savunan tasarımcılar, dekoratif öğelerin abartılması ve enformasyonun salt görsel estetikle ele alınmasına şiddetli karşı çıkarken, başka bir kesim de bu yeni akımı geçici bir moda olarak almış fakat kalıcı bir biçime dönüşmesi ve hatta kendi çalışmalarına yansması karşısında şaşkına dönmüştür. Kökleri 1970’ lere dayanmasına rağmen, bu yeni akım ruhu 1980’ lerde güçlenmiş ve tasarıma hakim olmuştur. Anlatım biçimi bazen son derece kişisel olurken, mesaj genellikle görsel anlatım unsurlarıyla verilmek istenmiştir. İfade biçimi bazen kışkırtıcı ve küstah bir şekilde olduğu gibi bazen de son derece ince ve duyarlı olmuştur. 1980’ lerin bu yeni yaklaşımı duygu ve hayal gücünü yoğunlaştıran, şok etkisi yaratmayı amaçlayan bireysel bir tutumla kısaca bir önceki 10 yılın sistem ve mantığının veremediği ne varsa, onlara kapılarını açmıştır.

Tasarım alanı elemanlarla doldurulmuş, büyük oranda fotoğraf ve fotomontaj unsurlarına ve popüler kültürün görüntülerine yer verilmesi ve bilgisayardan fotokopiye kadar bir dizi hızlı medyanın tasarım malzemesi haline gelmesi, illüstrasyon anlayışının hakim olduğu eski dönemin el becerisine dayanan anlayışını geçmişte bırakmıştır.

Tasarımcı, işlevin dikte ettiği sınırları, adeta güzel sanatların özgür, yaratıcı ortamına duyduğu özlemi dışa vurmuş, kompozisyonda oyunlar yaparak denenmiş ilkeleri aşma cesareti göstererek, kontrol edilmeden yapılmış gibi görünen, tesadüfi olanın güzelliğini yeniden keşfetmiştir (Bektaş 1992: 230).

Modernizmin ‘ya- ya da’ anlayışının yerini ‘hem- hem de’ anlayışına bırakması grafik sanatçılarının daha özgürce çalışmasına olanak sağladı (Erdoğan, İncirlioğlu, Noras 1993: 168).

İfade arayışı içinde gerçekten özgür olmak için, işlevsel unsurlar soyut anlatım elemanları olarak ele alınmış, okunurluk gözardı edilerek, çekici çözümlemeler adına çoğu zaman da bilgi aktarma işlevinden feragat edilmiştir. En belirgin değişikliklerden biri tipografi konusunda gerçekleşmiştir. Bunlar, harf

ağırlıklarını kontrastlık uyandıracak şekilde farklı kullanmak, alanın bütününe bir gerilim ortamı olarak ele almaktır.

Postmodernist tasarım yaklaşımları içinde birçok değişik akım ortaya çıkmıştır. Bunları şöyle sıralamak mümkündür:

- Ettore Sottsass'ın 1980 yılında Milano'da geliştirdiği, işlevi bütünüyle reddeden '**Memphis Akımı**'
- 1970'li yılların sonlarında İsviçre'de eğitim gören Amerikalı tasarımcıların öncülüğünde gelişen '**Amerikan Yeni Dalga Akımı**'
- Amerika'daki gençlik hareketlerinin sözcülüğünü üstlenen ve özellikle çizgi roman figürlerini bir başkaldırı mantığı içinde kullanan '**Amerikan Punk Akımı**'
- İlk kez Fransa'daki bazı grafik tasarımcılar tarafından geliştirilen, el yazısının yoğun olarak kullanıldığı '**Avrupa Yeni Dalga Akımı**' (Becer 1999: 111).

3. 2. Postmodernizmin Amerikan Grafik Tasarımına Etkisi

Yeni tasarım yaklaşımını geliştiren başlıca isimlerden biri olan Wolfrang Weingart (1941) 1964' te tipografi konusunda üç yıl pratik yapıp, sanat eğitimi aldıktan sonra, Emil Ruder'in öğrencisi olmak üzere Basel Uygulamalı Sanatlar Okulu'na girmişti. Weingart, 1968' de Ruder ölünce, onun yerine geçerek tipografi dersi vermeye başladı. Önceleri Ruder, Hofmann ve Müller- Brockmann'ın etkisi altında çalışmalarını yürütürken, bir süre sonra mevcut tipografi tasarımını sorgulamaya ve geliştirmeye karar verdi (Bektaş 1992: 233).

Weingart, düzenleme ilkesi olarak dik açıyı reddetmiştir. Görsel malzemenin bolluğu içinde keyifli bir tasarım yaklaşımı yaratmıştır. Bu tavrıyla İsviçre tasarımının kurallarını yıkmıştır. Weingart, 1968' den 1974' e kadar kurşun harfler ve bu harflerin baskı sistemleriyle çalıştı. Tipografi onun elinde yeniden

görsel bir ifade aracına dönüşmüştür. Çok dar espaslı (aralıklı) harf dizme anlayışını bırakarak, geniş espaslı yazıyı yeniden canlandırmıştır.

Weingart, bir dizi konferans vermek üzere gittiği Amerika'nın çeşitli okullarında felsefesini açıklayarak, mevcut tipografik kuralları sorgulamak üzere tartışmaya açtı. Bu sırada Amerikalı tasarımcılar kurumsal kimlik çalışmaları çokluğu içerisinde, Helvetica harf karakterleri kullanmaktan bıkmış bir halde ancak nereye gitmeleri konusunda da net bir görüş oluşturmamanın sıkıntısı içerisinde idiler. Weingart'ın konferanslarıyla atılan tohum, İsviçre'de eğitim gören Amerikalı öğrencilerin ülkelerine dönerek onun düşüncelerini uygulamaya geçirmeleriyle pekişti ve Weingart'ın anlayışı yine İsviçre'den Amerika'ya olmak üzere Amerikan tasarım dünyasına filtre olmaya başladı (Bektaş 1992: 234).

Grafik tasarımdaki Postmodernist yönelişler Amerika'da büyük bir coşkuyla karşılanmış ve benimsenmiştir. Bu şekilde olması biraz da Amerika'nın kendi kültürünün özündeki eklektik yapıdan kaynaklanmaktadır. Amerikan kültürünün kimliğini kazanmaya başladığı ilk zamanlardan günümüze kadar Avrupa kültürüne hayranlık duymuş ve onu örnek almıştır. Giderek bu kültürü kendi kimliğine taşımıştır.

Sanat ve tasarım tarihinin gelişim sürecine bakıldığında gerçekten yeni yaklaşımların yakın geçmişe kadar hep Avrupa'dan Amerika'ya taşınmış olduğu görülür. Postmodernizm konusunda da ilk adım İsviçre'de atılmış daha sonra hem İsviçreli tasarımcılar hem de İsviçre'deki okullarda öğrenim gören Amerikalı öğrenciler kanalıyla Amerika'ya ulaşmıştır.

Yeni yaklaşımlar içerisinde yaygın bilgisayar kullanımına yer veren New Wave (Yeni Dalga) ile geçmişin biçimlerine başvuran tarihselci Postmodernizm belirgin olarak ön plana çıkan eğilimlerdir. New Wave akımı, 1980'lerde Ronald Reagan'ın başkan seçilmesiyle Amerika'nın milli gururu yeniden canlandırma ve Amerika'yı yeniden dünyanın merkezi haline getirme girişimlerinin başladığı dönemde ortaya çıkmıştır (Bektaş 1992: 235).

Bu ortamda grafik tasarım güçlü bir endüstri haline gelmiştir. Bilgisayar destekli grafik teknolojisi hem stüdyo hem de eğitim alanında yaygın bir biçimde kullanılmaya başlanmıştır.

İsviçre tasarımını dışlayarak 1970'lerde gelişmeye başlayan New Wave Akımı 1980'lerde bir dizi büyük 'yıldız' grafik tasarımcısının doğmasına neden olmuştur. Batı Kıyısından (West Coast) April Greiman (1948) Basel'de Weingart'la çalıştıktan sonra Los Angeles'a dönüp bir stüdyo açarak Basel'de geliştirdiği tasarım vokabülerine başvurmakla birlikte mekan yorumlama konusunda yeni bir tavır geliştirmiştir (Bektaş 1992: 236).

1980'lerde Amerika'da yaygın Postmodernist eğilimlerden biri tarihselci yaklaşımdır. Bu yaklaşım iki ayrı yönde gelişme göstermiştir:1- Postmodern mimarinin biçimlerine başvurma 2- Grafik tasarım tarihini yeniden canlandırma

Postmodern mimaride kullanılan biçimler zamanla grafik tasarıma aktarılmaya başlanmıştır. Bu etkiler belirgin olarak grafik tasarımda 1980'li yıllarda görülmeye başlandı.

Bu yıllarda ortaya çıkan yaklaşımda grafik tasarım tarihinin biçimsel nitelikleri içeriğinden soyutlanarak adeta yeniden gün ışığına çıkarılırken zaman zaman da farklı dönemler bir arada kullanılmaya başlanmıştır. Bu tür tasarımların ilk örneklerini gerçekleştiren Paula Sher öncü çalışmalarını San Francisco, Minneapolis ve Dallas'a kaydığı bir dönemde New York'a yeniden ilgiyi çekerek, kısaca 'Retro' adı verilen 'geriye dönük' veya 'önceden gerçekleşmiş' gibi anlamları içeren tasarım yaklaşımını başlatmıştır.(Bektaş 1992: 240).

Retro sanatçıları, kuralları bir kenara bırakıp özgür bir yaklaşımla yeni denemeler yapmışlardır. Çalışmalarında tipografiyi, fotoğrafın yardımcı elemanı olmaktan çok canlı bir görsel eleman olarak birinci plana çıkarmışlardır.

Grafik tasarımda ‘yıldız’ bir topluluk: The Duffy Design Group:

Postmodern mimarinin yöntemlerini grafik tasarıma uyarlayarak Amerika’daki 40’lı ve 60’lı yıllar arasındaki grafik unsurları yeniden ele alan bir tasarım kuruluşu olan The Duffy Design Group (Duffy Tasarım Grubu) kısa zamanda topladığı rekor sayıdaki ödülle büyük ün kazanarak Amerika’da ilk defa New York ve San Francisco gibi ünlü kentler dışında dikkatleri Minneapolis gibi bir kente çekmeyi başarmıştır. Duffy Tasarım Topluluğu’nun en önemli özelliklerinden biri yaratıcı düşünce, sağlam pazarlama stratejisi ve parlak bir tasarımı bir araya getirip, grafik tasarım endüstrisinin iş dünyasındaki önemli rolünü ortaya koyarak, saygı uyandırmayı başarmış olmasıdır (Bektaş 1992: 242).

3. 3. Postmodernizmin Afiş Sanatına Etkisi

Savaş, insan hakları, kadın özgürlüğü, doğal çevrenin korunması gibi konularla ilgili sosyal protestoların yoğun olduğu 1970’li yıllarda kişisel ilişki ve çözümler önem kazanmıştır. Postmodernist yaklaşım da bireyi temel almıştır. Bundan dolayı Postmodernist tasarımcı için kendi kişisel tercihleri en önemli kriter olmuştur. Tasarımlarda akılcılık ve kuralcılık bir kenara bırakılmıştır. Tasarımlarda, tasarımcı iletişim kurmaktan çok kendi kendini ifade etmeyi tercih etmiştir.

Postmodernist tasarımcılar, tasarım problemine mantıksal ve etkili çözümler bulmak için daima güçlü bir grafiksel anlatım kullanmışlardır. Biçimlerle oynarcasına yerleştirmişler ve kompozisyon alanını farklı biçimlerle düzenlemişlerdir. Tasarımcıların bir kısmı, biçim karmaşıklığını bir amaç olarak almamış, çözümleyeceği tasarım sorununu, çok sayıda dinamik ögeyi bir arada kullanarak bir bütün oluşturacak şekilde çözümlenmiştir. Postmodernist tasarımın Amerika’daki öncü isimlerinden Wolfgang Weingart, sadece tipografik öğelerle tasarım yapmaktan vazgeçmiş, görsel iletişim aracı olarak kolaj tekniğini kullanmıştır. Yeni bir teknikle dokuları, görüntülerle çakıştırarak karmaşık görsel efektleri üst üste yerleştirip, tipografiyi resimsel imajla çok farklı ve güzel bir şekilde bir araya getirmiştir. Weingart, bir çok çalışmasının tasarım sürecinde, çok sayıda

pozitif filmi ve maskelemeleri üst üste koyarak düzenlemiştir. Daha sonra yeniden fotoğrafını çekip tek bir çalışma haline getirmiştir. Yine Amerikalı Postmodernist tasarımcılardan April Greiman, bu akımın başarılı isimlerindendir. Tüm görsel disiplinler içerisindeki en fazla iki boyutlu olan tipografik tasarıma Greiman, tipografik sayfada bir derinlik duygusu getirmiştir. Üst üste binen biçimler, doğru veya ters perspektif izlenimi veren diyagonal çizgiler, resmin içine doğru giden, üstüne çıkan veya geometrik elemanların arkasına doğru giden, hareket ediyor izlenimi veren çizgiler veya biçimlere gölge ekleyerek, boşlukta duruyormuş izlenimi veren düzenlemeler, biçimleri basılı sayfanın yüzeyinden öne veya arkaya doğru gidiyor gibi göstermek için yapılan tasarımlar gözün, sayfada yer alan biçim zenginliğini üzerinde dolaşmasını sağlamaktadır. Greiman, fotoğraf sanatçısı Jayme Odgers ile yaptığı işbirliği sonucunda fotografik illüstrasyona yeni bir bakış açısı getirmiştir. Fotografik görüntüyü, iki boyutlu sayfayla birlikte kompoze etmiştir. Bu da sayfaya sürrealist nitelikte bir derinlik kazandırmıştır. Odgers, geniş açılı objektifle aşırı netlik ve derinlikte fotoğraflar çekmiştir. Bu fotoğraflarda Greiman'ın kolaj elemanları, yerleştirilme biçimleriyle resmin ortasından uzaya yayılırcasına bir izlenim uyandırmaktadır.

Güncel mimari konulardaki afiş tasarımlarında da Post- Modern mimarinin gözde biçimleri görsel anlatımla kullanılmıştır. Format ve düzenleme açısından farklılıklar getirilerek, tipografi ve görsel unsurlar işlevsel nitelikleri dışında soyut kompozisyon elemanları olarak kullanılmıştır. Böylelikle özgün tasarımlar oluşturulmuştur.

Postmodernist afişlerin bazılarında Konstrüktivist ve De Stijl tasarım unsurlardan yararlanılmıştır. Yoğun dokusal bir kompozisyon oluşturulurken, eski tahta baskı afişlerin ağırlığı ve enerjisi görsel anlatıma taşınmıştır.

Grafik tasarımın yıldız topluluğu olarak bilinen Duffy Design Group, tasarımlarında hi-tech (bilgisayar destekli tasarım) yöntemini dışlamıştır. Bunun yerine eski ve nostaljik izlenimi yaratan renk seçimi ve illüstratif nitelikleri kullanmayı tercih etmişlerdir. Bu da topluluğun yapısını ortaya koyan tipik

özelliğidir. Topluluğun tasarımlarında eski- yeni, alıntı ve karikatürize edilmiş unsurlar görülmektedir.

Sonraları topluluktan ayrılan tasarımcı Charles S. Anderson yaptığı afişlerde Amerikan tüketiciliğinin başlangıcına kadar uzanan iletişim kültürüne hayranlık duymuş ve bunu işlerine yansıtmıştır.

Çalışmalarında ciddi ve gerçekçi bir üslubu tercih eden Concept Design, tasarımlarında tipografik unsurların yanı sıra orjinal tasarım elemanları da kullanarak oldukça etkili tasarımlar yapmışlardır.

Bir başka tasarım topluluğunu, kağıdı buruşturup bir tür yoğurmayla değişik bir teknik geliştirerek, çalışmalarının içine espri unsuru taşıyan figürler yerleştirmişlerdir. Bu tasarım anlayışı, duygu ve espri öğelerini uyumlu bir biçimde bir araya getirmiştir.

Bir başka tasarımcının yapmış olduğu afiş alışılmışın dışında bir afiştir. Afişin boyutu diğerlerinden farklı olarak üçgen şeklinde yapılmıştır. Sosyal nitelikli bir yaklaşımla, esprili bir tasarım ortaya çıkmıştır. Yine aynı tasarımcının bir başka afişinde karmaşık tipografik düzenlemelerle soyut görsel anlatımın güzel örneklerini görülmektedir.

Bir grup genç Postmodernist tasarımcının yapmış olduğu bilgisayar destekli, doku ve espaslı harf karakterleri kullanarak yapmış olduğu afişler, bu genç grubun kendine özgü bir tarz yaratmış olduğunu göstermektedir.

3. 4. Postmodernizmin Eğitime Etkisi

Postmodernizm, her şeyden önce, bir eklektik anlayışı içinde, çoğulculuğu benimseyen ‘her şey olur’ parolasıyla kendini ortaya koyan bir akımdır.

Postmodernizm her türlü tekçiliğe karşı çoğulculuğu, bilimsel bilgiye karşı anlatısal bilgiyi, millilik yerine yerelliği, tek anlamlılık yerine çok anlamlılığı, tek işlev yerine çift işlevi; iletişimde mümkünsüzlüğü ileri sürmektedir (Gelişli 1998: 150).

Postmodernizmin önemli tartışma konularından biri bilgi sorunudur. Lyotard Postmodernizmi, ‘meta anlatılara yönelik inanılmazlık’ olarak tanımlamaktadır, bu inanılmazlığın kuşkusuz bilimlerdeki ilerlemenin ürünü olduğunu ileri sürmektedir.

Lyotard bilgiyi anlatısal bilgi ve bilimsel bilgi olarak sınıflandırmaktadır. Bilimsel ve teknik bilginin birikimli olması hiçbir zaman sorgulanmamıştır, en çok tartışılan şey birikimin aldığı biçim olmuştur. Bazıları düzenli, sürekli ve benzersiz, bazıları ise dönemsel, süreksiz ve çatışmalı olarak görülmüştür. Bilimsel bilgi, bilgi bütünüünün tümünü temsil etmez, anlatısal bilgiye ilave olarak onunla rekabet ya da çatışma içerisinde bir bilgi biçimi olarak var olmuştur. Anlatısal bilgi basitlik istemlerindeki anlatılardır (Gelişli 1998:151).

BÖLÜM IV

TÜRKİYE'DE SANATIN GELİŞİMİ

4. Türkiye'de Sanatın Gelişimi

Türkiye'de 1970'li yıllar siyasi ve toplumsal istikrarsızlıkları yaşandığı ve halkın ekonomik taleplerinin öne çıktığı bir dönemi ifade etmektedir. Bu yıllarda sanat ortamı siyasi ve toplumsal duruma paralel sorunlar yaşamış; sanatçılar malzeme temini, yapıtların saldırılardan korunması, tablo alımının devlet tarafından teşvik edilmesi, sanatçının sanatını yaparak yaşamını sürdürmesi gibi ekonomik taleplerde bulunmuşlardır. Bunun yanı sıra dönemin sanatçıları Kültür Bakanlığı'nın kurulması ve çalışmaları, sanatta özgürlük sorunu ve güdümlü sanat, sanatçı örgütlenmelerinin durumu gibi sanatın siyasetle buluştuğu alanlarda da varlık göstermişlerdir (Özsezgin, 1976:9-13.).

1970-80 yılları arasında, sanatçıların kısa zaman aralıkları ile değişim gösteren sorunlarının yanı sıra, siyasi istikrarsızlığın bir uzantısı olarak devletin kültür sanat politikası, üzerinde en çok durulan konulardan biri olmuştur. Sürekli değişen iktidar partilerinin güdümünde yeni kültür sanat politikalarının belirlenmesi, dönemin sanatçı ve eleştirmenlerini bu alanda yoğunlaşmaya itmiştir. Ülkede bir kültür sanat politikası oluşturma gerekliliği, Kültür Bakanlığı'nın kurulma aşamasından 1980'li yıllara dek uzayan bir tartışma olarak sanat ortamımızın gündeminde kalmasını sağlamıştır.

Devletin kültür sanat politikası, 1970 yılından 1977 yılına dek sanat dünyamızda üzerinde en çok konuşulan konu olurken, 1977 yılında başlayan İstanbul Sanat Bayramı'ndan sonra sanat dünyamız sanatta “yeni” kavramını tartışmaya başlamıştır. I. İstanbul Sanat Bayramı kapsamında açılan Yeni Eğilimler Sergisi ve bu sergi aracılığıyla sanat gündemine yerleşen “Kavramsal Sanat” tartışmaları 1990'lı yıllara dek uzamıştır.

Ülkenin sosyo-ekonomik durumu sanat ortamının tartışmalarını belirlerken sanat üretiminin yönünü de etkilemiştir. Bu dönem meclis dışında yeşeren muhalif görüşler sanat eserlerinin konuları arasına girmiştir. Toplumsal gerçekçi sanat bu dönem yükselişe geçmiş ve sanatımızda figüratif eğilimli eserler yoğunluk kazanmıştır.

12 Mart askeri darbesinin ardından kurulan I. Nihat Erim hükümeti, Kültür Bakanlığı projesini gündeme almış ve 15 Temmuz 1971 günü Talat Halman Başkanlığı'nda Kültür Bakanlığı kurulmuştur. Bakanlığı kurulmasından sonra daha önceleri Milli Eğitim Bakanlığı çatısı altında bulunan Kültür Müsteşarlığı, Güzel Sanatlar Genel Müdürlüğü, Müzeler Genel Müdürlüğü, Kütüphaneler Genel Müdürlüğü, Halk Eğitim Genel Müdürlüğü, Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğü, Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrası, Tanıtma Ateşelikleri ve TRT gibi kurumların Kültür Bakanlığı kapsamına alınması kararlaştırılmıştır. Bakanlığın ilk etkinlikleri arasında Avrupa'nın başlıca sanat merkezlerinde sergilenecek "Türk Plastik Sanatları Sergisi" ve yurt içini hedefleyen gezici sergiler projeleri yer almaktadır. Ancak I. Nihat Erim hükümeti döneminde kurulan Kültür Bakanlığımız kuruluşundan birkaç ay sonra "Teşkilat Kanunu" olmamasından dolayı kaldırılmıştır. 1974 yılında iktidara gelen Ecevit hükümetinin de Kültür Bakanlığı kurulması fikrini gündeme getirmediği görülmektedir.

1978 yılında toplumsal şiddet olaylarının artmasından sonra Tüm Sanatçılar Birliği, Türkiye Yazarlar Sendikası, Tiyatro Yazarlar Derneği, Görsel Sanatçılar Derneği, Karikatürcüler Derneği ve Türk Sinema Derneği gibi kuruluşlar sanatçılara yönelik baskı ve saldırıları gündeme getirerek can güvenliği, eğitim yetersizliği ve ekonomik zorluklar gibi içinde bulundukları zorlukları, devlete bir bildiri ile sunmuşlardır.

Dönemin üzerinde önemle durulan diğer bir etkinliği Devlet Resim ve Heykel Sergileri (DRHS) olmuştur. İlk kez 1939 yılında Sergi Evinde gerçekleştirilen DRH Sergisi'nin, ilk yıllara oranla özellikle 1950'lerden sonra değerini yitirdiği belirtilmektedir. 1970'li yılların ilk iki sergisinde, özellikle genç sanatçıların batı hayranlığından gittikçe uzaklaşmış oldukları değerlendirilmesinde yapılırken, eserlerdeki bu yaklaşım özlenen Türk ekolünün yaratılmasında atılmış önemli bir adım olarak değerlendirilmiştir (İslimyeli 1970:4-5).

1970'lerin başında DRH Sergilerine katılma oranı oldukça yükselmişken yeni adların sergiye eser göndermeleri de sevindirici gelişmeler olarak görülmüştür. DRH Sergilerine yönelik eleştirilerin ilki 32. DRH Sergisi'nde gündeme gelen, baskı resim sanatçılarının sergiye katılmamış olmalarıdır. Baskı resmin ödül dışı bırakıldığı, satın alınmadığı gibi devletin ilgisizliğinden kaynaklanan sebeplerle sanatçıların 32. DRH Sergisi'ne katılmama kararı aldığı belirtilmektedir (İslimyeli 1971:4).

Dönemin diğer bir tartışması yöresel sanat-evrensel sanat başlığı altında yaşanmıştır. Evrensel sanat yapmayı salt batıyı taklit etmek olarak tanımlayan ve yöresel sanatı yeniliklerin reddi olarak gören anlayışlara karşın bu dönem evrensele varabilmek için kendi kültür ve geleneklerimizden yola çıkmanın gerekliliği üzerinde durulmuştur. Sanatın halk arasında anlaşılabilmesi ve daha geniş kesimlere ulaşabilmesi için yerel konulardan beslenmesi gerekliliğini vurgulayan anlayış batıdan gelen yeniliklere karşı figüratif sanatı yüceltirken sanatımızın uluslararası bir düzeye ulaşabilmesi için batının yeni teknikleri öne çıkarılmıştır. Yöresel sanat-evrensel sanat tartışmaları pek çok eleştirmenin üzerinde uzlaştığı ulusal kültürümüzün çağdaş bir açıyla özümzenmesi, diğer kültürlerle ilişki kurması ve değişik kaynaklardan beslenmesi gerekliliği ile gündemde yer almıştır.

1970-80 yılları süresince sanat üretiminin başlıca teması insan olmuştur. Dönemin siyasi, ekonomik ve kültürel değişimlerine paralel olarak biçimlenen toplumsal yaşam ve toplumsal yaşamın içinde oluşan insan manzaraları dönemin sanat programının esasını oluşturmaktadır. Bu yıllar arasında sanat ortamının “yerel-ulusal sanat” tartışmaları sanat üretiminde belirleyici olmuş, sanatçıları yaşadıkları coğrafya

içinde konular seçmeye itmiştir. Bu bağlamda 1970’lerin başında ülkemizin bir gerçeği olarak karşımıza çıkan köyden kente göçün hız kazanması, köy yaşamını resim programına yeniden dahil ederken yeni kent yaşamının da dönemin başlıca konuları arasında yer almasını sağlamıştır (Özsezgin 1999:21).

1960’lardan sonra ülkenin siyasi ortamında ses bulan “ulusal kimliğe sahip çıkma” anlayışı, “batılılaşmaya” karşı bir eğilimin gelişmesine neden olmuş, dönemin sanat yapıtlarının, bir kesimin 1950’lerde dillendirdikleri “batılı örneklerle ne kadar benzerse o kadar değerli” anlayışından ayrılmasını sağlamıştır. Bu yıllarda başlayan batıdan uzaklaşıp ulusal sanatımızı oluşturma kaygısı 1970’li yıllara gelindiğinde doruğa ulaşmıştır. Ancak batı taklitçiliğinden uzaklaşılarak ulusal bir sanat anlayışına kavuşulacağını düşünen dönemin sanatçıları, temellerini ve esin kaynaklarını üzerinde yaşadıkları topraklardan almaya özen göstermişlerdir (Gürsel 1979:17).

Köylü ve kentli izleği dönemin “sanat ve sanatçının halkla bütünleşmesi gerektiği” anlayışından beslenerek güçlenmiştir. Sanatçıların temel kaygısı geniş kitlelere ulaşmak, halka yakın olmak ve halk tarafından anlaşılabilirlik olmuştur. Öte yanan biçimsel olarak da benzer kaygılar duyulmuştur. Geniş kitlelere hitap etmek bağlamında dönemin sanatçılarının büyük bir çoğunluğu figürü tercih etmiştir. Dönemin figüratif çalışmaları arasında yoğun olarak köy ve kent yaşamında insanın gerçekçi bir anlayışla işlendiği eserler yer alırken, büyük kent yaşamının eleştirel bir bakışla resmedildiği örnekler de bulunmaktadır. Yanı sıra siyasi ve ekonomik istikrarsızlıklar nedeniyle yaşanan çatışmalar, ekonomik bunalımlar ve yükselen halk muhalefeti, dönemin resimlerinde yansıma bulan konular arasında yer almaktadır. Figüratif resimlerin yanı sıra soyut sanat ürünleri bu dönem de varlık göstermektedir (Berksoy 1998:128).

Soyut ve kavramsal çalışmalara rağmen 1970-1980 arası Türk sanatına damgasını vuran eğilim köy ve kent temasının işlendiği figüratif eserler olmuştur. Dönemin siyasi durumu, soyut yerine figüratif eğilimin kabul görmesini açıklayıcı

bir veri olarak kabul edilebilir. 1960'lı yıllarla birlikte tüm dünyada esen Sosyalizm rüzgârı 1970'li yıllara gelindiğinde ülkemizde etkisini iyice hissettirmiş, meclis dışı muhalefet dalgası tüm ülkeye yayılmıştır. “Kitle ilişkisi” ve “Hareketi kiteselleştirme” kaygısı siyasi arenadan çıkışla sanat ortamında da yansıma bulmuştur. Bu kaygı, 1950'li yıllarda duraksama yaşayan, figür diliyle yurt insanının yaşamının ele alınması sürecini yeniden başlatmıştır.

Türk sanatında 1970-80 dönemini özgün kılan gelişmeler şunlardır:

- a. Köylü izleğinin yeniden resim programında ağırlıklı olarak yer alması
- b. Kentli insanın ve yaşamının resim programına girmesi
- c. Sosyalist gerçekçi ve eleştirel yapıtların üretilmesi
- d. Yeni Eğilimler Sergilerinin başlaması ve kavramsal sanat üretiminin

teşvik edilmesi

Sanatsal üretim toplumsal yapıya paralel bir seyir gösterirken ve devlet politikasına dolaylı ya da direkt eleştiriler yöneltirken, devlet desteği ile sanatımızda yepyeni bir kapı açılmıştır: “Yeni Eğilimler”. Amerika’da 1950’lerde görülen Kavramsal Sanat, 1977’de açılan ilk “Yeni Eğilimler” sergisi ile ülkemiz sanatçıları için yeni bir alan olarak devlet desteği ile ülkemizde teşvik edilmiştir. 1970’li yılların sonunda, ilki 1977 yılında düzenlenen İstanbul Sanat Bayramı kapsamında açılan “Yeni Eğilimler Sergileri”, çağdaş sanatımızın tarihinde yeni bir dönemin başlangıcına işaret etmektedir. DGS Akademisi’nin “Sanatta yeninin yaratılması” ve bu yolda genç yetenekleri teşvik etme amacıyla başlattığı “Yeni Eğilimler Sergisi”, ülkemiz sanatında ilk kavram sanatı ürünlerini sanat ortamına sunan bir sergileme faaliyeti olarak adından söz ettirmektedir. Bu yıldan sonra yaygın olarak figürlü çalışmalar devam ederken sanat ortamında yepyeni bir alan olarak Kavram Sanatı ve eserleri karşımıza çıkmaktadır (Özsezgin 1977:18-21).

4. 1. Türkiye’ de Sanatının Gelişimine Postmodernizmin Etkisi

1970'lerin sonunda Türk sanatında beliren köklü yenilik, 1980'den sonra hız kazanmış, 1990'lardan sonra ise Batı sanatını olduğu gibi Türkiye'deki sanat üretimini de belirlemiştir. Bu eğilim; büyük, küresel, çok uluslu, merkezsizleşen bir iletişim ağının ortaya çıkması ve bu yapının karmaşık yapısının algılanma sürecindeki yeni bir bilince işaret etmektedir. Sanatçı, bu iletişim ağının algılanmasında bir aracı işlevi üstlenmiştir. Batı sanatında Dada sonrası yaklaşımların tümünü kapsayan bu eğilim, hayat-düşünce ve sanat etkinliğini birleştirmeyi hedeflemektedir. Böylece sanat gündelik yaşam ile iç içe geçirilmektedir. Bu tarihten itibaren Türkiye'de sanatlar arasındaki sınırlar ortadan kalkmaktadır. Böylece plastik sanatlar yerine daha kapsayıcı bir tanımlama olan görsel sanatlar kavramı sanat literatürüne girmektedir. Dönemin temel sanat sorunsalı, eserin hayata cevabını görsellik içinde vermesi ve görsellikle hesaplaşması biçiminde belirlemektedir. Fakat dönemin görsellik sınırları da genişlemiştir ve televizyon, video, bilgisayar gibi görsel alanlar sanatın alanına dahil olmuştur. Böylece batıda olduğu gibi Türkiye'deki sanat üretimi de teknoloji ile bütünleşmektedir; bütün ortamlar ve araçlar sanatın alanına girmektedir. Böylece dönemin sanat eseri farklı üslupları ve teknikleri bir arada barındıran bir üretime dönüşmüştür.

80'li yılların başında sanatta değişim öğeleri; batıdan gelen etkilerin sorgulanması, yeniliklerin uygulanması, yakın geçmişle bağların koparılması ve uzak geçmişe yönelme olarak belirmiştir. Bu dönem tüketim kültürünün etkisi de yoğunlaşmıştır. Yapıtlar, gelenek/yenilik, koruma/yenileştirme, kitle kültürü/yüksek sanat, ilerleme/tepki, sağ/sol, ussallık/usdışılık, geçmiş/gelecek, modernizm/gerçekçilik, soyutlama/temsiliyet, avangard/kitsch gibi karşıtlıkların gerilimi içinde alışlagelmiş çözümlerlerin yerine, kesin bir tercih yapmama eğilimi içine girmiştir. Tüketim kültürünün etkisiyle yeni teknolojiler ve medyaya karşı ilgi artmış, günlük ikonografi önem kazanmıştır. Alt kültür bu dönem yüksek kültürün içine sızmaya başlamıştır. Bu karışımlardan yeni sonuçlar elde edilmeye

çalışılırken, bazen de bu duruma tepki gösterilmiştir. Bilimsel ve teknolojik gelişmelerin gündelik yaşama girmesi ile birlikte sanat yapıtının bu gelişmeleri içermesi durumu, sanatın sınırlarını ortadan kaldırmış, sınırsızlaştırmıştır.

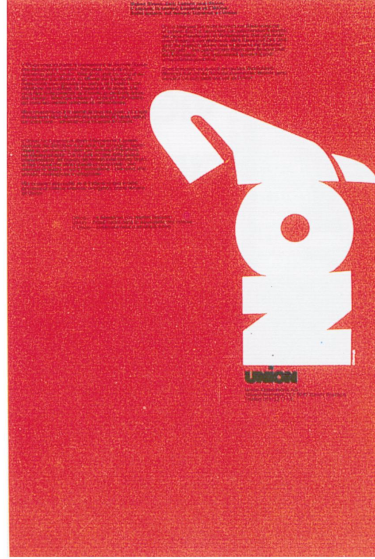
Bu yıllarda yurtdışında sanat alanında postmodernizm yerini almışken Türkiye’de henüz hareketlenme başlamıştır. Postmodernizm yurt dışında büyük bir coşkuyla karşılanırken Türkiye’de henüz yeni ilgi görmektedir. Bu yüzden postmodernist döneme damgasını vuran bir Türk sanatçı bulunmamaktadır.

1980 yılından sonra yapılmaya başlanılan uluslararası etkinlikler, 1980-1990 döneminde Türkiye’de sanat üretimini yakından etkilemiştir. Bu etkinliklerin ilki, 1984 yılında İstanbul’da gerçekleştirilen Uluslararası İstanbul Bienali’dir. Dünyanın pek çok tarafından gelen ve ortak bir tema etrafında bir bütünlük sergileyen sanatçıları bir araya getiren İstanbul Bienali halen sürmektedir. 1990’dan sonra uluslararası etkinlikler artmıştır. 1990’da düzenlenen İstanbul Sanat Fuarı, plastik sanatçıların yanı sıra galericileri ve koleksiyonerleri de bir araya getirmektedir. 1993 yılında ise Genç Etkinlikler sergileri düzenlenmeye başlamıştır.

V. BÖLÜM

5. ÖRNEK TASARIMLAR

SANATÇI ÇALIŞMALARI

RESİM NO: 1

1. SANATÇI ADI: Siegfried Odermatt
2. KONUNUN ADI: Union adlı bir firma
3. ÇALIŞMANIN TEKNİĞİ: Bilgisayar
4. ÇALIŞMANIN BOYUTLARI: -
5. ÇALIŞMANIN YAPIM YILI: 1970
6. KOMPOZİSYON: Sanatçı kırmızı zemin üzerine logotype'ı kıvrılmış bir zemin üzerindeymiş gibi yerleştirerek, tasarımda plastik bir dinamizm yaratmak istemiştir. Tasarım çok sade ve bir o kadar da dikkat çekici olmuştur.

RESİM NO: 2

1. SANATÇI ADI: Stephan Geissbühler
2. KONUNUN ADI: Geigy adlı bir ilaç firması
3. ÇALIŞMANIN TEKNİĞİ: Bilgisayar
4. ÇALIŞMANIN BOYUTLARI: -
5. ÇALIŞMANIN YAPIM YILI: 1970
6. KOMPOZİSYON: Sanatçı tasarımında çok yönlülüğünü ve karmaşıklığını vurgulamıştır. Tipografik kümelerden sonsuz bir tünel perspektifi yaratmıştır. Siyah- beyaz olan çalışma oldukça dikkat çekicidir.

RESİM NO: 3

1. SANATÇI ADI: Siegfried Odermatt
2. KONUNUN ADI: 'Hollanda'dan Tasarım' adlı sergi için afiş
3. ÇALIŞMANIN TEKNİĞİ: Bilgisayar
4. ÇALIŞMANIN BOYUTLARI: -
5. ÇALIŞMANIN YAPIM YILI: 1982
6. KOMPOZİSYON: Geometrik şekillerden oluşan tasarımda sadece tipografik unsurlar kullanılmıştır. Tipografi ve geometrik şekillerle yapılmış olan parçalanma dinamik ve farklı bir görüntü oluşturmuştur.

RESİM NO: 4

1. SANATÇI ADI: Stephan Odematt
2. KONUNUN ADI: AIGA New York
3. ÇALIŞMANIN TEKNİĞİ: Bilgisayar
4. ÇALIŞMANIN BOYUTLARI: -
5. ÇALIŞMANIN YAPIM YILI: 1970
6. KOMPOZİSYON: İç içe geçmiş ve giderek küçülen resimler çalışmaya hem hareketlilik hem de derinlik kazandırmıştır. Sanatçı biçim karmaşıklığını bir amaç olarak almamış, çözümleyeceği tasarım sorununun temeline inerek, çok sayıda dinamik ögenin biraraya geldiği bir bütün oluşturmuştur.

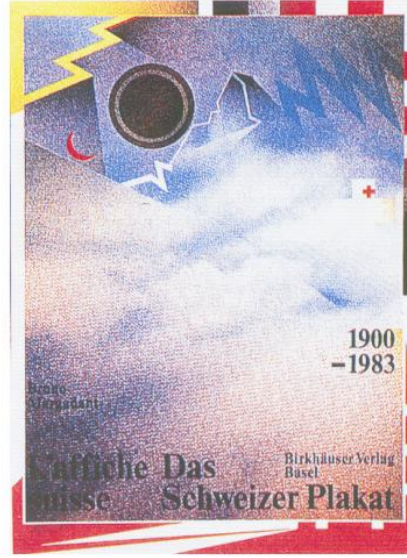
RESİM NO: 5

1. SANATÇI ADI: Rosmarie Tissi
2. KONUNUN ADI: Lichstan adlı bir ofset basımevi
3. ÇALIŞMANIN TEKNİĞİ: Bilgisayar
4. ÇALIŞMANIN BOYUTLARI: -
5. ÇALIŞMANIN YAPIM YILI: 1972
6. KOMPOZİSYON: Sanatçının tasarımında güçlü bir grafik anlatım vardır. Biçimlerle oynarcasına bir yerleştirme ve kompozisyon alanının beklenmedik biçimlerde düzenlenmesi göze çarpmaktadır.

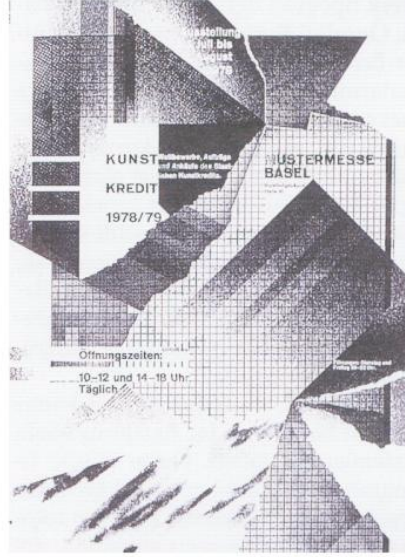
RESİM NO: 6

1. SANATÇI ADI: Wolfgang Weingart
2. KONUNUN ADI: 18. Uluslararası Eğitim Fuarı İçin afiş
3. ÇALIŞMANIN TEKNİĞİ: Bilgisayar
4. ÇALIŞMANIN BOYUTLARI: -
5. ÇALIŞMANIN YAPIM YILI: 1981
6. KOMPOZİSYON: Tasarımda ilk göze çarpan kolaj tekniğinin belirgin olarak kendini göstermesidir. Tasarımcı karmaşık görsel unsurları üst üste yerleştirip tipografiyi resimsel imajla umulmadık tarzda biraraya getirmiştir.

RESİM NO: 7

1. SANATÇI ADI: Wolfgang Weingart
2. KONUNUN ADI: Bruno Margadant'ın kitabını tanıtan afiş
3. ÇALIŞMANIN TEKNİĞİ: Bilgisayar
4. ÇALIŞMANIN BOYUTLARI: -
5. ÇALIŞMANIN YAPIM YILI: 1983
6. KOMPOZİSYON: Bu tasarım çok sayıda pozitif film ve maskelemelerin, üst üste konarak, düzenlenip, yeniden fotoğrafının çekilmesiyle hazırlanmıştır. Karmaşık yapısına rağmen sade ama göz dolduran bir çalışmadır.

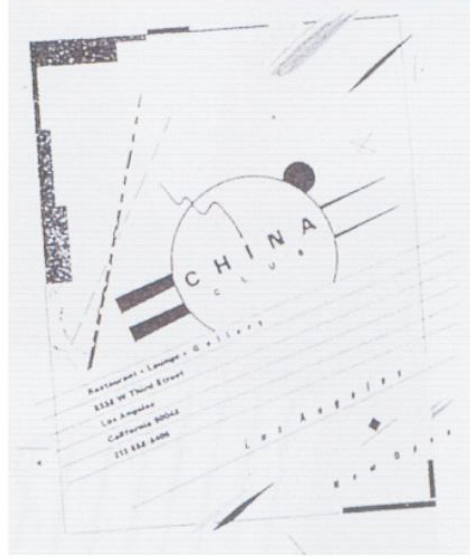
RESİM NO: 8

1. SANATÇI ADI: Wolfgang Weingadt
2. KONUNUN ADI: 'Sanat Kredisi' adlı afiş
3. ÇALIŞMANIN TEKNİĞİ: Bilgisayar
4. ÇALIŞMANIN BOYUTLARI: -
5. ÇALIŞMANIN YAPIM YILI: 1979
6. KOMPOZİSYON: Bu çalışmada kolaj tekniği göze çarpmaktadır. Yeni bir teknikle pozitif film olarak çekilmiş yazı ve görüntüler üst üste yerleştirilmiş ve dokular görüntülerle çakıştırılmıştır.

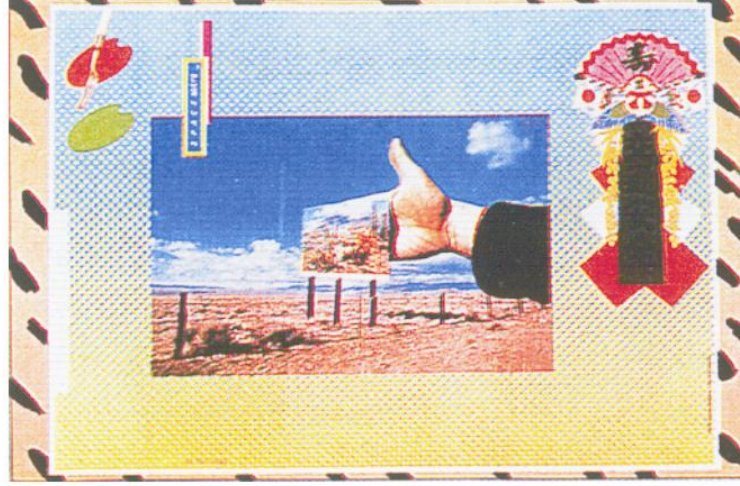
RESİM NO: 9

1. SANATÇI ADI: April Greiman
2. KONUNUN ADI: Gunlocke adlı bir kuruluş için afiş
3. ÇALIŞMANIN TEKNİĞİ: Bilgisayar
4. ÇALIŞMANIN BOYUTLARI: -
5. ÇALIŞMANIN YAPIM YILI: 1980
6. KOMPOZİSYON: Tasarım genel olarak hareketli bir çalışmadır. Biçimler üst üste binmiş, resmin içine doğru giden, üstüne çıkan, veya geometrik elemanların arkasına doğru giden, hareket ediyor izlenimi veren çizgiler kullanılmıştır.

RESİM NO: 10

1. SANATÇI ADI: April Greiman
2. KONUNUN ADI: China Club adlı bir kuruluş için afiş
3. ÇALIŞMANIN TEKNİĞİ: Bilgisayar
4. ÇALIŞMANIN BOYUTLARI: -
5. ÇALIŞMANIN YAPIM YILI: 1980
6. KOMPOZİSYON: Tasarım genel olarak çizgisel bir çalışmadır. Biçimlere gölge gölge eklenerek boşlukta duruyormuş izlenimi veren düzenlemeler yapılmıştır. Biçimleri sayfanın yüzeyinden öne veya arkaya doğru gidiyormuş gibi gösteren tasarım ilgi çekicidir.

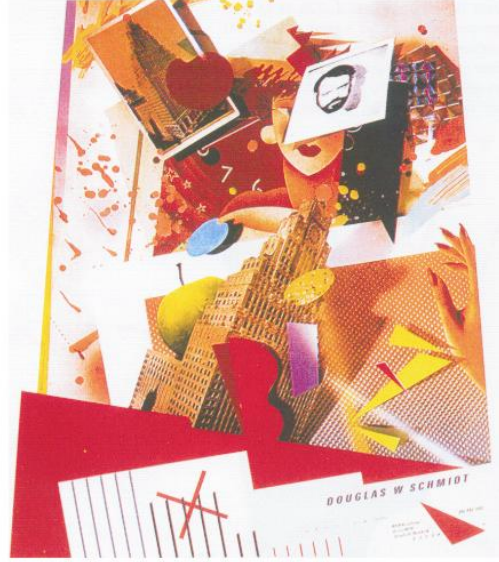
RESİM NO: 11

1. SANATÇI ADI: April Greiman (fotoğraf: Jayme Odgers)
2. KONUNUN ADI: Spacemats adlı bir kuruluş için afiş
3. ÇALIŞMANIN TEKNİĞİ: Bilgisayar
4. ÇALIŞMANIN BOYUTLARI: -
5. ÇALIŞMANIN YAPIM YILI: 1978
6. KOMPOZİSYON: Tasarımda yer alan büyütülmüş yarım ton tramlar, noktaların tekrarlanarak kullanımından meydana gelen motifler veya çeşitlemeler, renk veya tonlardan meydana gelen yüzeysel biçimlerle kontrast oluşturmuştur. Fotoğraf etkili olduğu için de çalışmayı tamamlamıştır.

RESİM NO: 12

1. SANATÇI ADI: April Greiman (fotoğraf: Jayme Odgers)
2. KONUNUN ADI: 1986 Olimpiyatları için afiş
3. ÇALIŞMANIN TEKNİĞİ: Bilgisayar
4. ÇALIŞMANIN BOYUTLARI: -
5. ÇALIŞMANIN YAPIM YILI: 1986
6. KOMPOZİSYON: Tasarımcının, fotoğraf sanatçısı Jayme Odgers ile birlikte yaptığı yaptığı bir çalışmadır. Fotografik illüstrasyonda yeni bir dinamik mekan oluşturulmuştur. Fotografik görüntü iki boyutlu sayfayla birlikte kompoze edilerek, iki boyutlu sayfaya bir derinlik getirmiştir.

RESİM NO: 13

1. SANATÇI ADI: April Greiman (fotoğraf: Jayme Odgers)
2. KONUNUN ADI: Los Angeles kökenli bir kuruluşun Broadway'da açtığı büro için afiş
3. ÇALIŞMANIN TEKNİĞİ: Bilgisayar
4. ÇALIŞMANIN BOYUTLARI: -
5. ÇALIŞMANIN YAPIM YILI: 1979
6. KOMPOZİSYON: Oldukça hareketli ve görsel eleman açısından zengin olan bir tasarımdır. Bu görsel elemanlar izleyiciye ikinci derecede elemanların üzerine yönelterek, gözün sayfada yer alan biçim zenginliği üzerinde dolaşmasını sağlamaktadır.

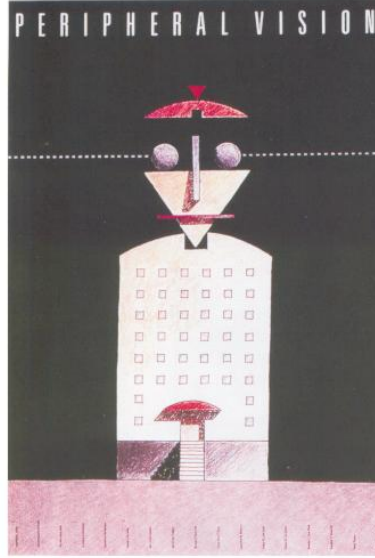
RESİM NO: 14

1. SANATÇI ADI: April Greiman (fotoğraf: Jayme Odgers)
2. KONUNUN ADI: California Sanatlar Enstitüsünün öğrenim programını da gösteren katlanan afiş
3. ÇALIŞMANIN TEKNİĞİ: Bilgisayar
4. ÇALIŞMANIN BOYUTLARI: -
5. ÇALIŞMANIN YAPIM YILI: 1978
6. KOMPOZİSYON: Fotoğrafçının geniş açılı objektifle çektiği aşırı netlik- derinliğe sahip fotoğraflarda tasarımcının kolaj elemanları, yerleştirilmiş biçimleriyle resim ortasından uzaya yayılırcasına bir izlenim uyandırmıştır.

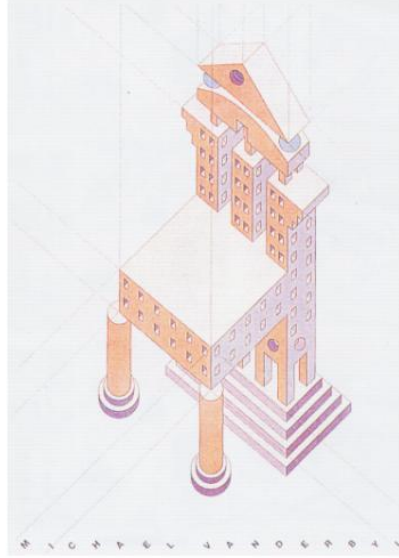
RESİM NO: 15

1. SANATÇI ADI: April Greiman (fotoğraf: Jayme Odgers)
2. KONUNUN ADI: Wet adlı bir dergi için afiş
3. ÇALIŞMANIN TEKNİĞİ: Bilgisayar
4. ÇALIŞMANIN BOYUTLARI: -
5. ÇALIŞMANIN YAPIM YILI: 1979
6. KOMPOZİSYON: Tasarımcı sezgisel olarak dağıtılmış sayısız elemanı karmaşa yaratmadan bir düzen içerisinde vermiştir. Bir sistem yaramıştır. Bu sistem gözü önce egemen elemanların üzerine çekmektedir.

RESİM NO: 16

1. SANATÇI ADI: Michael Vanderbly
2. KONUNUN ADI: San Francisco Modern Sanatlar Müzesi için hazırlanan afiş
3. ÇALIŞMANIN TEKNİĞİ: Bilgisayar
4. ÇALIŞMANIN BOYUTLARI: -
5. ÇALIŞMANIN YAPIM YILI: 1986
6. KOMPOZİSYON: Tasarımcının müze için hazırladığı afişte müzenin olduğu binanın (Portland binası) tüm niteliklerini görsel bir imgeye dönüştürmüştür. oldukça etkili bir çalışma olmuştur.

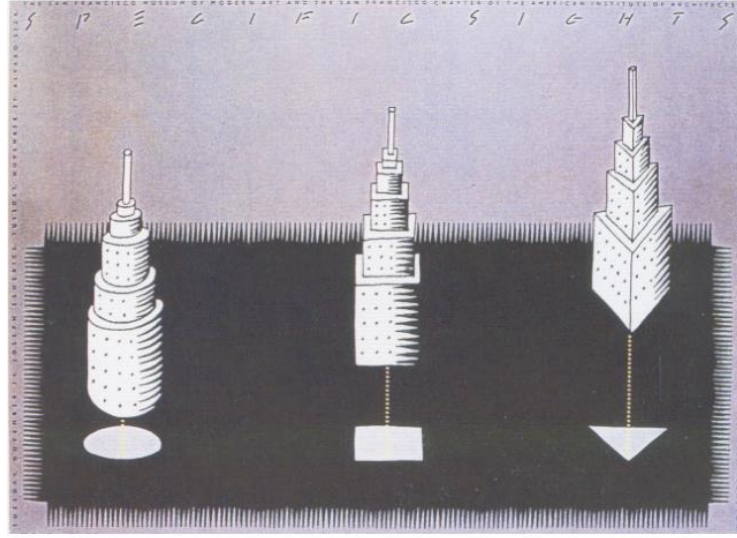
RESİM NO: 17

1. SANATÇI ADI: Michael Vanderbly
2. KONUNUN ADI: Sanatçının kendi tanıtımını yapan afiş
3. ÇALIŞMANIN TEKNİĞİ: Bilgisayar
4. ÇALIŞMANIN BOYUTLARI: -
5. ÇALIŞMANIN YAPIM YILI: 1986
6. KOMPOZİSYON: Tasarımcı kendi reklamı için tasarladığı afişte mimari tasarım niteliklerinden ve renk paletinden esinlenmiştir. Mimari unsurları nesnel biçimlere -bu örnekte sandalye- dönüştürerek, çağdaş tasarım ve postmodern mimarinin iletişimsel nitelikleri üzerine grafiksel bir yorum getirmiştir.

RESİM NO: 18

1. SANATÇI ADI: Michael Vanderbly
2. KONUNUN ADI: Sanat ve mimarlık konulu konferansları duyuran afiş tasarımı
3. ÇALIŞMANIN TEKNİĞİ: Bilgisayar
4. ÇALIŞMANIN BOYUTLARI: -
5. ÇALIŞMANIN YAPIM YILI: 1986
6. KOMPOZİSYON: Tasarımcı postmodern mimarinin biçimlerini kullanarak bir çalışma hazırlamıştır. Bu biçimlere grafiksel bir yorum getirmiştir.

RESİM NO: 19

1. SANATÇI ADI: Michael Vanderbly
2. KONUNUN ADI: Amerikan Mimarlar Enstitüsü tarafından düzenlenen *Özel Bakış*
Açıları adlı konferanslar dizisi için afiş tasarımı
3. ÇALIŞMANIN TEKNİĞİ: Bilgisayar
4. ÇALIŞMANIN BOYUTLARI: -
5. ÇALIŞMANIN YAPIM YILI: 1990
6. KOMPOZİSYON: Tasarımcı neo- klasik unsurları ve postmodern mimarinin gözde
biçimlerini görsel anlatıma taşımıştır. Sayfa tasarımına da format
ve düzenleme açısından farklılıklar getirmiştir.

RESİM NO: 20

1. SANATÇI ADI: Michael Vanderbly
2. KONUNUN ADI: Bernhardt adlı mobilya üreten bir kuruluş için afiş tasarımı
3. ÇALIŞMANIN TEKNİĞİ: Bilgisayar
4. ÇALIŞMANIN BOYUTLARI: -
5. ÇALIŞMANIN YAPIM YILI: 1990
6. KOMPOZİSYON: Tasarımcı sayfa tasarımına düzenleme açısından farklılıklar getirerek, tipografi ve görsel unsurları işlevsel nitelikleri dışında soyut kompozisyon elemanları olarak değerlendirmiştir.

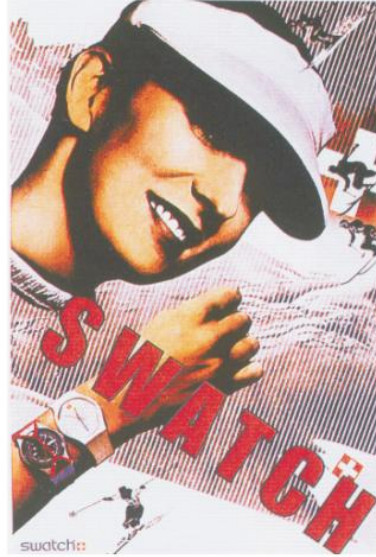
RESİM NO: 21

1. SANATÇI ADI: Woody Pirtle
2. KONUNUN ADI: D & Ad'nın 90'lara doğru Tasarım ve Reklamcılık konulu konferanslarını için afiş tasarımı
3. ÇALIŞMANIN TEKNİĞİ: Bilgisayar
4. ÇALIŞMANIN BOYUTLARI: -
5. ÇALIŞMANIN YAPIM YILI: 1990
6. KOMPOZİSYON: Tasarımcı çalışmasında postmodern mimarinin görsel niteliklerini grafik tasarıma uyarlamıştır. Görsel unsurları işlevsel nitelikleri dışında soyut kompozisyon elemanları olarak kullanmıştır.

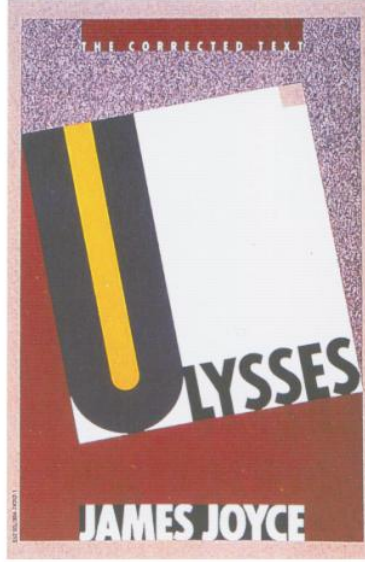
RESİM NO: 22

1. SANATÇI ADI: Woody Pirtle
2. KONUNUN ADI: Info Works *Büro donatımında tasarım, teknoloji ve üretkenlik*
adlı sergi için afiş tasarımı
3. ÇALIŞMANIN TEKNİĞİ: Bilgisayar
4. ÇALIŞMANIN BOYUTLARI: -
5. ÇALIŞMANIN YAPIM YILI: 1985
6. KOMPOZİSYON: Postmodern mimarinin görsel niteliklerini grafik tasarıma uyarlayan tasarımcı bu çalışmasında, mimari anlayışın biçimlerini başarıyla soyutlayarak, özgün bir tasarım gerçekleştirmiştir.

RESİM NO: 23

1. SANATÇI ADI: Paula Sher
2. KONUNUN ADI: Swatch için afiş tasarımı
3. ÇALIŞMANIN TEKNİĞİ: Bilgisayar
4. ÇALIŞMANIN BOYUTLARI: -
5. ÇALIŞMANIN YAPIM YILI: 1986
6. KOMPOZİSYON: Tasarımcı bu çalışmasında Herbert Matter'in 1930'larda hazırladığı bir kış turizmi afişini sadece ön plandaki büyük ölçekte yer alan kadın figürünü kolundaki saatiyle birlikte göstermek üzere değiştirerek kullanmıştır.

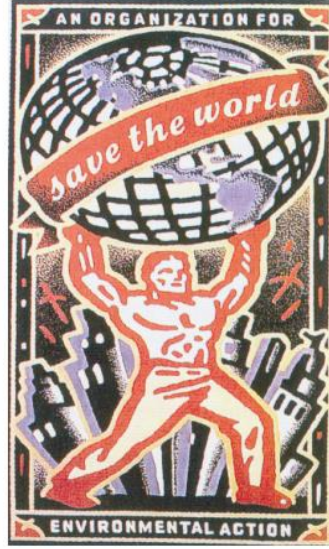
RESİM NO: 25

1. SANATÇI ADI: Carin Goldberg
2. KONUNUN ADI: Ulysses (Odisea) adlı kitap için afiş tasarımı
3. ÇALIŞMANIN TEKNİĞİ: Bilgisayar
4. ÇALIŞMANIN BOYUTLARI: -
5. ÇALIŞMANIN YAPIM YILI: 1985
6. KOMPOZİSYON: Tasarımcı çalışmasında postmodernist yaklaşımda başvuru alan eski tasarımları alıp yeni bir bağlamda kullanma davranışının tipik bir örneğini vermiştir. Daha önce yapılmış olan 'Bayerns' adlı kitap tasarımının unsurlarını kasten taklit etmiştir.

RESİM NO: 27

1. SANATÇI ADI: The Duffy Design Group
2. KONUNUN ADI: Fox River kağıt kuruluğu için afiş tasarımı
3. ÇALIŞMANIN TEKNİĞİ: Bilgisayar
4. ÇALIŞMANIN BOYUTLARI: -
5. ÇALIŞMANIN YAPIM YILI: 1987
6. KOMPOZİSYON: Topluluğun bu çalışması tipik tasarım nitelikleri olan eski ve yeni, alıntı ve karikatürize etme, nitelikli tasarım ve kitsch arasında gidip gelen anlayışı rahatlıkla görülebilecek bir tasarımıdır.

RESİM NO: 28

1. SANATÇI ADI: Charles S. Anderson
2. KONUNUN ADI: Bir çevreci grubun kampanyası için afiş tasarımı
3. ÇALIŞMANIN TEKNİĞİ: Bilgisayar
4. ÇALIŞMANIN BOYUTLARI: -
5. ÇALIŞMANIN YAPIM YILI: 1988
6. KOMPOZİSYON: Tasarımcının çalışmalarını diğerlerinden ayıran özellik hem tipografi hem de illüstrasyonların elle yapılmasını yeniden canlandırmış olmasıdır. Bu çalışmasında da bu anlayış görülmektedir.

RESİM NO: 29

1. SANATÇI ADI: The Duffy Design Group
2. KONUNUN ADI: Klasik tipteki spagetti sosları kampanyası için afiş tasarımı
3. ÇALIŞMANIN TEKNİĞİ: Bilgisayar
4. ÇALIŞMANIN BOYUTLARI: -
5. ÇALIŞMANIN YAPIM YILI: 1988
6. KOMPOZİSYON: Topluluk bu çalışmada ismi kadar özgün ve geçmiş zamanların kalitesinden bir tat getiren grafik bir anlatıma ulaşmaya gayret ederek, seçtiği renklerle de piyasadaki bağırان ve gösterişli görüntülerden farklı, ince ve zarif bir ürün yaratmayı hedeflemiştir.

RESİM NO: 30

1. SANATÇI ADI: Charles S. Anderson
2. KONUNUN ADI: Print Craft adlı kuruluş için afiş tasarımı
3. ÇALIŞMANIN TEKNİĞİ: Bilgisayar
4. ÇALIŞMANIN BOYUTLARI: -
5. ÇALIŞMANIN YAPIM YILI: 1989
6. KOMPOZİSYON: Tasarımcının, amerikan tüketiciliğinin başlangıcına kadar uzana iletişim kültürüne duyduğu hayranlığı ve bunları işlerine yansıtması bu çalışmasında çok açık bir şekilde görülmektedir.

RESİM NO: 31

1. SANATÇI ADI: Charles S. Anderson
2. KONUNUN ADI: French Paper adlı kuruluş için afiş tasarımı
3. ÇALIŞMANIN TEKNİĞİ: Bilgisayar
4. ÇALIŞMANIN BOYUTLARI: -
5. ÇALIŞMANIN YAPIM YILI: 1989
6. KOMPOZİSYON: Tasarımcının bu çalışmasında çok beğendiği 40'lı yılların ürünlerinde izlediği fikirleri ve kaba enerjiyi yakalamayı başarmıştır.

RESİM NO: 32

1. SANATÇI ADI: Neville Brody
2. KONUNUN ADI: Harvey Nichols için afiş tasarımı
3. ÇALIŞMANIN TEKNİĞİ: Bilgisayar
4. ÇALIŞMANIN BOYUTLARI: -
5. ÇALIŞMANIN YAPIM YILI: 1985
6. KOMPOZİSYON: Tasarımcı çalışmasında tipografik düzenlemelere ağırlık vermiştir.

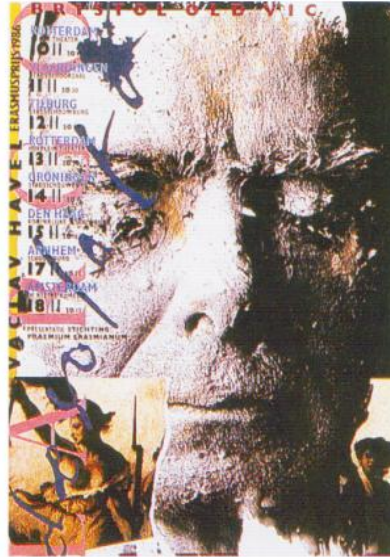
Tipografinin görsel niteliklerini değerlendirirken, kullandığı roket sembolünün üst düzey bir moda dükkanının kimliğini yansıtmadığını bile bile, bu simgeye gizli bir alay niteliği taşıması için vermiştir.

RESİM NO: 33

1. SANATÇI ADI: Neville Brody
2. KONUNUN ADI: Torchsong için afiş tasarımı
3. ÇALIŞMANIN TEKNİĞİ: Bilgisayar
4. ÇALIŞMANIN BOYUTLARI: -
5. ÇALIŞMANIN YAPIM YILI: 1984
6. KOMPOZİSYON: Tasarımcı çalışmasında tipografik unsurlara ağırlık vermiştir.

Siyah- beyaz çözümlemesi oldukça başarılı bir çalışma olmuştur.

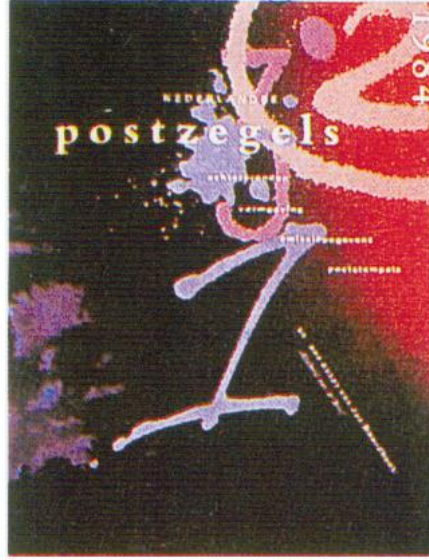
RESİM NO: 34

1. SANATÇI ADI: Concepts / Hans Bockting
2. KONUNUN ADI: Largo Desolato için tiyatro afiş tasarımı
3. ÇALIŞMANIN TEKNİĞİ: Bilgisayar
4. ÇALIŞMANIN BOYUTLARI: -
5. ÇALIŞMANIN YAPIM YILI: 1986
6. KOMPOZİSYON: Bu çalışmayı hazırlayan tasarım topluluğu çalışmada ciddi ve gerçekçi bir üslubu tercih etmiştir. Afişte kullanılan fotoğraflar çalışmayı oldukça güçlü ve dikkat çekici hale getirmiştir.

RESİM NO: 35

1. SANATÇI ADI: Gert Dumbar
2. KONUNUN ADI: Perfidia adlı kitap için afiş tasarımı
3. ÇALIŞMANIN TEKNİĞİ: Bilgisayar
4. ÇALIŞMANIN BOYUTLARI: -
5. ÇALIŞMANIN YAPIM YILI: 1986
6. KOMPOZİSYON: Bu çalışmada tasarımcı Alman/ İsviçre geleneğinin ağır bastığı bir tasarım anlayışı sergilerken, bu tasarıma duygu ve espri öğelerini katma gereği duyarak, bu iki unsuru uyumlu bir biçimde bir araya getirmiştir. Bu amaç doğrultusunda, kağıdı buruşturup bir tür yağurmayla değişik bir teknik geliştirerek, çalışmanın içerisine espri unsuru taşıyan figürler yerleştirmiştir.

RESİM NO: 36

1. SANATÇI ADI: Anton Beeke
2. KONUNUN ADI: Hollanda ptt' si için afiş tasarımı
3. ÇALIŞMANIN TEKNİĞİ: Bilgisayar
4. ÇALIŞMANIN BOYUTLARI: -
5. ÇALIŞMANIN YAPIM YILI: 1984
6. KOMPOZİSYON: Bu çalışma geleneksel yapıdan uzak olarak hazırlanmış bir tasarımıdır. Normal olarak pulun üretilmesi esnasında geçirdiği teknik evreleri ciddi bir üslupla anlatan tasarımların aksine tasarımcı bu çalışmada farklı bir yaklaşımla yaratıcı nitelikte ve oyunlara yer veren sanatsal ifadeler kullanmıştır.

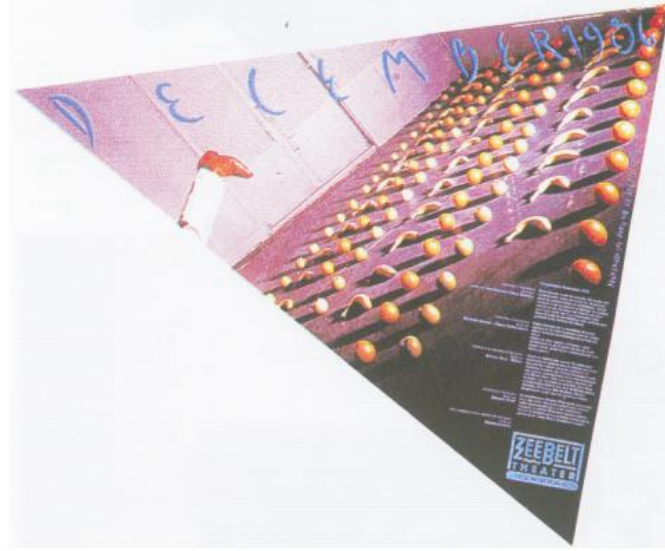
RESİM NO: 37

1. SANATÇI ADI: Concepts / Hans Bockting
2. KONUNUN ADI: Triad Tiyatra Topluluğu için afiş tasarımı
3. ÇALIŞMANIN TEKNİĞİ: Bilgisayar
4. ÇALIŞMANIN BOYUTLARI: -
5. ÇALIŞMANIN YAPIM YILI: 1980
6. KOMPOZİSYON: Ciddi ve gerçekçi bir üslubu tercih eden tasarım grubu, bu çalışmada da tasarım probleminin çözümünü kendine özgü farklı bir nitelikte hazırlamıştır. Bu çalışmanın bir diğer özelliği ise çevirilerek bakılabilir olmasıdır. Bu özelliği de çalışmayı farklı kılmaktadır.

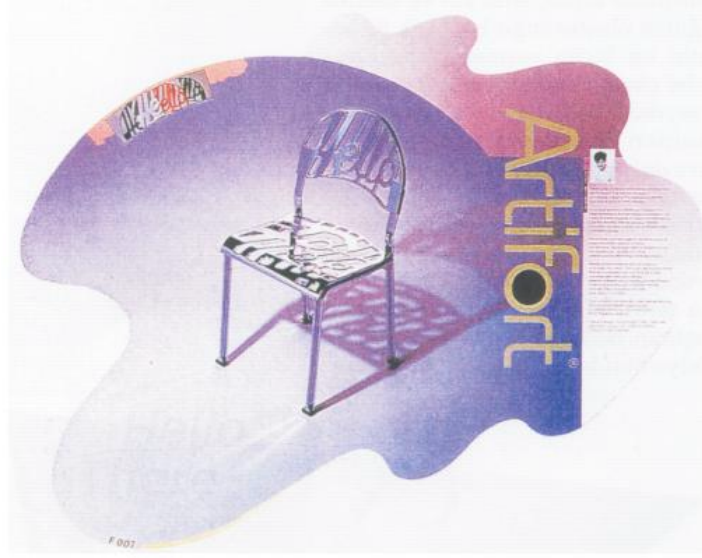
RESİM NO: 38

1. SANATÇI ADI: Gert Dumbar
2. KONUNUN ADI: Mondrian Sergisi için afiş tasarımı
3. ÇALIŞMANIN TEKNİĞİ: Bilgisayar
4. ÇALIŞMANIN BOYUTLARI: -
5. ÇALIŞMANIN YAPIM YILI: 1985
6. KOMPOZİSYON: Tasarımcı Mondrian için hazırladığı afişte bu ünlü ismin sanatsal kişiliğini yansıtmak için, sanatçıyı, kullandığı tipik sanat elemanlarıyla biraraya getirmiştir. Tasarımcı, algılamanın iki boyutla üç boyut arasında gidip gelmesini sağlayan yepyeni bir tasarım düzenlemesi gerçekleştirmiştir.

RESİM NO: 39

1. SANATÇI ADI: Gert Dumbar
2. KONUNUN ADI: Zeebelt Tiyatro için afiş tasarımı
3. ÇALIŞMANIN TEKNİĞİ: Bilgisayar
4. ÇALIŞMANIN BOYUTLARI: -
5. ÇALIŞMANIN YAPIM YILI: 1986
6. KOMPOZİSYON: Tasarımcı bu çalışmasında, tasarım yaklaşımının kökeninde, alışkanlıklara meydan okuyan, yeni yöntem ve teknikleri araştıran, deneysel bir tutum yaratmaktadır. Çalışmanın bir başka özelliği de sosyal nitelikli bir yaklaşımla, espri, güzellik gibi nitelikleri ve çeşitli oyunların katılmasıdır.

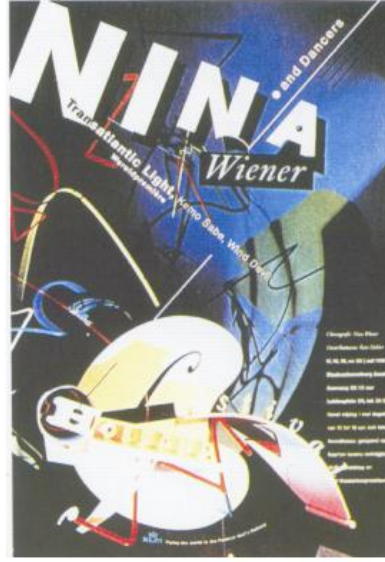
RESİM NO: 40

1. SANATÇI ADI: Studio Dumbar
2. KONUNUN ADI: Artifort mobilyaları için afiş tasarımı
3. ÇALIŞMANIN TEKNİĞİ: Bilgisayar
4. ÇALIŞMANIN BOYUTLARI: -
5. ÇALIŞMANIN YAPIM YILI: 1985
6. KOMPOZİSYON: Tasarım grubunun bu çalışmasında coşkulu ve özgür bir yaklaşım göze çarpmaktadır. Alışlagelmiş boyut standartının dışında hazırlanmış olan çalışma bu özelliği ile de farklıdır.

RESİM NO: 41

1. SANATÇI ADI: Studio Dumbar
2. KONUNUN ADI: Artifort mobilyaları için afiş tasarımı
3. ÇALIŞMANIN TEKNİĞİ: Bilgisayar
4. ÇALIŞMANIN BOYUTLARI: -
5. ÇALIŞMANIN YAPIM YILI: 1985
6. KOMPOZİSYON: Tasarım grubunun bu çalışmasında coşkulu ve özgür bir yaklaşım göze çarpmaktadır. Görsel elemanların sınırların dışına taşmış olması çalışmayı hem dikkat çekici hem de farklı bir taarım haline getirmiştir.

RESİM NO: 42

1. SANATÇI ADI: Gert Dumbar
2. KONUNUN ADI: Nina Wiener (sanat yönetmeni) için afiş tasarımı
3. ÇALIŞMANIN TEKNİĞİ: Bilgisayar
4. ÇALIŞMANIN BOYUTLARI: -
5. ÇALIŞMANIN YAPIM YILI: 1987
6. KOMPOZİSYON: Tasarımcı bu çalışmasında karmaşık tipografik düzenlemelerle soyut görsel anlatımın sınırlarını zorlamıştır. İşlevsel tasarım çalışmaya başarıyla uygulanmıştır. Ayrıca bu tasarım Londra'daki Design and Art Direction(Tasarım ve Sanat Yönetimi) kurulunca gümüş madalyaya layık görülerek ödüllendirilmiştir.

RESİM NO: 43

1. SANATÇI ADI: Vorm Vijf
2. KONUNUN ADI: Vorm Vijf için afiş tasarımı
3. ÇALIŞMANIN TEKNİĞİ: Bilgisayar
4. ÇALIŞMANIN BOYUTLARI: -
5. ÇALIŞMANIN YAPIM YILI: 1984
6. KOMPOZİSYON: Yenilikçi bir tasarım topluluğu olan grup bu çalışmada bilgisayar teknikleri, doku ve espaslı harf karakterleri kullanarak kendilerine özgü olan tarzı çok başarılı bir şekilde yansıtmışlardır.

RESİM NO: 44

1. SANATÇI ADI: Hard Werken Tasarım Grubu
2. KONUNUN ADI: Hardwerken dergisi afiş tasarımı
3. ÇALIŞMANIN TEKNİĞİ: Bilgisayar
4. ÇALIŞMANIN BOYUTLARI: -
5. ÇALIŞMANIN YAPIM YILI: 1979
6. KOMPOZİSYON: Bir sanat dergisi için hazırlanan bu çalışmada grup, mevcut görsel kültüre tepki göstererek, grafik tasarıma özgür ve sanatla teknolojiyi serbest çağrışım bağlantısı içerisinde biraraya getirmiştir.

RESİM NO: 45

1. SANATÇI ADI: Hard Werken Tasarım Grubu
2. KONUNUN ADI: De Stam adlı bir marka için afiş tasarımı
3. ÇALIŞMANIN TEKNİĞİ: Bilgisayar
4. ÇALIŞMANIN BOYUTLARI: -
5. ÇALIŞMANIN YAPIM YILI: 1984
6. KOMPOZİSYON: Tasarım grubu bu çalışmada klasik harf karakterlerine yer vermiştir.

Tasarımda güçlü geometrik biçimler son derece dışavurumcu bir nitelikte kullanılmıştır.

RESİM NO: 46

1. SANATÇI ADI: Hard Werken Tasarım Grubu
2. KONUNUN ADI: 18. Rotterdam Film Festivali için afiş tasarımı
3. ÇALIŞMANIN TEKNİĞİ: Bilgisayar
4. ÇALIŞMANIN BOYUTLARI: -
5. ÇALIŞMANIN YAPIM YILI: 1989
6. KOMPOZİSYON: Tasarım grubunun en ünlü çalışmalarından biri olan bu çalışmada kullandıkları stilize edilmiş bir kaplan şeklindeki logodur. İlk defa 1973'te kullanılmış olan bu logo, festivalle hiçbir alakası olmamasına karşın, elverişli grafik anlatım olanakları içerdiği için tercih edilerek, afişte neon ışıkla çizilmiştir.

RESİM NO: 47

1. SANATÇI ADI: Neville Brody
2. KONUNUN ADI: Andy Warhol için afiş tasarımı
3. ÇALIŞMANIN TEKNİĞİ: Bilgisayar
4. ÇALIŞMANIN BOYUTLARI: -
5. ÇALIŞMANIN YAPIM YILI: 1985
6. KOMPOZİSYON: Tasarımcının siyah- beyaz olarak tasarladığı bu çalışmanın çözümlemesi oldukça başarılıdır. Resimle tipografi arasında görsel bir ritim yaratmıştır.

RESİM NO: 48

1. SANATÇI ADI: Neville Brody
2. KONUNUN ADI: 23 Skidoo için afiş tasarımı
3. ÇALIŞMANIN TEKNİĞİ: Bilgisayar
4. ÇALIŞMANIN BOYUTLARI: -
5. ÇALIŞMANIN YAPIM YILI: 1987
6. KOMPOZİSYON: Tasarımcı çalışmasında satış faktörünün ön planda tutulması nedeniyle, Amerikan futbol oyuncularının tişörtlerindeki gibi güçlü ve etkili bir tipografik anlatım kullanarak arka plandaki patlayan güneş görüntüsüyle tipografinin fiziksel gücünü pekiştirmiş ve tüm bu çalışmasını fotokopi makinesinde hazırlamıştır.

RESİM NO: 49

1. SANATÇI ADI: Neville Brody
2. KONUNUN ADI: Cabaret Voltair Grubu için afiş tasarımı
3. ÇALIŞMANIN TEKNİĞİ: Bilgisayar
4. ÇALIŞMANIN BOYUTLARI: -
5. ÇALIŞMANIN YAPIM YILI: 1982
6. KOMPOZİSYON: Tasarımcı bu çalışmasında soyut biçimler kullanarak, müzik için farklı bir görsel boyut yaratmıştır.

RESİM NO: 50

1. SANATÇI ADI: Terry Jones
2. KONUNUN ADI: Not Another Punk için afiş tasarımı
3. ÇALIŞMANIN TEKNİĞİ: Bilgisayar
4. ÇALIŞMANIN BOYUTLARI: -
5. ÇALIŞMANIN YAPIM YILI: 1979
6. KOMPOZİSYON: Tasarımcı bu çalışmasında müzik endüstrisini görsel bir stille tanımlamaktadır. Yıkıcı nitelikte yeni bir grafik biçim yaratmıştır. Doğaçlama yöntemlerle harf karakterleri, fotokopi çarpıtmaları, kullanarak keyifli bir karmaşa yaratma niteliğinde bir tasarım olmuştur.

ÖĞRENCİ ÇALIŞMALARI

RESİM NO: 1

1. TASARLAYAN KİŞİ: Kamil Aydın
2. KONUNUN ADI: 15. Muğla Üniversitesi Eğitim Bilimleri Kongresi
3. ÇALIŞMANIN TEKNİĞİ: Bilgisayar
4. ÇALIŞMANIN BOYUTLARI: 30x 21 cm
5. ÇALIŞMANIN YAPIM YILI: 2006
6. YAPILDIĞI YER/ KURUM: Muğla Üniversitesi
7. YAZI KARAKTERİ ÇEŞİTLİLİĞİ: Çalışmada sadece iki farklı yazı karakteri kullanılmıştır.
8. SINIR BOYUTU OLMAMASI: Çalışma sınır boyutları içinde düzenlenmiştir.
9. RENK KULLANIMININ ÇEŞİTLİLİĞİ: Çalışmada sekiz renk kullanılmış tonlamalarla çalışma zenginleştirilmiştir.
10. ÖZGÜN DÜZENLEME OLMASI: Çalışma özgün bir tasarım olmuştur.
11. GÖRSEL ÇEKİCİLİĞİ OLMASI: Görsel olarak renklerin canlılığı açısından çekici bir çalışmadır.
12. DİKKAT ÇEKİCİ VE ŞAŞIRTICI OLMASI: Çalışmanın zeminindeki hareketlilik dikkati arttırmıştır.

RESİM NO: 2

1. TASARLAYAN KİŞİ: Gülden Edremit
2. KONUNUN ADI: 15. Muğla Üniversitesi Eğitim Bilimleri Kongresi
3. ÇALIŞMANIN TEKNİĞİ: Bilgisayar
4. ÇALIŞMANIN BOYUTLARI: 30x 21 cm
5. ÇALIŞMANIN YAPIM YILI: 2006
6. YAPILDIĞI YER/ KURUM: Muğla Üniversitesi
7. YAZI KARAKTERİ ÇEŞİTLİLİĞİ: Çalışmada sadece bir adet yazı karakteri kullanılmıştır.
8. SINIR BOYUTU OLMAMASI: Çalışma sınır boyutları içinde düzenlenmiştir.
9. RENK KULLANIMININ ÇEŞİTLİLİĞİ: Çalışmada iki renk kullanılmış, yeşil rengin tonlarıyla çalışma zenginleştirilmiştir.
10. ÖZGÜN DÜZENLEME OLMASI: Çalışma kullanılan resimler ve düzenleme açısından özgün bir tasarım olmuştur.
11. GÖRSEL ÇEKİCİLİĞİ OLMASI: Görsel olarak tek bir rengin tonlamalarıyla hazırlanmasına rağmen çekici bir çalışma olmuştur.
12. DİKKAT ÇEKİCİ VE ŞAŞIRTICI OLMASI: Çalışmada kullanılan resimlere verilen efektler çalışmayı dikkat çekici hale getirmiştir.

RESİM NO: 3

1. TASARLAYAN KİŞİ: Serkan Akın
2. KONUNUN ADI: 15. Muğla Üniversitesi Eğitim Bilimleri Kongresi
3. ÇALIŞMANIN TEKNİĞİ: Bilgisayar
4. ÇALIŞMANIN BOYUTLARI: 30x 21 cm
5. ÇALIŞMANIN YAPIM YILI: 2006
6. YAPILDIĞI YER/ KURUM: Muğla Üniversitesi
7. YAZI KARAKTERİ ÇEŞİTLİLİĞİ: Çalışmada sadece bir adet yazı karakteri kullanılmıştır.
8. SINIR BOYUTU OLMAMASI: Çalışma sınır boyutları içinde düzenlenmiştir.
9. RENK KULLANIMININ ÇEŞİTLİLİĞİ: Çalışmada dört renk kullanılmış, turuncu ve kahverenginin tonları kullanılmıştır.
10. ÖZGÜN DÜZENLEME OLMASI: Çalışma kullanılan resimler ve düzenleme açısından özgün bir tasarım olmuştur.
11. GÖRSEL ÇEKİCİLİĞİ OLMASI: Görsel olarak iki rengin tonlamalarıyla hazırlanmasına rağmen çekici bir çalışma olmuştur.
12. DİKKAT ÇEKİCİ VE ŞAŞIRTICI OLMASI: Çalışmada kullanılan resimlere verilen efektler çalışmayı dikkat çekici hale getirmiştir.

RESİM NO: 4

1. TASARLAYAN KİŞİ: Nedret Çakmak
2. KONUNUN ADI: 15. Muğla Üniversitesi Eğitim Bilimleri Kongresi
3. ÇALIŞMANIN TEKNİĞİ: Bilgisayar
4. ÇALIŞMANIN BOYUTLARI: 30x 21 cm
5. ÇALIŞMANIN YAPIM YILI: 2006
6. YAPILDIĞI YER/ KURUM: Muğla Üniversitesi
7. YAZI KARAKTERİ ÇEŞİTLİLİĞİ: Çalışmada sadece bir adet yazı karakteri kullanılmıştır.
8. SINIR BOYUTU OLMAMASI: Çalışma sınır boyutları içinde düzenlenmiştir.
9. RENK KULLANIMININ ÇEŞİTLİLİĞİ: Çalışmada iki renk kullanılmış, pembe rengin tonları kullanılmıştır.
10. ÖZGÜN DÜZENLEME OLMASI: Çalışma kullanılan resmin basitliği ve tasarımın zayıflığı açısından özgün bir çalışma değildir.
11. GÖRSEL ÇEKİCİLİĞİ OLMASI: Görsel elemanların az ve basit olarak kullanılması çalışmanın sıradan olmasına neden olmuştur.
12. DİKKAT ÇEKİCİ VE ŞAŞIRTICI OLMASI: Çalışmanın sıradan olması nedeniyle hiçbir dikkat çekici özelliği yoktur.

RESİM NO: 5

1. TASARLAYAN KİŞİ: Salih Gökçe
2. KONUNUN ADI: 15. Muğla Üniversitesi Eğitim Bilimleri Kongresi
3. ÇALIŞMANIN TEKNİĞİ: Bilgisayar
4. ÇALIŞMANIN BOYUTLARI: 30x 21 cm
5. ÇALIŞMANIN YAPIM YILI: 2006
6. YAPILDIĞI YER/ KURUM: Muğla Üniversitesi
7. YAZI KARAKTERİ ÇEŞİTLİLİĞİ: Çalışmada sadece bir adet yazı karakteri kullanılmıştır.
8. SINIR BOYUTU OLMAMASI: Çalışma sınır boyutları içinde düzenlenmiştir.
9. RENK KULLANIMININ ÇEŞİTLİLİĞİ: Çalışmada üç renk kullanılmıştır.
10. ÖZGÜN DÜZENLEME OLMASI: Tasarım açısından özgün bir çalışmadır.
11. GÖRSEL ÇEKİCİLİĞİ OLMASI: Görsel elemanların az, sade ama çarpıcı olması çalışmayı çekici hale getirmiştir.
12. DİKKAT ÇEKİCİ VE ŞAŞIRTICI OLMASI: Çalışmanın zeminindeki geometrik şekilde oluşturulmuş olan desen hem hareketlilik kazandırmış hem de dikkat çekici olmasını sağlamıştır.

RESİM NO: 6

1. TASARLAYAN KİŞİ: Salih Gökçe
2. KONUNUN ADI: 15. Muğla Üniversitesi Eğitim Bilimleri Kongresi
3. ÇALIŞMANIN TEKNİĞİ: Bilgisayar
4. ÇALIŞMANIN BOYUTLARI: 30x 21 cm
5. ÇALIŞMANIN YAPIM YILI: 2006
6. YAPILDIĞI YER/ KURUM: Muğla Üniversitesi
7. YAZI KARAKTERİ ÇEŞİTLİLİĞİ: Çalışmada sadece bir adet yazı karakteri kullanılmıştır.
8. SINIR BOYUTU OLMAMASI: Çalışma sınır boyutları içinde düzenlenmiştir.
9. RENK KULLANIMININ ÇEŞİTLİLİĞİ: Çalışmada üç renk kullanılmış, tonlamalarla renk çeşitliliği artırılmıştır.
10. ÖZGÜN DÜZENLEME OLMASI: Tasarımın basitliği açısından özgün bir çalışma değildir.
11. GÖRSEL ÇEKİCİLİĞİ OLMASI: Görsel elemanların az, tasarımın basit olması çalışmanın sıradan olmasına neden olmuştur.
12. DİKKAT ÇEKİCİ VE ŞAŞIRTICI OLMASI: Çalışmanın tasarımsal olarak hiçbir çekiciliği yoktur.

RESİM NO: 7

1. TASARLAYAN KİŞİ: Ferhat Kalak
2. KONUNUN ADI: 15. Muğla Üniversitesi Eğitim Bilimleri Kongresi
3. ÇALIŞMANIN TEKNİĞİ: Bilgisayar
4. ÇALIŞMANIN BOYUTLARI: 30x 21 cm
5. ÇALIŞMANIN YAPIM YILI: 2006
6. YAPILDIĞI YER/ KURUM: Muğla Üniversitesi
7. YAZI KARAKTERİ ÇEŞİTLİLİĞİ: Çalışmada sadece bir adet yazı karakteri kullanılmıştır.
8. SINIR BOYUTU OLMAMASI: Çalışma sınır boyutları içinde düzenlenmiştir.
9. RENK KULLANIMININ ÇEŞİTLİLİĞİ: Çalışmada üç renk kullanılmıştır.
10. ÖZGÜN DÜZENLEME OLMASI: Tasarım açısından özgün bir çalışmadır.
11. GÖRSEL ÇEKİCİLİĞİ OLMASI: Görsel elemanların sade ama çarpıcı olması çalışmayı çekici hale getirmiştir.
12. DİKKAT ÇEKİCİ VE ŞAŞIRTICI OLMASI: Çalışmadaki geometrik şeklin parçalanıyor etkide oluşturulması ve ışık efekti hem hareketlilik kazandırmış hem de dikkat çekici olmasını sağlamıştır.

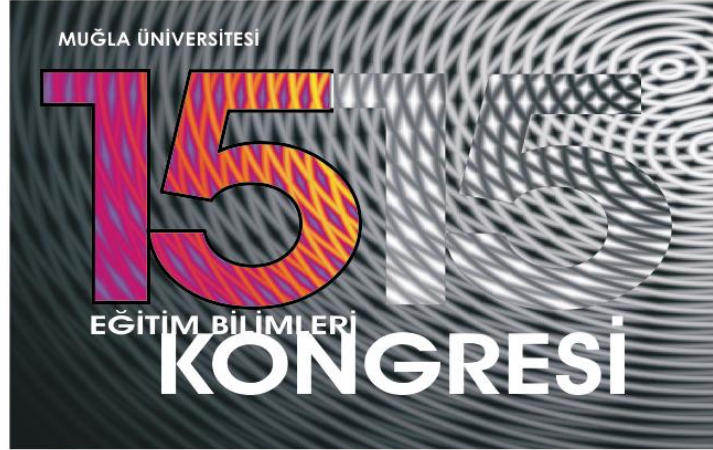
RESİM NO: 8

1. TASARLAYAN KİŞİ: Yasemin Kayce
2. KONUNUN ADI: 15. Muğla Üniversitesi Eğitim Bilimleri Kongresi
3. ÇALIŞMANIN TEKNİĞİ: Bilgisayar
4. ÇALIŞMANIN BOYUTLARI: 30x 21 cm
5. ÇALIŞMANIN YAPIM YILI: 2006
6. YAPILDIĞI YER/ KURUM: Muğla Üniversitesi
7. YAZI KARAKTERİ ÇEŞİTLİLİĞİ: Çalışmada sadece bir adet yazı karakteri kullanılmıştır.
8. SINIR BOYUTU OLMAMASI: Çalışma sınır boyutları içinde düzenlenmiştir.
9. RENK KULLANIMININ ÇEŞİTLİLİĞİ: Çalışmada tonlamalarla birlikte on dört renk kullanılmıştır.
10. ÖZGÜN DÜZENLEME OLMASI: Tasarım açısından özgün bir çalışma değildir.
11. GÖRSEL ÇEKİCİLİĞİ OLMASI: Görsel eleman sayısının az olmasına karşın zemindeki ve yazıdaki renk çeşitliliği etkilidir.
12. DİKKAT ÇEKİCİ VE ŞAŞIRTICI OLMASI: Çalışmanın tasarımsal olarak basit olması açısından dikkat çekici özelliği yoktur.

RESİM NO: 9

1. TASARLAYAN KİŞİ: Dilek Orhan
2. KONUNUN ADI: 15. Muğla Üniversitesi Eğitim Bilimleri Kongresi
3. ÇALIŞMANIN TEKNİĞİ: Bilgisayar
4. ÇALIŞMANIN BOYUTLARI: 30x 21 cm
5. ÇALIŞMANIN YAPIM YILI: 2006
6. YAPILDIĞI YER/ KURUM: Muğla Üniversitesi
7. YAZI KARAKTERİ ÇEŞİTLİLİĞİ: Çalışmada sadece bir adet yazı karakteri kullanılmıştır.
8. SINIR BOYUTU OLMAMASI: Çalışma sınır boyutları içinde düzenlenmiştir.
9. RENK KULLANIMININ ÇEŞİTLİLİĞİ: Çalışmada sekiz renk kullanılmıştır.
10. ÖZGÜN DÜZENLEME OLMASI: Tasarım açısından özgün bir çalışma değildir.
11. GÖRSEL ÇEKİCİLİĞİ OLMASI: Görsel eleman sayısının az olmasına karşın geometrik şekiller ve yazıdaki renk çeşitliliği etkilidir.
12. DİKKAT ÇEKİCİ VE ŞAŞIRTICI OLMASI: Çalışma tasarımsal olarak basit olmasına rağmen dikkat çekicidir.

RESİM NO: 10

1. TASARLAYAN KİŞİ: Ebru Dalgıç
2. KONUNUN ADI: 15. Muğla Üniversitesi Eğitim Bilimleri Kongresi
3. ÇALIŞMANIN TEKNİĞİ: Bilgisayar
4. ÇALIŞMANIN BOYUTLARI: 30x 21 cm
5. ÇALIŞMANIN YAPIM YILI: 2006
6. YAPILDIĞI YER/ KURUM: Muğla Üniversitesi
7. YAZI KARAKTERİ ÇEŞİTLİLİĞİ: Çalışmada sadece bir adet yazı karakteri kullanılmıştır.
8. SINIR BOYUTU OLMAMASI: Çalışma sınır boyutları içinde düzenlenmiştir.
9. RENK KULLANIMININ ÇEŞİTLİLİĞİ: Çalışmada beş renk kullanılmıştır.
10. ÖZGÜN DÜZENLEME OLMASI: Tasarım açısından özgün bir çalışmadır.
11. GÖRSEL ÇEKİCİLİĞİ OLMASI: Görsel eleman sayısının az olmasına karşın zemindeki dairesel hareketlilik ve yazıdaki renk çeşitliliği etkilidir.
12. DİKKAT ÇEKİCİ VE ŞAŞIRTICI OLMASI: Çalışmadaki hareketlilik etkisi oldukça dikkat çekicidir.

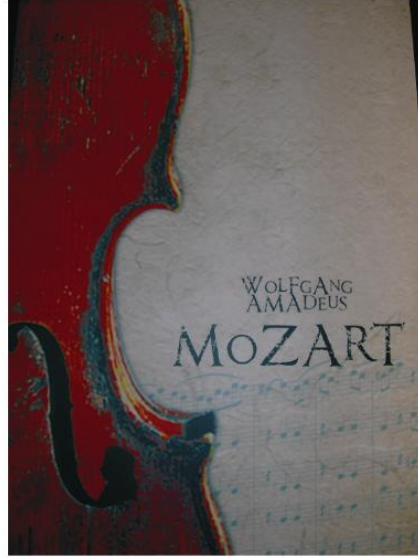
RESİM NO: 11

1. TASARLAYAN KİŞİ: Meltem Akşit
2. KONUNUN ADI: 15. Muğla Üniversitesi Eğitim Bilimleri Kongresi
3. ÇALIŞMANIN TEKNİĞİ: Bilgisayar
4. ÇALIŞMANIN BOYUTLARI: 30x 21 cm
5. ÇALIŞMANIN YAPIM YILI: 2006
6. YAPILDIĞI YER/ KURUM: Muğla Üniversitesi
7. YAZI KARAKTERİ ÇEŞİTLİLİĞİ: Çalışmada sadece iki adet yazı karakteri kullanılmıştır.
8. SINIR BOYUTU OLMAMASI: Çalışma sınır boyutları içinde düzenlenmiştir.
9. RENK KULLANIMININ ÇEŞİTLİLİĞİ: Çalışmada altı renk kullanılmıştır.
10. ÖZGÜN DÜZENLEME OLMASI: Tasarım açısından özgün bir çalışmadır.
11. GÖRSEL ÇEKİCİLİĞİ OLMASI: Görsel eleman sayısının az olmasına karşın zemindeki dairesel hareketlilik ve yazıdaki renk çeşitliliği etkilidir.
12. DİKKAT ÇEKİCİ VE ŞAŞIRTICI OLMASI: Çalışmadaki hareketlilik etkisi ve yazıdaki dinamizm oldukça dikkat çekicidir.

RESİM NO: 12

1. TASARLAYAN KİŞİ: İsmail Coşan
2. KONUNUN ADI: 15. Muğla Üniversitesi Eğitim Bilimleri Kongresi
3. ÇALIŞMANIN TEKNİĞİ: Bilgisayar
4. ÇALIŞMANIN BOYUTLARI: 30x 21 cm
5. ÇALIŞMANIN YAPIM YILI: 2006
6. YAPILDIĞI YER/ KURUM: Muğla Üniversitesi
7. YAZI KARAKTERİ ÇEŞİTLİLİĞİ: Çalışmada sadece iki adet yazı karakteri kullanılmıştır.
8. SINIR BOYUTU OLMAMASI: Çalışma sınır boyutları içinde düzenlenmiştir.
9. RENK KULLANIMININ ÇEŞİTLİLİĞİ: Çalışmada yedi renk kullanılmıştır.
10. ÖZGÜN DÜZENLEME OLMASI: Tasarım açısından özgün bir çalışma değildir.
11. GÖRSEL ÇEKİCİLİĞİ OLMASI: Görsel eleman sayısının az olmasına karşın zemindeki hareketlilik ve yazı karakterleri seçimi etkilidir.
12. DİKKAT ÇEKİCİ VE ŞAŞIRTICI OLMASI: Çalışmadaki hareketlilik etkisine rağmen dikkat çekici özelliği yoktur.

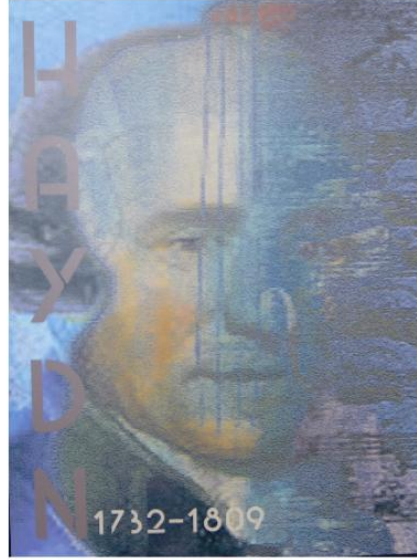
RESİM NO: 13

1. TASARLAYAN KİŞİ: Zeynep Pehlivan
2. KONUNUN ADI: Müzik
3. ÇALIŞMANIN TEKNİĞİ: Bilgisayar
4. ÇALIŞMANIN BOYUTLARI: 50x 70 cm
5. ÇALIŞMANIN YAPIM YILI: 2006
6. YAPILDIĞI YER/ KURUM: Gazi Üniversitesi
7. YAZI KARAKTERİ ÇEŞİTLİLİĞİ: Çalışmada sadece bir adet yazı karakteri kullanılmıştır.
8. SINIR BOYUTU OLMAMASI: Çalışma sınır boyutları dışında düzenlenmiştir.
9. RENK KULLANIMININ ÇEŞİTLİLİĞİ: Çalışmada beş renk kullanılmıştır.
10. ÖZGÜN DÜZENLEME OLMASI: Tasarım açısından özgün bir çalışma değildir.
11. GÖRSEL ÇEKİCİLİĞİ OLMASI: Görsel eleman sayısının az ve kullanılan renklerin canlı olmaması çekiciliği azaltmıştır.
12. DİKKAT ÇEKİCİ VE ŞAŞIRTICI OLMASI: Çalışmanın basit ve düz olması yüzünden yeterince dikkat çekici değildir.

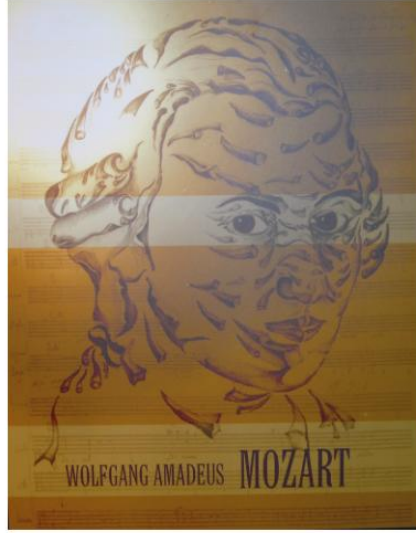
RESİM NO: 14

1. TASARLAYAN KİŞİ: Tuğba Özdemir
2. KONUNUN ADI: Müzik
3. ÇALIŞMANIN TEKNİĞİ: Bilgisayar
4. ÇALIŞMANIN BOYUTLARI: 50x 70 cm
5. ÇALIŞMANIN YAPIM YILI: 2006
7. YAZI KARAKTERİ ÇEŞİTLİLİĞİ: Çalışmada sadece iki adet yazı karakteri kullanılmıştır.
8. SINIR BOYUTU OLMAMASI: Çalışma sınır boyutları dışında düzenlenmiştir.
9. RENK KULLANIMININ ÇEŞİTLİLİĞİ: Çalışmada dört renk kullanılmıştır.
10. ÖZGÜN DÜZENLEME OLMASI: Tasarım açısından özgün bir çalışma değildir.
11. GÖRSEL ÇEKİCİLİĞİ OLMASI: Görsel eleman sayısının az ve kullanılan renklerin canlı olmaması çekiciliği azaltmıştır.
12. DİKKAT ÇEKİCİ VE ŞAŞIRTICI OLMASI: Çalışmanın basit ve düz olması yüzünden yeterince dikkat çekici değildir.

RESİM NO: 15

1. TASARLAYAN KİŞİ: Özgen Öztürk
2. KONUNUN ADI: Müzik
3. ÇALIŞMANIN TEKNİĞİ: Bilgisayar
4. ÇALIŞMANIN BOYUTLARI: 50x 70 cm
5. ÇALIŞMANIN YAPIM YILI: 2006
6. YAPILDIĞI YER/ KURUM: Gazi Üniversitesi
7. YAZI KARAKTERİ ÇEŞİTLİLİĞİ: Çalışmada sadece bir adet yazı karakteri kullanılmıştır.
8. SINIR BOYUTU OLMAMASI: Çalışma sınır boyutları içinde düzenlenmiştir.
9. RENK KULLANIMININ ÇEŞİTLİLİĞİ: Çalışmada altı renk kullanılmıştır. Fakat renklerin iç içe geçmesinden dolayı renk açısından daha da zenginleşmiştir.
10. ÖZGÜN DÜZENLEME OLMASI: Tasarım açısından özgün bir çalışmadır.
11. GÖRSEL ÇEKİCİLİĞİ OLMASI: Portrenin ortasından akan boya ve sonrasında başlayan notalar görsel olarak çalışmayı çok etkileyici hale getirmiştir.
12. DİKKAT ÇEKİCİ VE ŞAŞIRTICI OLMASI: Renklerin birbirleri ile uyumu, resmin renklerle kaynaşması çalışmayı dikkat çekici hale getirmiştir.

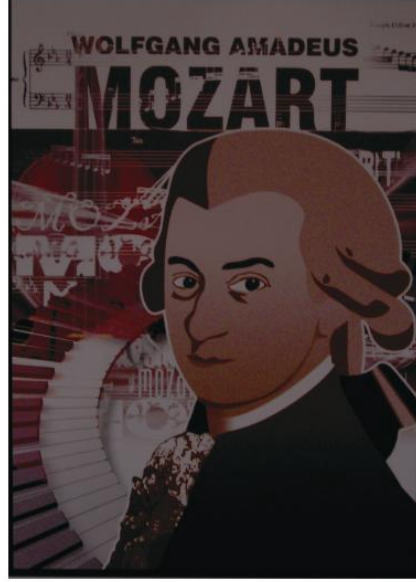
RESİM NO: 16

1. TASARLAYAN KİŞİ: Fatih Arpa
2. KONUNUN ADI: Müzik
3. ÇALIŞMANIN TEKNİĞİ: Bilgisayar
4. ÇALIŞMANIN BOYUTLARI: 50x 70 cm
5. ÇALIŞMANIN YAPIM YILI: 2006
6. YAPILDIĞI YER/ KURUM: Gazi Üniversitesi
7. YAZI KARAKTERİ ÇEŞİTLİLİĞİ: Çalışmada sadece bir adet yazı karakteri kullanılmıştır.
8. SINIR BOYUTU OLMAMASI: Çalışma sınır boyutları içinde düzenlenmiştir.
9. RENK KULLANIMININ ÇEŞİTLİLİĞİ: Çalışmada üç renk kullanılmıştır.
10. ÖZGÜN DÜZENLEME OLMASI: Tasarım açısından özgün sayılabilecek bir çalışmadır.
11. GÖRSEL ÇEKİCİLİĞİ OLMASI: Portrenin gözlerinden ve daha alttan geçen şeritler zemini parçalamış ve farklılık yaratmıştır. Zeminde kullanılan notalar çalışmayı zenginleştirmiştir.
12. DİKKAT ÇEKİCİ VE ŞAŞIRTICI OLMASI: Kullanılan şeritlerle parçalanmış zemin çalışmayı dikkat çekici hale getirmiştir.

RESİM NO: 17

1. TASARLAYAN KİŞİ: Altan Türker
2. KONUNUN ADI: Müzik
3. ÇALIŞMANIN TEKNİĞİ: Bilgisayar
4. ÇALIŞMANIN BOYUTLARI: 50x 70 cm
5. ÇALIŞMANIN YAPIM YILI: 2006
6. YAPILDIĞI YER/ KURUM: Gazi Üniversitesi
7. YAZI KARAKTERİ ÇEŞİTLİLİĞİ: Çalışmada sadece bir adet yazı karakteri kullanılmıştır.
8. SINIR BOYUTU OLMAMASI: Çalışma sınır boyutları içinde düzenlenmiştir.
9. RENK KULLANIMININ ÇEŞİTLİLİĞİ: Çalışmada dört renk kullanılmıştır.
10. ÖZGÜN DÜZENLEME OLMASI: Tasarım açısından özgün sayılabilecek bir çalışmadır.
11. GÖRSEL ÇEKİCİLİĞİ OLMASI: Sadece bir tek resim kullanılmış fakat zemine yerleştirilmiş piyano tuşları görüntüyü hareketlendirmiştir.
12. DİKKAT ÇEKİCİ VE ŞAŞIRTICI OLMASI: Tuşların renkli olarak kullanılması çalışmayı tekdüzelikten kurtarmıştır.

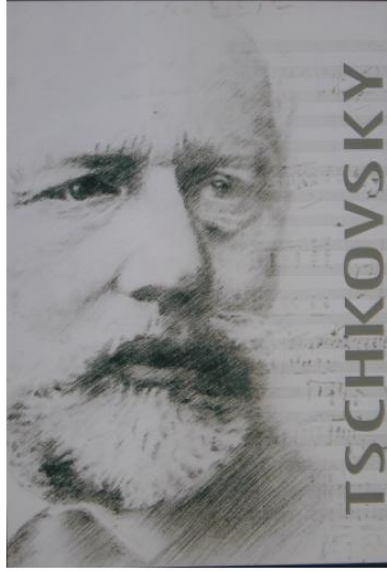
RESİM NO: 18

1. TASARLAYAN KİŞİ: Hatice Özkan
2. KONUNUN ADI: Müzik
3. ÇALIŞMANIN TEKNİĞİ: Bilgisayar
4. ÇALIŞMANIN BOYUTLARI: 50x 70 cm
5. ÇALIŞMANIN YAPIM YILI: 2006
6. YAPILDIĞI YER/ KURUM: Gazi Üniversitesi
7. YAZI KARAKTERİ ÇEŞİTLİLİĞİ: Çalışmada sadece bir adet yazı karakteri kullanılmıştır.
8. SINIR BOYUTU OLMAMASI: Çalışma sınır boyutları dışında düzenlenmiştir.
9. RENK KULLANIMININ ÇEŞİTLİLİĞİ: Çalışmada üç renk ve bu renklerin tonları kullanılmıştır.
10. ÖZGÜN DÜZENLEME OLMASI: Tasarım açısından özgün bir çalışmadır.
11. GÖRSEL ÇEKİCİLİĞİ OLMASI: Çok sayıda görsel eleman kullanılmış ve bunların yerleşimi oldukça başarılı olmuştur.
12. DİKKAT ÇEKİCİ VE ŞAŞIRTICI OLMASI: Birbirine yakın renk tonlarının kullanılmasına karşın zemindeki görsel hareketlilik çalışmayı dikkat çekici hale getirmiştir.

RESİM NO: 19

1. TASARLAYAN KİŞİ: Sündüz Özkan
2. KONUNUN ADI: Müzik
3. ÇALIŞMANIN TEKNİĞİ: Bilgisayar
4. ÇALIŞMANIN BOYUTLARI: 50x 70 cm
5. ÇALIŞMANIN YAPIM YILI: 2006
6. YAPILDIĞI YER/ KURUM: Gazi Üniversitesi
7. YAZI KARAKTERİ ÇEŞİTLİLİĞİ: Çalışmada sadece bir adet yazı karakteri kullanılmıştır.
8. SINIR BOYUTU OLMAMASI: Çalışma sınır boyutları dışında düzenlenmiştir.
9. RENK KULLANIMININ ÇEŞİTLİLİĞİ: Çalışmada üç renk ve bu renklerin tonları kullanılmıştır.
10. ÖZGÜN DÜZENLEME OLMASI: Tasarım açısından özgün bir çalışma değildir.
11. GÖRSEL ÇEKİCİLİĞİ OLMASI: Kullanılan renklerin canlı olmamasından ve tasarımın basitliğinden dolayı etkili bir çalışma olmamıştır.
12. DİKKAT ÇEKİCİ VE ŞAŞIRTICI OLMASI: Zeminde kullanılan notalar hareketlilik getirmesine rağmen çalışmayı sıradanlıktan kurtaramamıştır.

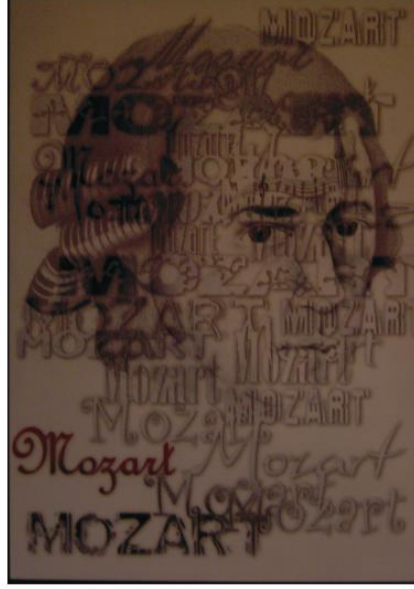
RESİM NO: 20

1. TASARLAYAN KİŞİ: Melih Ayata
2. KONUNUN ADI: Müzik
3. ÇALIŞMANIN TEKNİĞİ: Bilgisayar
4. ÇALIŞMANIN BOYUTLARI: 50x 70 cm
5. ÇALIŞMANIN YAPIM YILI: 2006
6. YAPILDIĞI YER/ KURUM: Gazi Üniversitesi
7. YAZI KARAKTERİ ÇEŞİTLİLİĞİ: Çalışmada sadece bir adet yazı karakteri kullanılmıştır.
8. SINIR BOYUTU OLMAMASI: Çalışma sınır boyutları içinde düzenlenmiştir.
9. RENK KULLANIMININ ÇEŞİTLİLİĞİ: Çalışma siyah-beyaz bir çalışmadır.
10. ÖZGÜN DÜZENLEME OLMASI: Tasarım açısından özgün bir çalışma olmamasına rağmen etkilidir.
11. GÖRSEL ÇEKİCİLİĞİ OLMASI: Portrenin yarısından başlayan notalar hareketli bir görüntü oluşturmuştur.
12. DİKKAT ÇEKİCİ VE ŞAŞIRTICI OLMASI: Siyah-beyaz ve sade bir çalışma olmasına rağmen dikkat çekici bir çalışma olmuştur.

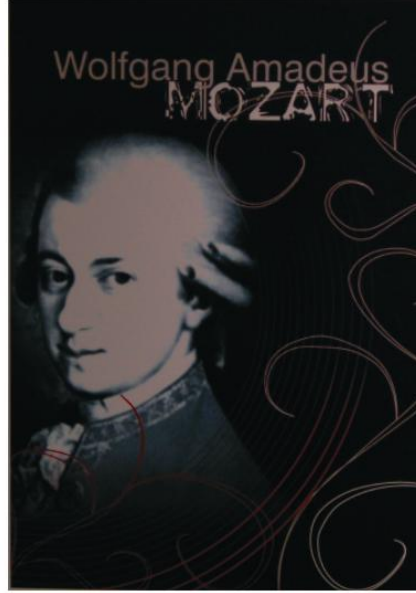
RESİM NO: 22

1. TASARLAYAN KİŞİ: Cansu Cender
2. KONUNUN ADI: Müzik
3. ÇALIŞMANIN TEKNİĞİ: Bilgisayar
4. ÇALIŞMANIN BOYUTLARI: 50x 70 cm
5. ÇALIŞMANIN YAPIM YILI: 2006
6. YAPILDIĞI YER/ KURUM: Gazi Üniversitesi
7. YAZI KARAKTERİ ÇEŞİTLİLİĞİ: Çalışmada yazı kullanılmamıştır.
8. SINIR BOYUTU OLMAMASI: Çalışma sınır boyutları dışında düzenlenmiştir.
9. RENK KULLANIMININ ÇEŞİTLİLİĞİ: Çalışmanın zeminini kaplayan resim siyah-beyazdır. İçine yerleştirilmiş olan resimlerde ise yirmi renk kullanılmıştır.
10. ÖZGÜN DÜZENLEME OLMASI: Tasarım açısından özgün bir çalışmadır.
11. GÖRSEL ÇEKİCİLİĞİ OLMASI: Aynı fotoğrafın farklı renklerde kullanılması çalışmayı hareketlendirmiştir.
12. DİKKAT ÇEKİCİ VE ŞAŞIRTICI OLMASI: Çalışmanın ortası kesilerek yerleştirilmesi çalışmayı farklı etkide ve şaşırtıcı olmuştur.

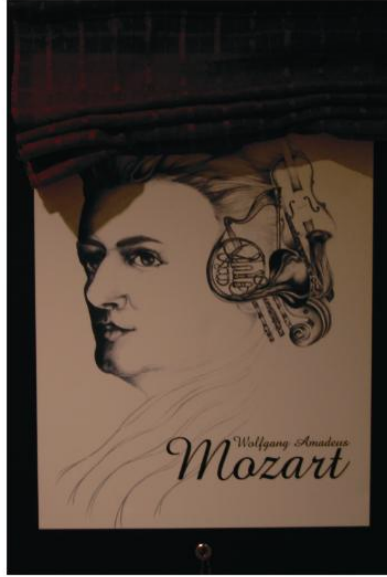
RESİM NO: 23

1. TASARLAYAN KİŞİ: Filiz Özoğlu
2. KONUNUN ADI: Müzik
3. ÇALIŞMANIN TEKNİĞİ: Bilgisayar
4. ÇALIŞMANIN BOYUTLARI: 50x 70 cm
5. ÇALIŞMANIN YAPIM YILI: 2006
6. YAPILDIĞI YER/ KURUM: Gazi Üniversitesi
7. YAZI KARAKTERİ ÇEŞİTLİLİĞİ: Çalışmada çok sayıda yazı karakteri kullanılmıştır.
8. SINIR BOYUTU OLMAMASI: Çalışma sınır boyutları içinde düzenlenmiştir.
9. RENK KULLANIMININ ÇEŞİTLİLİĞİ: Çalışmada tek bir renk ve bu rengin tonları kullanılmıştır.
10. ÖZGÜN DÜZENLEME OLMASI: Tasarım açısından özgün bir çalışmadır.
11. GÖRSEL ÇEKİCİLİĞİ OLMASI: Görsel olarak çok farklı bir çekiciliği olmayan bir çalışma olmasına rağmen sıradan değildir.
12. DİKKAT ÇEKİCİ VE ŞAŞIRTICI OLMASI: Zemindeki resmin üzerine farklı renkte, farklı büyüklükte ve farklı karakterlerde rastgele yerleştirilen yazılar çalışmaya hem hareketlilik hem de zenginlik katmıştır.

RESİM NO: 24

1. TASARLAYAN KİŞİ: Cansu Cender
2. KONUNUN ADI: Müzik
3. ÇALIŞMANIN TEKNİĞİ: Bilgisayar
4. ÇALIŞMANIN BOYUTLARI: 50x 70 cm
5. ÇALIŞMANIN YAPIM YILI: 2006
6. YAPILDIĞI YER/ KURUM: Gazi Üniversitesi
7. YAZI KARAKTERİ ÇEŞİTLİLİĞİ: Çalışmada sadece bir adet yazı karakteri kullanılmıştır.
8. SINIR BOYUTU OLMAMASI: Çalışma sınır boyutları içinde düzenlenmiştir.
9. RENK KULLANIMININ ÇEŞİTLİLİĞİ: Çalışma siyah-beyaz bir çalışmadır. Üzerinde kullanılan çizgilerde iki renk kullanılmıştır.
10. ÖZGÜN DÜZENLEME OLMASI: Tasarım açısından özgün bir çalışma değildir.
11. GÖRSEL ÇEKİCİLİĞİ OLMASI: Görsel olarak çok farklı bir çekiciliği olmayan bir çalışma olmasına rağmen sıradan değildir.
12. DİKKAT ÇEKİCİ VE ŞAŞIRTICI OLMASI: Siyah-beyaz olan resime, sağ kenarda kullanılan renkli desenler canlılık katmıştır. Görüntü hareketlenmiştir.

RESİM NO: 25

1. TASARLAYAN KİŞİ: Öznur Bingöl
2. KONUNUN ADI: Müzik
3. ÇALIŞMANIN TEKNİĞİ: Bilgisayar
4. ÇALIŞMANIN BOYUTLARI: 50x 70 cm
5. ÇALIŞMANIN YAPIM YILI: 2006
6. YAPILDIĞI YER/ KURUM: Gazi Üniversitesi
7. YAZI KARAKTERİ ÇEŞİTLİLİĞİ: Çalışmada sadece bir adet yazı karakteri kullanılmıştır.
8. SINIR BOYUTU OLMAMASI: Çalışma sınır boyutları içinde düzenlenmiştir.
9. RENK KULLANIMININ ÇEŞİTLİLİĞİ: Çalışma siyah-beyaz bir çalışmadır.
10. ÖZGÜN DÜZENLEME OLMASI: Tasarım açısından özgün bir çalışmadır.
11. GÖRSEL ÇEKİCİLİĞİ OLMASI: Çalışmadaki desenin çok güçlü olması ve kulak kısmının müzik aletleri şeklinde tasarlanmış olması oldukça çekici ve etkilidir.
12. DİKKAT ÇEKİCİ VE ŞAŞIRTICI OLMASI: Çalışmanın üzerine tutturulan perde çalışmayı çarpıcı ve farklı hale getirmiştir.

RESİM NO: 26

1. TASARLAYAN KİŞİ: Veysel Çelikdemir
2. KONUNUN ADI: Müzik
3. ÇALIŞMANIN TEKNİĞİ: Bilgisayar
4. ÇALIŞMANIN BOYUTLARI: 50x 70 cm
5. ÇALIŞMANIN YAPIM YILI: 2006
6. YAPILDIĞI YER/ KURUM: Gazi Üniversitesi
7. YAZI KARAKTERİ ÇEŞİTLİLİĞİ: Çalışmada sadece bir adet yazı karakteri kullanılmıştır.
8. SINIR BOYUTU OLMAMASI: Çalışma sınır boyutları içinde düzenlenmiştir.
9. RENK KULLANIMININ ÇEŞİTLİLİĞİ: Çalışmada iki renk ve tonları kullanılmıştır.
10. ÖZGÜN DÜZENLEME OLMASI: Tasarım açısından özgün sayılabilecek bir çalışmadır.
11. GÖRSEL ÇEKİCİLİĞİ OLMASI: Görsel olarak çok zengin bir çalışma değildir. Fakat resimdeki parçalanma görüntüsü çalışmaya hareketlilik kazandırmıştır.
12. DİKKAT ÇEKİCİ VE ŞAŞIRTICI OLMASI: Portrenin aşağı doğru parçalanması ve yazıda G harfinin yerine sol anahtarının kullanılması çalışmada dikkat çeken ayrıntılardır.

RESİM NO: 27

1. TASARLAYAN KİŞİ: Altan Türker
2. KONUNUN ADI: Müzik
3. ÇALIŞMANIN TEKNİĞİ: Bilgisayar
4. ÇALIŞMANIN BOYUTLARI: 50x 70 cm
5. ÇALIŞMANIN YAPIM YILI: 2006
6. YAPILDIĞI YER/ KURUM: Gazi Üniversitesi
7. YAZI KARAKTERİ ÇEŞİTLİLİĞİ: Çalışmada iki adet yazı karakteri kullanılmıştır.
8. SINIR BOYUTU OLMAMASI: Çalışma sınır boyutları dışında düzenlenmiştir.
9. RENK KULLANIMININ ÇEŞİTLİLİĞİ: Çalışmada üç renk ve gri rengin tonları kullanılmıştır.
10. ÖZGÜN DÜZENLEME OLMASI: Tasarım açısından özgün sayılabilecek bir çalışmadır.
11. GÖRSEL ÇEKİCİLİĞİ OLMASI: Genel olarak sade ve durağan bir çalışmadır.
12. DİKKAT ÇEKİCİ VE ŞAŞIRTICI OLMASI: Piyano tuşlarının kıvrımlı olup resmi sarması çalışmayı biraz hareketlendirmiştir.

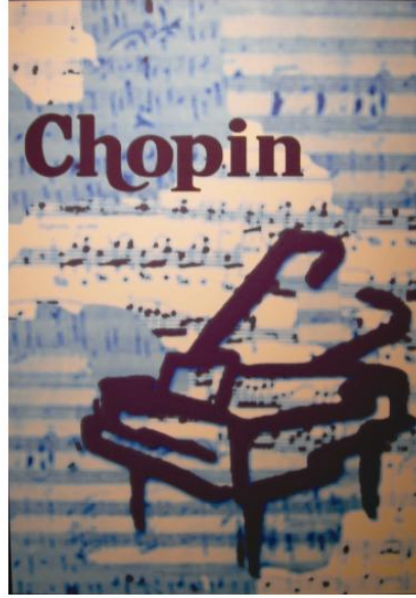
RESİM NO: 28

1. TASARLAYAN KİŞİ: Burcu Kaya
2. KONUNUN ADI: Müzik
3. ÇALIŞMANIN TEKNİĞİ: Bilgisayar
4. ÇALIŞMANIN BOYUTLARI: 50x 70 cm
5. ÇALIŞMANIN YAPIM YILI: 2006
6. YAPILDIĞI YER/ KURUM: Gazi Üniversitesi
7. YAZI KARAKTERİ ÇEŞİTLİLİĞİ: Çalışmada iki adet yazı karakteri kullanılmıştır.
8. SINIR BOYUTU OLMAMASI: Çalışma sınır boyutları içinde düzenlenmiştir.
9. RENK KULLANIMININ ÇEŞİTLİLİĞİ: Çalışmada üç renk ve bu renklerin tonları kullanılmıştır.
10. ÖZGÜN DÜZENLEME OLMASI: Tasarım açısından özgün bir çalışmadır.
11. GÖRSEL ÇEKİCİLİĞİ OLMASI: Genel olarak sade ve bir çalışma olmasına rağmen tek bir görsel elemanın kullanıldığı çalışma ilgi çekicidir.
12. DİKKAT ÇEKİCİ VE ŞAŞIRTICI OLMASI: Kemanın içine yerleştirilmiş olan notalar ve fotoğraf çalışmanın durağan görüntüsüne hareketlilik getirmiş ve dikkat çekmesini sağlamıştır.

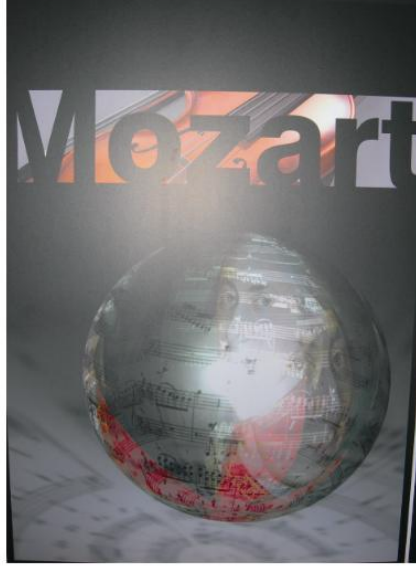
RESİM NO: 29

1. TASARLAYAN KİŞİ: Burcu Kaya
2. KONUNUN ADI: Müzik
3. ÇALIŞMANIN TEKNİĞİ: Bilgisayar
4. ÇALIŞMANIN BOYUTLARI: 50x 70 cm
5. ÇALIŞMANIN YAPIM YILI: 2006
6. YAPILDIĞI YER/ KURUM: Gazi Üniversitesi
7. YAZI KARAKTERİ ÇEŞİTLİLİĞİ: Çalışmada sadece bir adet yazı karakteri kullanılmıştır.
8. SINIR BOYUTU OLMAMASI: Çalışma sınır boyutları içinde düzenlenmiştir.
9. RENK KULLANIMININ ÇEŞİTLİLİĞİ: Siyah-beyaz olan çalışma yazıların kırmızı renkte olmasıyla renklendirilmiştir.
10. ÖZGÜN DÜZENLEME OLMASI: Tasarım açısından özgün bir çalışma değildir.
11. GÖRSEL ÇEKİCİLİĞİ OLMASI: Genel olarak bakıldığında tasarımsal olarak farklı ve çekici bir özelliği yoktur. Yazıların resmin etrafında çerçeve şeklinde olması çalışmaya hareketlilik kazandırmıştır.
12. DİKKAT ÇEKİCİ VE ŞAŞIRTICI OLMASI: Tasarımın dikkat çeken tek özelliği genel formatın dışında olan daire şeklinde olmasıdır.

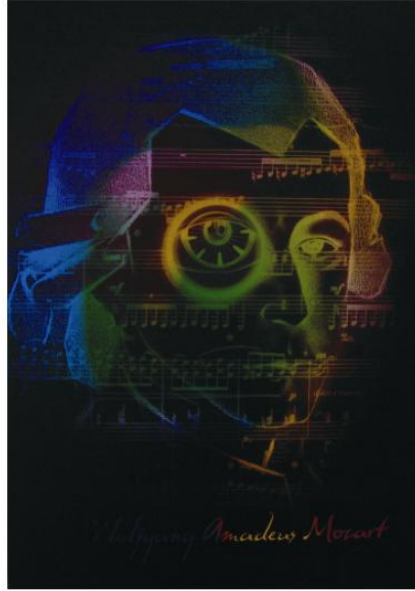
RESİM NO: 30

1. TASARLAYAN KİŞİ: Cihan Aydın
2. KONUNUN ADI: Müzik
3. ÇALIŞMANIN TEKNİĞİ: Bilgisayar
4. ÇALIŞMANIN BOYUTLARI: 50x 70 cm
5. ÇALIŞMANIN YAPIM YILI: 2006
6. YAPILDIĞI YER/ KURUM: Gazi Üniversitesi
7. YAZI KARAKTERİ ÇEŞİTLİLİĞİ: Çalışmada sadece bir adet yazı karakteri kullanılmıştır.
8. SINIR BOYUTU OLMAMASI: Çalışma sınır boyutları içinde düzenlenmiştir.
9. RENK KULLANIMININ ÇEŞİTLİLİĞİ: Çalışmada üç renk ve tonları kullanılmıştır.
10. ÖZGÜN DÜZENLEME OLMASI: Tasarım açısından özgün bir çalışmadır.
11. GÖRSEL ÇEKİCİLİĞİ OLMASI: Piyanonun lekesele olması zemini oluşturan notalarla bütünlük sağlamıştır. Genel olarak tasarımın çekici bir özelliği yoktur.
12. DİKKAT ÇEKİCİ VE ŞAŞIRTICI OLMASI: Çalışmanın lekesele etki ile hazırlanması diğer çalışmalara göre farklı bir yöntem olmasına rağmen dikkat çekici değildir.

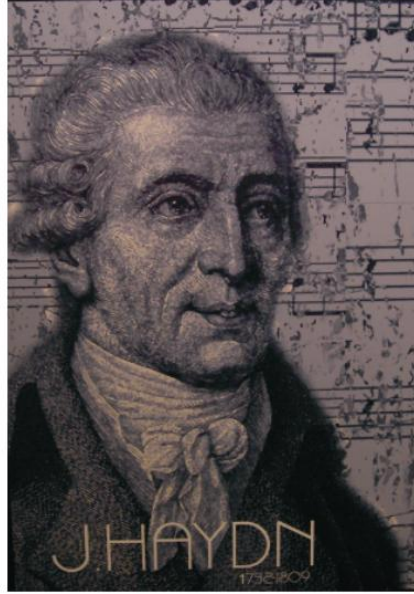
RESİM NO: 31

1. TASARLAYAN KİŞİ: Altan Türker
2. KONUNUN ADI: Müzik
3. ÇALIŞMANIN TEKNİĞİ: Bilgisayar
4. ÇALIŞMANIN BOYUTLARI: 50x 70 cm
5. ÇALIŞMANIN YAPIM YILI: 2006
6. YAPILDIĞI YER/ KURUM: Gazi Üniversitesi
7. YAZI KARAKTERİ ÇEŞİTLİLİĞİ: Çalışmada sadece bir adet yazı karakteri kullanılmıştır.
8. SINIR BOYUTU OLMAMASI: Çalışma sınır boyutları içinde düzenlenmiştir.
9. RENK KULLANIMININ ÇEŞİTLİLİĞİ: Çalışmada altı renk ve tonları kullanılmıştır.
10. ÖZGÜN DÜZENLEME OLMASI: Tasarım açısından özgün bir çalışmadır.
11. GÖRSEL ÇEKİCİLİĞİ OLMASI: Genel olarak hareketli ve çarpıcı bir çalışmadır. Dairenin etrafındaki notaların yansımaları ve üzerindeki fotoğraf oldukça etkilidir. Yazının altındaki keman resmi de yazının etkisini artırmıştır.
12. DİKKAT ÇEKİCİ VE ŞAŞIRTICI OLMASI: Çalışmaya yakından bakıldığında dairenin üzerindeki hareketlilik ilgi çekmektedir. Bu da tasarımı dikkat çekici hale getirmektedir.

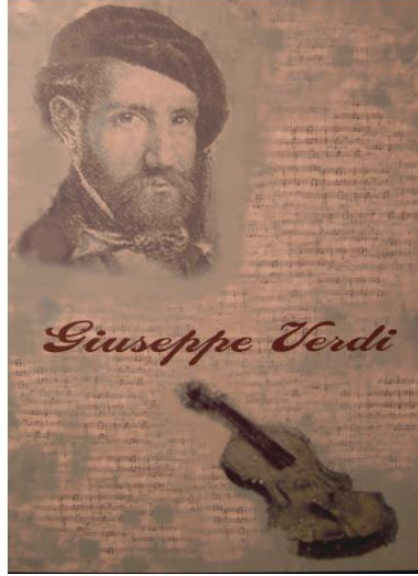
RESİM NO: 32

1. TASARLAYAN KİŞİ: Cansu Cender
2. KONUNUN ADI: Müzik
3. ÇALIŞMANIN TEKNİĞİ: Bilgisayar
4. ÇALIŞMANIN BOYUTLARI: 50x 70 cm
5. ÇALIŞMANIN YAPIM YILI: 2006
6. YAPILDIĞI YER/ KURUM: Gazi Üniversitesi
7. YAZI KARAKTERİ ÇEŞİTLİLİĞİ: Çalışmada sadece bir adet yazı karakteri kullanılmıştır.
8. SINIR BOYUTU OLMAMASI: Çalışma sınır boyutları içinde düzenlenmiştir.
9. RENK KULLANIMININ ÇEŞİTLİLİĞİ: Çalışmada yedi renk ve tonları kullanılmıştır.
10. ÖZGÜN DÜZENLEME OLMASI: Tasarım açısından özgün bir çalışmadır.
11. GÖRSEL ÇEKİCİLİĞİ OLMASI: Resmin ana hatlarında kullanılan renk geçişi farklı ve ilgi çekici bir görüntü oluşturmıştır.
12. DİKKAT ÇEKİCİ VE ŞAŞIRTICI OLMASI: Resmin üzerine yerleştirilen notalar çalışmaya hareketlilik kazandırmıştır. Siyah zemin üzerine hazırlanmış olan çalışma ilgi çekici olmuştur.

RESİM NO: 33

1. TASARLAYAN KİŞİ: Özgen Öztürk
2. KONUNUN ADI: Müzik
3. ÇALIŞMANIN TEKNİĞİ: Bilgisayar
4. ÇALIŞMANIN BOYUTLARI: 50x 70 cm
5. ÇALIŞMANIN YAPIM YILI: 2006
6. YAPILDIĞI YER/ KURUM: Gazi Üniversitesi
7. YAZI KARAKTERİ ÇEŞİTLİLİĞİ: Çalışmada sadece bir adet yazı karakteri kullanılmıştır.
8. SINIR BOYUTU OLMAMASI: Çalışma sınır boyutları içinde düzenlenmiştir.
9. RENK KULLANIMININ ÇEŞİTLİLİĞİ: Çalışma siyah-beyaz bir çalışmadır.
10. ÖZGÜN DÜZENLEME OLMASI: Tasarım açısından özgün bir çalışma değildir.
11. GÖRSEL ÇEKİCİLİĞİ OLMASI: Portre karakalem etkisinde hazırlanmış ve görsel olarak ilgi çekici hale getirilmiştir.
12. DİKKAT ÇEKİCİ VE ŞAŞIRTICI OLMASI: Zemindeki notalar çalışmaya hareketlilik kazandırmış fakat yine de dikkat çekici ve şaşırtıcı olmasına yetmemiştir.

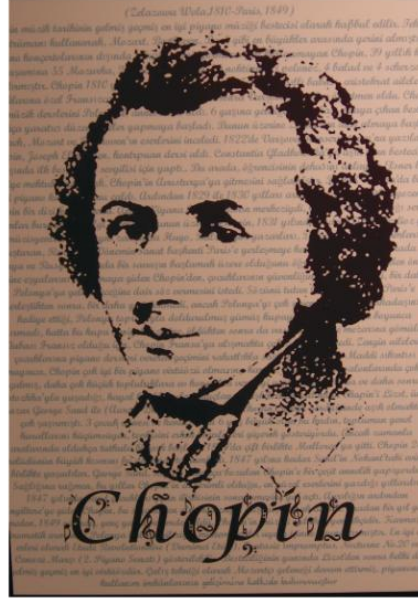
RESİM NO: 34

1. TASARLAYAN KİŞİ: Zeyno Ulutepe
2. KONUNUN ADI: Müzik
3. ÇALIŞMANIN TEKNİĞİ: Bilgisayar
4. ÇALIŞMANIN BOYUTLARI: 50x 70 cm
5. ÇALIŞMANIN YAPIM YILI: 2006
6. YAPILDIĞI YER/ KURUM: Gazi Üniversitesi
7. YAZI KARAKTERİ ÇEŞİTLİLİĞİ: Çalışmada sadece bir adet yazı karakteri kullanılmıştır.
8. SINIR BOYUTU OLMAMASI: Çalışma sınır boyutları içinde düzenlenmiştir.
9. RENK KULLANIMININ ÇEŞİTLİLİĞİ: Çalışmada iki renk ve tonları kullanılmıştır.
10. ÖZGÜN DÜZENLEME OLMASI: Tasarım açısından özgün bir çalışma değildir.
11. GÖRSEL ÇEKİCİLİĞİ OLMASI: Genel olarak başarılı bir çalışma olmamıştır.
12. DİKKAT ÇEKİCİ VE ŞAŞIRTICI OLMASI: Zemindeki notalarla çalışmaya hareketlilik kazandırılmaya çalışılmıştır.

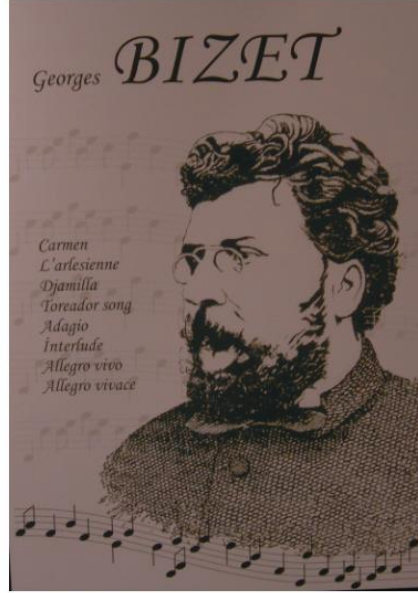
RESİM NO: 35

1. TASARLAYAN KİŞİ: Zeyno Ulutepe
2. KONUNUN ADI: Müzik
3. ÇALIŞMANIN TEKNİĞİ: Bilgisayar
4. ÇALIŞMANIN BOYUTLARI: 50x 70 cm
5. ÇALIŞMANIN YAPIM YILI: 2006
6. YAPILDIĞI YER/ KURUM: Gazi Üniversitesi
7. YAZI KARAKTERİ ÇEŞİTLİLİĞİ: Çalışmada sadece bir adet yazı karakteri kullanılmıştır.
8. SINIR BOYUTU OLMAMASI: Çalışma sınır boyutları içinde düzenlenmiştir.
9. RENK KULLANIMININ ÇEŞİTLİLİĞİ: Çalışmada dört renk kullanılmıştır.
10. ÖZGÜN DÜZENLEME OLMASI: Tasarım açısından özgün bir çalışma değildir.
11. GÖRSEL ÇEKİCİLİĞİ OLMASI: Genel olarak başarılı bir çalışma olmamıştır.
12. DİKKAT ÇEKİCİ VE ŞAŞIRTICI OLMASI: Aynı fotoğrafın farklı renklerde kullanılması ve bunların yansımalarının olması çalışmaya hareket kazandıran tek unsur olmuştur.

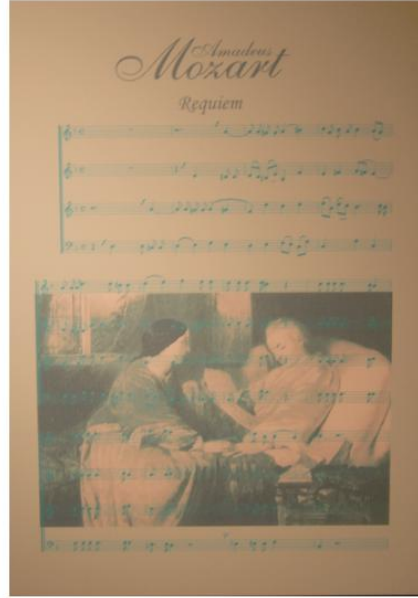
RESİM NO: 36

1. TASARLAYAN KİŞİ: Hüseyin Polat
2. KONUNUN ADI: Müzik
3. ÇALIŞMANIN TEKNİĞİ: Bilgisayar
4. ÇALIŞMANIN BOYUTLARI: 50x 70 cm
5. ÇALIŞMANIN YAPIM YILI: 2006
6. YAPILDIĞI YER/ KURUM: Gazi Üniversitesi
7. YAZI KARAKTERİ ÇEŞİTLİLİĞİ: Çalışmada sadece bir adet yazı karakteri kullanılmıştır.
8. SINIR BOYUTU OLMAMASI: Çalışma sınır boyutları içinde düzenlenmiştir.
9. RENK KULLANIMININ ÇEŞİTLİLİĞİ: Çalışmada üç renk kullanılmıştır.
10. ÖZGÜN DÜZENLEME OLMASI: Tasarım açısından özgün bir çalışma değildir.
11. GÖRSEL ÇEKİCİLİĞİ OLMASI: Genel olarak başarılı bir çalışma olmamıştır. Metnin içine yerleştirilen fotoğraf çok farklı bir tarz değildir.
12. DİKKAT ÇEKİCİ VE ŞAŞIRTICI OLMASI: Çalışmaya yakından bakıldığında fotoğrafı kullanılan sanatçının hayatının anlatıldığı görülüyor. Çalışmayı ilginç kılan tek özellik budur.

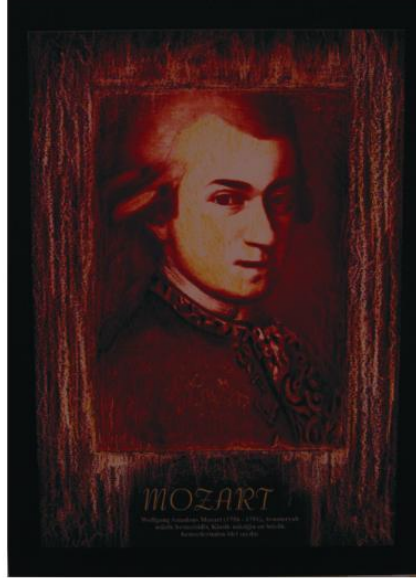
RESİM NO: 37

1. TASARLAYAN KİŞİ: Halil İbrahim Arıcı
2. KONUNUN ADI: Müzik
3. ÇALIŞMANIN TEKNİĞİ: Bilgisayar
4. ÇALIŞMANIN BOYUTLARI: 50x 70 cm
5. ÇALIŞMANIN YAPIM YILI: 2006
6. YAPILDIĞI YER/ KURUM: Gazi Üniversitesi
7. YAZI KARAKTERİ ÇEŞİTLİLİĞİ: Çalışmada sadece bir adet yazı karakteri kullanılmıştır.
8. SINIR BOYUTU OLMAMASI: Çalışma sınır boyutları içinde düzenlenmiştir.
9. RENK KULLANIMININ ÇEŞİTLİLİĞİ: Çalışmada siyah-beyaz bir çalışmadır.
10. ÖZGÜN DÜZENLEME OLMASI: Tasarım açısından özgün bir çalışma değildir.
11. GÖRSEL ÇEKİCİLİĞİ OLMASI: Genel olarak başarılı bir çalışma olmamıştır.
12. DİKKAT ÇEKİCİ VE ŞAŞIRTICI OLMASI: Portrenin alt kısmında dalgalanmış şekilde kullanılan notalar çalışmaya hareketlilik kazandıran tek görsel elemandır.

RESİM NO: 38

1. TASARLAYAN KİŞİ: Tuğba Özdemir
2. KONUNUN ADI: Müzik
3. ÇALIŞMANIN TEKNİĞİ: Bilgisayar
4. ÇALIŞMANIN BOYUTLARI: 50x 70 cm
5. ÇALIŞMANIN YAPIM YILI: 2006
6. YAPILDIĞI YER/ KURUM: Gazi Üniversitesi
7. YAZI KARAKTERİ ÇEŞİTLİLİĞİ: Çalışmada sadece bir adet yazı karakteri kullanılmıştır.
8. SINIR BOYUTU OLMAMASI: Çalışma sınır boyutları içinde düzenlenmiştir.
9. RENK KULLANIMININ ÇEŞİTLİLİĞİ: Çalışmada iki renk ve tonları kullanılmıştır.
10. ÖZGÜN DÜZENLEME OLMASI: Tasarım açısından özgün bir çalışma değildir.
11. GÖRSEL ÇEKİCİLİĞİ OLMASI: Genel olarak başarılı bir çalışma olmamıştır. Metin içine yerleştirilen fotoğraf çok farklı bir tarz değildir.
12. DİKKAT ÇEKİCİ VE ŞAŞIRTICI OLMASI: Dikkat çekici bir çalışma olmamıştır.

RESİM NO: 39

1. TASARLAYAN KİŞİ: Berrin Özkan
2. KONUNUN ADI: Müzik
3. ÇALIŞMANIN TEKNİĞİ: Bilgisayar
4. ÇALIŞMANIN BOYUTLARI: 50x 70 cm
5. ÇALIŞMANIN YAPIM YILI: 2006
6. YAPILDIĞI YER/ KURUM: Gazi Üniversitesi
7. YAZI KARAKTERİ ÇEŞİTLİLİĞİ: Çalışmada sadece bir adet yazı karakteri kullanılmıştır.
8. SINIR BOYUTU OLMAMASI: Çalışma sınır boyutları içinde düzenlenmiştir.
9. RENK KULLANIMININ ÇEŞİTLİLİĞİ: Çalışmada iki renk ve tonları kullanılmıştır.
10. ÖZGÜN DÜZENLEME OLMASI: Tasarım açısından özgün bir çalışma değildir.
11. GÖRSEL ÇEKİCİLİĞİ OLMASI: Genel olarak başarılı bir çalışma olmamıştır. Fotoğrafın etrafındaki karalamalar çalışmayı daha da basit ve sıradan hale getirmiştir.
12. DİKKAT ÇEKİCİ VE ŞAŞIRTICI OLMASI: Dikkat çekici bir çalışma olmamıştır.

RESİM NO: 40

1. TASARLAYAN KİŞİ: Melih Ayata
2. KONUNUN ADI: Müzik
3. ÇALIŞMANIN TEKNİĞİ: Bilgisayar
4. ÇALIŞMANIN BOYUTLARI: 50x 70 cm
5. ÇALIŞMANIN YAPIM YILI: 2006
6. YAPILDIĞI YER/ KURUM: Gazi Üniversitesi
7. YAZI KARAKTERİ ÇEŞİTLİLİĞİ: Çalışmada oldukça fazla yazı karakteri kullanılmıştır.
8. SINIR BOYUTU OLMAMASI: Çalışma sınır boyutları dışında düzenlenmiştir.
9. RENK KULLANIMININ ÇEŞİTLİLİĞİ: Çalışmada iki renk ve tonları kullanılmıştır.
10. ÖZGÜN DÜZENLEME OLMASI: Tasarım açısından özgün bir çalışmadır.
11. GÖRSEL ÇEKİCİLİĞİ OLMASI: Resmin etrafını saran farklı büyüklükte, farklı karakter ve farklı renklerde yazılmış olan yazılar çalışmaya hem zenginlik hem de hareketlilik kazandırmıştır.
12. DİKKAT ÇEKİCİ VE ŞAŞIRTICI OLMASI: Oldukça başarılı ve ilgi çekici bir çalışma olmuştur. Yazıların yerleşimi ve renklerin seçimi iyi yapılmıştır.

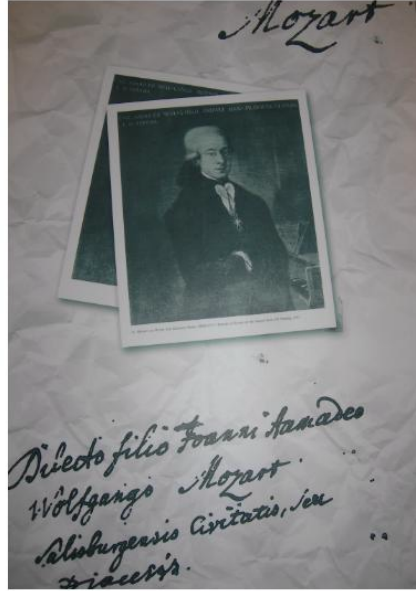
RESİM NO: 41

1. TASARLAYAN KİŞİ: Altan Türker
2. KONUNUN ADI: Müzik
3. ÇALIŞMANIN TEKNİĞİ: Bilgisayar
4. ÇALIŞMANIN BOYUTLARI: 50x 70 cm
5. ÇALIŞMANIN YAPIM YILI: 2006
6. YAPILDIĞI YER/ KURUM: Gazi Üniversitesi
7. YAZI KARAKTERİ ÇEŞİTLİLİĞİ: Çalışmada sadece bir adet yazı karakteri kullanılmıştır.
8. SINIR BOYUTU OLMAMASI: Çalışma sınır boyutları dışında düzenlenmiştir.
9. RENK KULLANIMININ ÇEŞİTLİLİĞİ: Çalışmada üç renk kullanılmıştır.
10. ÖZGÜN DÜZENLEME OLMASI: Tasarım açısından özgün bir çalışma değildir.
11. GÖRSEL ÇEKİCİLİĞİ OLMASI: Görsel elemanların çizgisel olarak kullanıldığı ve dağınık yerleştirildiği çalışma basit görünse de hareketli bir çalışma olmuştur.
12. DİKKAT ÇEKİCİ VE ŞAŞIRTICI OLMASI: Hareketli bir çalışma olmasına rağmen sadece seçilen renkler itibariyle dikkat çekmektedir.

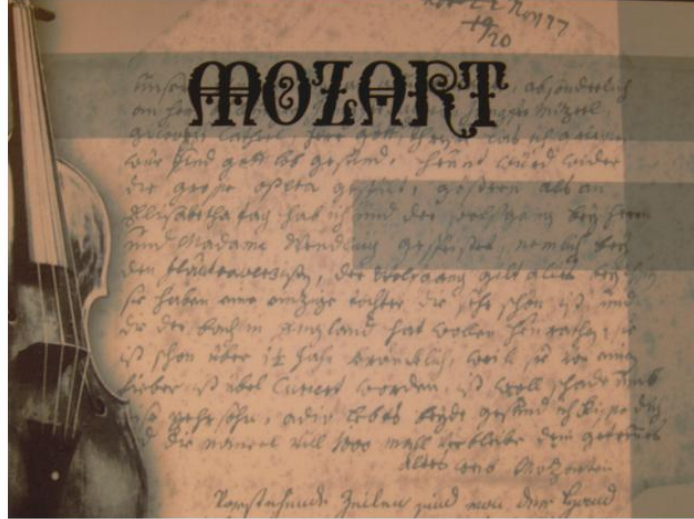
RESİM NO: 42

1. TASARLAYAN KİŞİ: Berrin Özkan
2. KONUNUN ADI: Müzik
3. ÇALIŞMANIN TEKNİĞİ: Bilgisayar
4. ÇALIŞMANIN BOYUTLARI: 50x 70 cm
5. ÇALIŞMANIN YAPIM YILI: 2006
6. YAPILDIĞI YER/ KURUM: Gazi Üniversitesi
7. YAZI KARAKTERİ ÇEŞİTLİLİĞİ: Çalışmada sadece bir adet yazı karakteri kullanılmıştır.
8. SINIR BOYUTU OLMAMASI: Çalışma sınır boyutları içinde düzenlenmiştir.
9. RENK KULLANIMININ ÇEŞİTLİLİĞİ: Çalışmada dört renk ve tonları kullanılmıştır.
10. ÖZGÜN DÜZENLEME OLMASI: Tasarım açısından özgün bir çalışma değildir.
11. GÖRSEL ÇEKİCİLİĞİ OLMASI: Genel olarak başarılı bir çalışma olmamıştır. Fotoğrafın her iki yanında kullanılan desenler çalışmayı hareketlendirmiştir.
12. DİKKAT ÇEKİCİ VE ŞAŞIRTICI OLMASI: Dikkat çekici bir çalışma olmamıştır.

RESİM NO: 44

1. TASARLAYAN KİŞİ: Zeynep Pehlivan
2. KONUNUN ADI: Müzik
3. ÇALIŞMANIN TEKNİĞİ: Bilgisayar
4. ÇALIŞMANIN BOYUTLARI: 50x 70 cm
5. ÇALIŞMANIN YAPIM YILI: 2006
6. YAPILDIĞI YER/ KURUM: Gazi Üniversitesi
7. YAZI KARAKTERİ ÇEŞİTLİLİĞİ: Çalışmada sadece bir adet yazı karakteri kullanılmıştır.
8. SINIR BOYUTU OLMAMASI: Çalışma sınır boyutları içinde düzenlenmiştir.
9. RENK KULLANIMININ ÇEŞİTLİLİĞİ: Çalışma siyah-beyaz bir çalışmadır.
10. ÖZGÜN DÜZENLEME OLMASI: Tasarım açısından özgün bir çalışmadır.
11. GÖRSEL ÇEKİCİLİĞİ OLMASI: Zeminde kullanılan buruşturulmuş kağıt görüntüsü ve üzerine yerleştirilmiş fotoğraflar çalışmayı tamamlamıştır ve ilgi çekici bir çalışma olmuştur.
12. DİKKAT ÇEKİCİ VE ŞAŞIRTICI OLMASI: Yazıların ve fotoğrafların yerleşimi çalışmaya hareketlilik kazandırmış ve dikkat çekmesini sağlamıştır.

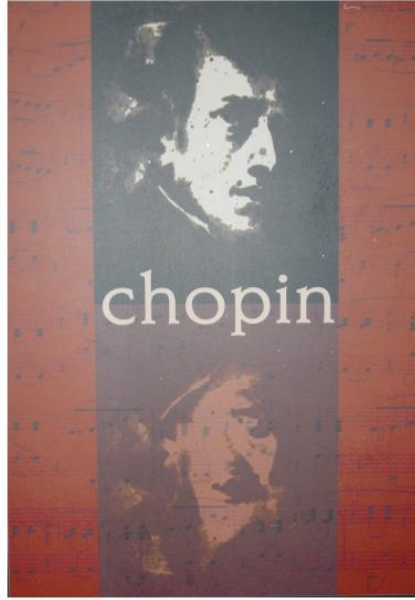
RESİM NO: 45

1. TASARLAYAN KİŞİ: Zeynep Pehlivan
2. KONUNUN ADI: Müzik
3. ÇALIŞMANIN TEKNİĞİ: Bilgisayar
4. ÇALIŞMANIN BOYUTLARI: 50x 70 cm
5. ÇALIŞMANIN YAPIM YILI: 2006
6. YAPILDIĞI YER/ KURUM: Gazi Üniversitesi
7. YAZI KARAKTERİ ÇEŞİTLİLİĞİ: Çalışmada sadece bir adet yazı karakteri kullanılmıştır.
8. SINIR BOYUTU OLMAMASI: Çalışma sınır boyutları dışında düzenlenmiştir.
9. RENK KULLANIMININ ÇEŞİTLİLİĞİ: Çalışmada iki renk ve tonları kullanılmıştır.
10. ÖZGÜN DÜZENLEME OLMASI: Tasarım açısından özgün sayılabilecek bir çalışmadır.
11. GÖRSEL ÇEKİCİLİĞİ OLMASI: Zeminde kullanılan el yazısı farklı renkteki şeritlerle bölünmüştür. Bu bölünme çalışmaya hareketlilik kazandırmıştır. Kenarda kullanılan keman fotoğrafı da çalışmayı tamamlamıştır.
12. DİKKAT ÇEKİCİ VE ŞAŞIRTICI OLMASI: Yazının üzerinde kullanılan şeritlerle oluşturulan bölünme dikkat çekmektedir.

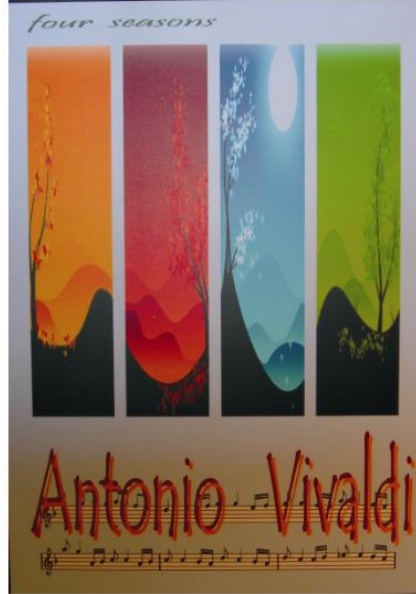
RESİM NO: 46

1. TASARLAYAN KİŞİ: Tuğba Özdemir
2. KONUNUN ADI: Müzik
3. ÇALIŞMANIN TEKNİĞİ: Bilgisayar
4. ÇALIŞMANIN BOYUTLARI: 50x 70 cm
5. ÇALIŞMANIN YAPIM YILI: 2006
6. YAPILDIĞI YER/ KURUM: Gazi Üniversitesi
7. YAZI KARAKTERİ ÇEŞİTLİLİĞİ: Çalışmada sadece bir adet yazı karakteri kullanılmıştır.
8. SINIR BOYUTU OLMAMASI: Çalışma sınır boyutları içinde düzenlenmiştir.
9. RENK KULLANIMININ ÇEŞİTLİLİĞİ: Çalışmada dört renk ve tonları kullanılmıştır.
10. ÖZGÜN DÜZENLEME OLMASI: Tasarım açısından özgün bir çalışma değildir.
11. GÖRSEL ÇEKİCİLİĞİ OLMASI: Resmin içine yerleştirilen keman bütünlük sağlamıştır. Fakat genel olarak etkili bir çalışma olmamıştır.
12. DİKKAT ÇEKİCİ VE ŞAŞIRTICI OLMASI: Çalışmanın genel tarzı sıradan olduğu için dikkat çekici bir çalışma olmamıştır.

RESİM NO: 47

1. TASARLAYAN KİŞİ: Hatice Özkan
2. KONUNUN ADI: Müzik
3. ÇALIŞMANIN TEKNİĞİ: Bilgisayar
4. ÇALIŞMANIN BOYUTLARI: 50x 70 cm
5. ÇALIŞMANIN YAPIM YILI: 2006
6. YAPILDIĞI YER/ KURUM: Gazi Üniversitesi
7. YAZI KARAKTERİ ÇEŞİTLİLİĞİ: Çalışmada sadece bir adet yazı karakteri kullanılmıştır.
8. SINIR BOYUTU OLMAMASI: Çalışma sınır boyutları içinde düzenlenmiştir.
9. RENK KULLANIMININ ÇEŞİTLİLİĞİ: Çalışmada üç renk ve tonları kullanılmıştır.
10. ÖZGÜN DÜZENLEME OLMASI: Tasarım açısından özgün bir çalışma değildir.
11. GÖRSEL ÇEKİCİLİĞİ OLMASI: Fotoğrafın yansımalarının kullanılması çalışmaya hareketlilik kazandırsa da ilgi çekici bir çalışma olmamıştır.
12. DİKKAT ÇEKİCİ VE ŞAŞIRTICI OLMASI: Çalışmanın genel tarzı sıradan olduğu için dikkat çekici bir çalışma olmamıştır.

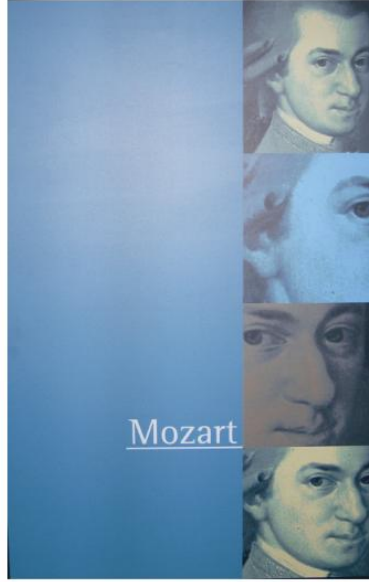
RESİM NO: 48

1. TASARLAYAN KİŞİ: Gülşah Taş
2. KONUNUN ADI: Müzik
3. ÇALIŞMANIN TEKNİĞİ: Bilgisayar
4. ÇALIŞMANIN BOYUTLARI: 50x 70 cm
5. ÇALIŞMANIN YAPIM YILI: 2006
6. YAPILDIĞI YER/ KURUM: Gazi Üniversitesi
7. YAZI KARAKTERİ ÇEŞİTLİLİĞİ: Çalışmada sadece bir adet yazı karakteri kullanılmıştır.
8. SINIR BOYUTU OLMAMASI: Çalışma sınır boyutları içinde düzenlenmiştir.
9. RENK KULLANIMININ ÇEŞİTLİLİĞİ: Çalışmada altı renk ve tonları kullanılmıştır.
10. ÖZGÜN DÜZENLEME OLMASI: Tasarım açısından özgün bir çalışmadır.
11. GÖRSEL ÇEKİCİLİĞİ OLMASI: Parçalanmış olan ve her parçası farklı renkte hazırlanmış olan fotoğraf dikkat çekicidir. Altta kullanılan yazı ve notalar çalışmayı tamamlamıştır.
12. DİKKAT ÇEKİCİ VE ŞAŞIRTICI OLMASI: Çalışma genel olarak dikkat çekicidir.

RESİM NO: 49

1. TASARLAYAN KİŞİ: Gözde Esen
2. KONUNUN ADI: Müzik
3. ÇALIŞMANIN TEKNİĞİ: Bilgisayar
4. ÇALIŞMANIN BOYUTLARI: 50x 70 cm
5. ÇALIŞMANIN YAPIM YILI: 2006
6. YAPILDIĞI YER/ KURUM: Gazi Üniversitesi
7. YAZI KARAKTERİ ÇEŞİTLİLİĞİ: Çalışmada sadece bir adet yazı karakteri kullanılmıştır.
8. SINIR BOYUTU OLMAMASI: Çalışma sınır boyutları içinde düzenlenmiştir.
9. RENK KULLANIMININ ÇEŞİTLİLİĞİ: Çalışmada üç renk ve tonları kullanılmıştır.
10. ÖZGÜN DÜZENLEME OLMASI: Tasarım açısından özgün sayılabilecek bir çalışmadır.
11. GÖRSEL ÇEKİCİLİĞİ OLMASI: Resmin üzerinde şekillerle yapılan parçalanma ilgi çekicidir. Aynı şekilde yazının da bir şeritle kesilmiş olması çalışmayı tamamlamıştır.
12. DİKKAT ÇEKİCİ VE ŞAŞIRTICI OLMASI: Çalışmadaki parçalanmalar genel olarak dikkat çekicidir.

RESİM NO: 50

1. TASARLAYAN KİŞİ: Yasemin Danacı
2. KONUNUN ADI: Müzik
3. ÇALIŞMANIN TEKNİĞİ: Bilgisayar
4. ÇALIŞMANIN BOYUTLARI: 50x 70 cm
5. ÇALIŞMANIN YAPIM YILI: 2006
6. YAPILDIĞI YER/ KURUM: Gazi Üniversitesi
7. YAZI KARAKTERİ ÇEŞİTLİLİĞİ: Çalışmada sadece bir adet yazı karakteri kullanılmıştır.
8. SINIR BOYUTU OLMAMASI: Çalışma sınır boyutları içinde düzenlenmiştir.
9. RENK KULLANIMININ ÇEŞİTLİLİĞİ: Çalışmada tek bir renk ve bu rengin tonları kullanılmıştır.
10. ÖZGÜN DÜZENLEME OLMASI: Tasarım açısından özgün bir çalışmadır değildir.
11. GÖRSEL ÇEKİCİLİĞİ OLMASI: Aynı resmin detayları alt alta farklı tonlarda kullanılmıştır. sıradan bir tasarım şekli olduğu için ilgi çekici değildir.
12. DİKKAT ÇEKİCİ VE ŞAŞIRTICI OLMASI: Genel olarak dikkat çekici bir çalışma olmamıştır.

6. Öğrencilere Uygulanan Gözlem Formlarının Değerlendirilmesi

Postmodernizmin afiş sanatına etkisini uygulama örneklerinde değerlendirmesi için;

- Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Resim- İş Eğitimi Bölümü (38 öğrenci)
- Muğla Üniversitesi Eğitim Fakültesi Resim- İş Eğitimi Bölümü (12 öğrenci)

olmak üzere toplam iki üniversitenin üçüncü sınıf öğrencilerinden seçilen 50 öğrenciye hazırlanan gözlem formları uygulanmıştır.

Uygulanan bu gözlem formunda, yazı karakterlerinin çeşitliliği, boyut sınırları, görsel eleman çokluğu, renk kullanımının çeşitliliği, bilgisayar tekniği ile hazırlanması, özgün düzenleme, görsel çekiciliği olması ve dikkat çekici- şaşırtıcı olması öğelerinin öğrencilerin çalışmalarına etkilerinin saptanması ve sorgulanması amaçlanmıştır.

Gözlem formlarıyla toplanan bilgiler araştırmanın amacını gerçekleştirmek üzere analiz edilerek, formda yer alan özellikler tablolaştırılarak yorumu yapılmıştır.

TABLO 2. Tek Yerine Çoğul Yazı Karakteri Kullanımını Uygulama

Resim No.	Çok Uygun	Kısmen Uygun	Uygun Değildir
1			*
2			*
3			*
4			*
5			*
6			*
7			*
8			*
9			*
10			*
11		*	
12		*	
13			*
14		*	
15			*
16			*
17			*
18			*
19			*
20			*
21	*		
22			*
23	*		
24			*
25			*
26			*
27			*
28		*	
29			*
30			*
31			*
32			*
33			*
34			*
35			*
36			*
37			*
38			*
39			*
40	*		
41			*
42			*

Resim No.	Çok Uygun	Kısmen Uygun	Uygun Değildir
43			*
44			*
45			*
46			*
47			*
48			*
49			*
50			*

Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Resim- İş Eğitimi Bölümü ve Muğla Üniversitesi Eğitim Fakültesi Resim- İş Eğitimi Bölümü öğrencilerinin yaptığı afiş çalışmalarının sonucuna göre; *tek yerine çoğul yazı karakteri kullanımını uygulama* kriterinin, 50 öğrenciden 3 tanesinin çalışmasında *çok uygundur* ölçütü, 4 tanesinin *kısmen uygundur* ölçütü, 43 tanesinde ise *uygun değildir* ölçütü görülmüştür. Bu sonuca göre öğrencilerin sadece % 6'sı bu kriteri uymuş, % 8'i kısmen uymuş ve % 86'sı uymamıştır. Buna göre; öğrenci çalışmalarının büyük bir çoğunluğunda tek bir yazı karakterinin kullanıldığı, çoğul yazı karakteri kullanımına yeterince önem verilmediği görülmektedir.

Tipografi postmodernizmin vazgeçilmez bir parçasıdır. Mevcut tipografi düzenine tamamen karşı bir düzenleme geliştirilmiştir.

Yeni tasarım yaklaşımını geliştiren başlıca isimlerden biri olan Wolfrang Weingart (1941) 1964' te tipografi konusunda üç yıl pratik yapıp, sanat eğitimi aldıktan sonra, Emil Ruder'in öğrencisi olmak üzere Basel Uygulamalı Sanatlar Okulu'na girmişti. Weingart, 1968' de Ruder ölünce, onun yerine geçerek tipografi dersi vermeye başladı. Önceleri Ruder, Hofmann ve Müller- Brockmann'ın etkisi altında çalışmalarını yürütürken, bir süre sonra mevcut tipografi tasarımını sorgulamaya ve geliştirmeye karar verdi (Bektaş 1992: 233).

Postmodernizmde tipografi görsel bir ifade aracıdır. Çok dar espaslı (aralıklı) harf dizme anlayışı yerini geniş espaslı yazıyı bırakmıştır. Öğrenci çalışmalarında tipografinin gerçekten olması gerektiği kadar cesur kullanılmadığı ve bu anlayışta düzenlenmediği görülmektedir.

TABLO 3. Sınır Boyutunun Olmamasını Uygulama

Resim No.	Çok Uygundur	Kısmen Uygundur	Uygun Değildir
1			*
2			*
3			*
4		*	
5			*
6			*
7			*
8			*
9			*
10			*
11			*
12			*
13	*		
14	*		
15			*
16			*
17			*
18	*		
19	*		
20			*
21	*		
22	*		
23			*
24			*
25			*
26			*
27	*		
28			*
29			*
30		*	
31		*	
32			*
33		*	
34			*
35			*
36		*	
37			*
38			*
39			*
40	*		
41		*	
42		*	

Resim No.	Çok Uygun	Kısmen Uygun	Uygun Değildir
43			*
44		*	
45	*		
46			*
47			*
48			*
49			*
50			*

Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Resim- İş Eğitimi Bölümü ve Muğla Üniversitesi Eğitim Fakültesi Resim- İş Eğitimi Bölümü öğrencilerinin yaptığı afiş çalışmalarının sonucuna göre; *sınır boyutunun olmamasını uygulama* kriterinin, 50 öğrenciden 9 tanesinin çalışmasında *çok uygundur* ölçütü, 8 tanesinin *kısmen uygundur* ölçütü, 33 tanesinde ise *uygun değildir* ölçütü görülmüştür. Bu sonuca göre öğrencilerin % 18'i bu kritere uymuş, % 16'sı kısmen uymuş ve % 66'sı uymamıştır. Buna göre; öğrenci çalışmalarının büyük bir çoğunluğunun sınır boyutları içinde hazırlandığı ve boyut dışında uygulamaya yeterince önem verilmediği görülmektedir.

Tasarımcı, işlevin dikte ettiği sınırları, adeta güzel sanatların özgür, yaratıcı ortamına duyduğu özlemi dışa vurmuş, kompozisyonda oyunlar yaparak denenmiş ilkeleri aşma cesareti göstererek, kontrol edilmeden yapılmış gibi görünen, tesadüfi olanın güzelliğini yeniden keşfetmiştir (Bektaş 1992: 230).

Postmodernist yaklaşımda sınırlar adeta yok sayılmıştır. Bu da tasarımın ne kadar cesur ve yenilikçi olduğunu göstermektedir. Öğrencilerin yaptıkları çalışmalara bakıldığında ise bu özellikler görülmemektedir. Bu sonuca göre; öğrencilerin henüz eski tasarım anlayışının dışına çıkamadıkları görülmüştür. Bu da postmodernizmin öğrencilere ders olarak verilmesinin gerekliliğini göstermektedir.

TABLO 4. Görsel Eleman Çokluğunu Uygulama

Resim No.	Çok Uygun	Kısmen Uygun	Uygun Değildir
1	*		
2	*		
3	*		
4			*
5			*
6			*
7		*	
8			*
9			*
10			*
11			*
12			*
13			*
14			*
15			*
16		*	
17			*
18	*		
19		*	
20			*
21	*		
22			*
23	*		
24			*
25			*
26			*
27			*
28			*
29			*
30		*	
31	*		
32			*
33			*
34			*
35			*
36			*
37			*
38			*
39			*
40	*		
41		*	
42			*

Resim No.	Çok Uygun	Kısmen Uygun	Uygun Değildir
43			*
44			*
45			*
46			*
47			*
48		*	
49		*	
50			*

Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Resim- İş Eğitimi Bölümü ve Muğla Üniversitesi Eğitim Fakültesi Resim- İş Eğitimi Bölümü öğrencilerinin yaptığı afiş çalışmalarının sonucuna göre; *görsel eleman çokluğunu uygulama* kriterinin, 50 öğrenciden 8 tanesinin çalışmasında *çok uygundur* ölçütü, 7 tanesinin *kısmen uygundur* ölçütü, 35 tanesinde ise *uygun değildir* ölçütü görülmüştür. Bu sonuca göre öğrencilerin % 16'sı bu kriteri uymuş, % 14'ü kısmen uymuş ve % 70'i uymamıştır. Buna göre; öğrenci çalışmalarının büyük bir çoğunluğunda görsel eleman sayısının kullanımına yeterince önem verilmediği görülmektedir.

Postmodernist yaklaşımda tasarım alanı elemanlarla doldurulmuş, büyük oranda fotoğraf ve fotomontaj unsurlarına ve popüler kültürün görüntülerine yer verilmiştir. Görsel malzemenin bolluğu içinde keyifli bir tasarım yaklaşımı yaratılmıştır. Postmodernizmin bu anlayışına karşın öğrenci çalışmalarında yeterince görsel zenginlik görülmemektedir. Daha önceki tasarım anlayışının getirdiği basitlik ve dinginliği, öğrencilerin sadece küçük bir kısmının çalışmalarında uyguladığı görülmektedir. Bu konuda öğrencilere yaratım sürecinde daha fazla özgürlük verilmelidir. Böylelikle tasarımların daha yaratıcı, dışavurumcu ve görsel açıdan daha zengin olması için zemin hazırlanmış olacaktır.

TABLO 5. Renk Kullanımı Çeşitliliğini Uygulama

Resim No.	Çok Uygun	Kısmen Uygun	Uygun Değildir
1	*		
2		*	
3		*	
4			*
5			*
6			*
7			*
8	*		
9		*	
10		*	
11	*		
12		*	
13		*	
14		*	
15		*	
16			*
17		*	
18	*		
19			*
20			*
21	*		
22	*		
23	*		
24			*
25			*
26			*
27			*
28			*
29			*
30			*
31	*		
32	*		
33			*
34			*
35		*	
36			*
37			*
38			*
39			*
40		*	
41			*
42			*

Resim No.	Çok Uygun	Kısmen Uygun	Uygun Değildir
43		*	
44			*
45			*
46		*	
47			*
48	*		
49			*
50			*

Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Resim- İş Eğitimi Bölümü ve Muğla Üniversitesi Eğitim Fakültesi Resim- İş Eğitimi Bölümü öğrencilerinin yaptığı afiş çalışmalarının sonucuna göre; *renk kullanımı çeşitliliğini uygulama* kriterinin, 50 öğrenciden 10 tanesinin çalışmasında *çok uygundur* ölçütü, 13 tanesinin *kısmen uygundur* ölçütü, 27 tanesinde ise *uygun değildir* ölçütü görülmüştür. Bu sonuca göre öğrencilerin % 20'si bu kritere uymuş, % 26'sı kısmen uymuş ve % 54'ü uygulamamıştır. Buna göre; öğrenci çalışmalarının çoğunluğunda renk kullanımı çeşitliliğine yeterli önemin verilmediği görülmektedir.

Dışavurumcu bir anlatıma sahip olan postmodernist yaklaşımda daha fazla görsel efekt ve farklı bir üslup kullanılmıştır. Renk kullanımında sadelik ve uyum bir kenara bırakılmış onun yerini birbirleri ile uyumu olan ya da olmayan birçok renk bir arada kullanılmıştır.

Öğrenci çalışmalarının bu anlamda, olması gerektiği kadar renk çeşitliliğine sahip olmadığı görülmektedir. Bu da onların yeteri kadar renk kullanmayı bilmediğini göstermektedir. 'Az ve uyumlu renk kullanmak doğrudur' mantığıyla hareket edilmiştir. Çok fazla renk kullanmanın karmaşa yaratacağı düşünülmüştür. Aslında postmodernist yaklaşımda çok renk kullanmak vazgeçilmez bir özellik olmuştur.

TABLO 6. Bilgisayar Tekniğini Uygulama

Resim No.	Çok Uygun	Kısmen Uygun	Uygun Değildir
1	*		
2	*		
3	*		
4	*		
5	*		
6	*		
7	*		
8	*		
9	*		
10	*		
11	*		
12	*		
13	*		
14	*		
15	*		
16	*		
17	*		
18	*		
19	*		
20	*		
21	*		
22	*		
23	*		
24	*		
25	*		
26	*		
27	*		
28	*		
29	*		
30	*		
31	*		
32	*		
33	*		
34	*		
35	*		
36	*		
37	*		
38	*		
39	*		
40	*		
41	*		
42	*		

Resim No.	Çok Uygun	Kısmen Uygun	Uygun Değildir
43	*		
44	*		
45	*		
46	*		
47	*		
48	*		
49	*		
50	*		

Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Resim- İş Eğitimi Bölümü ve Muğla Üniversitesi Eğitim Fakültesi Resim- İş Eğitimi Bölümü öğrencilerinin yaptığı afiş çalışmalarının sonucuna göre; *bilgisayar tekniğini uygulama* kriterinin, 50 öğrencinin tamamının çalışmasında *çok uygundur* ölçütü görülmüştür. Bu sonuca göre öğrencilerin % 100'ü bu kriteri uymuştur. Öğrencilerin çalışmalarını bilgisayar ortamında hazırladığı görülmektedir. Buna göre; öğrenci çalışmalarının tamamında bilgisayar tekniğini uygulama kriterine uygunluk görüldüğünden başarılı bulunmuştur.

Yeni yaklaşımlar içerisinde postmodernizm yaygın bilgisayar kullanımına önem veren, belirgin olarak ön plana çıkan bir eğilimdir. Bu ortamda grafik tasarım güçlü bir endüstri haline gelmiştir. Bilgisayar destekli grafik teknolojisi hem stüdyo hem de eğitim alanında yaygın bir biçimde kullanılmaya başlanmıştır.

Yapılan öğrenci çalışmalarında da bilgisayarın tasarımda büyük ölçüde kullanıldığı görülmektedir. Postmodernist yaklaşımın temel taşlarından olan bilgisayarlı tasarım öğrencilerin en çabuk ve kolay benimsedikleri ve tasarımlarının neredeyse tamamında kullandıkları bir araç olmuştur. Bu da onlara, yaratıcılıklarının daha fazla gelişmesine yardımcı olmuştur.

TABLO 7. Özgün Düzenleme Yapma

Resim No.	Çok Uygun	Kısmen Uygun	Uygun Değildir
1	*		
2	*		
3	*		
4			*
5	*		
6			*
7	*		
8			*
9			*
10	*		
11	*		
12			*
13			*
14			*
15		*	
16		*	
17		*	
18	*		
19			*
20		*	
21	*		
22	*		
23	*		
24			*
25	*		
26		*	
27		*	
28	*		
29			*
30		*	
31	*		
32	*		
33			*
34			*
35			*
36			*
37			*
38			*
39			*
40	*		
41			*
42			*

Resim No.	Çok Uygun	Kısmen Uygun	Uygun Değildir
43			*
44	*		
45		*	
46			*
47			*
48		*	
49		*	
50			*

Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Resim- İş Eğitimi Bölümü ve Muğla Üniversitesi Eğitim Fakültesi Resim- İş Eğitimi Bölümü öğrencilerinin yaptığı afiş çalışmalarının sonucuna göre; *özgün düzenleme yapma* kriterinin, 50 öğrenciden 17 tanesinin çalışmasında *çok uygundur* ölçütü, 10 tanesinin *kısmen uygundur* ölçütü, 23 tanesinde ise *uygun değildir* ölçütü görülmüştür. Bu sonuca göre öğrencilerin % 34'ü bu kriteri uymuş, % 20'si kısmen uymuş ve % 46'sı uymamıştır. Buna göre; öğrenci çalışmalarının büyük çoğunluğunda özgün düzenleme kriterine uygunluk görüldüğünden başarılı bulunmuştur.

Kökleri 1970' lere dayanmasına rağmen, bu yeni akım ruhu 1980' lerde güçlenmiş ve tasarıma hakim olmuştur. Anlatım biçimi bazen son derece kişisel olurken, mesaj genellikle görsel anlatım unsurlarıyla verilmek istenmiştir. Postmodernist tasarımcılar, tasarım problemine mantıksal ve etkili çözümler bulmak için daima güçlü bir grafiksel anlatım kullanmışlardır. Biçimlerle oynarcasına yerleştirmişler ve kompozisyon alanını farklı biçimlerle düzenlemişlerdir. Bu da tasarımlarının özgün olmasını sağlamıştır.

Öğrenci çalışmalarına bakıldığında; büyük bir çoğunluğunun tasarımları kompozisyon açısından değerlendirildiğinde başarılıdır. Kullandıkları fotoğraflar, görsel öğeler ve düzenlemeleri seçtikleri konu ile bütünlük içindedir.

TABLO 8. Görsel Çekiciliği Olmasını Uygulama

Resim No.	Çok Uygundur	Kısmen Uygundur	Uygun Değildir
1		*	
2		*	
3		*	
4			*
5	*		
6			*
7	*		
8		*	
9			*
10		*	
11		*	
12			*
13			*
14			*
15	*		
16		*	
17		*	
18	*		
19			*
20		*	
21	*		
22	*		
23	*		
24			*
25	*		
26			*
27		*	
28	*		
29			*
30			*
31	*		
32	*		
33			*
34			*
35			*
36			*
37			*
38			*
39			*
40	*		
41		*	
42			*

Resim No.	Çok Uygun	Kısmen Uygun	Uygun Değildir
43			*
44	*		
45		*	
46			*
47			*
48		*	
49		*	
50			*

Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Resim- İş Eğitimi Bölümü ve Muğla Üniversitesi Eğitim Fakültesi Resim- İş Eğitimi Bölümü öğrencilerinin yaptığı afiş çalışmalarının sonucuna göre; *görsel çekiciliği olmasını uygulama* kriterinin, 50 öğrenciden 13 tanesinin çalışmasında *çok uygundur* ölçütü, 14 tanesinin *kısmen uygundur* ölçütü, 23 tanesinde ise *uygun değildir* ölçütü görülmüştür. Bu sonuca göre öğrencilerin % 26'sı bu kriteri uymuş, % 28'i kısmen uymuş ve % 46'sı uymamıştır. Buna göre; öğrenci çalışmalarının büyük çoğunluğunda görsel çekicilik kriterine uygunluk görüldüğünden başarılı bulunmuştur.

Kökü 1970' lerde olan ve bir temel felsefesi ve ortak bir çizgisi olmayan bu yaklaşım grafik tasarıma bir biçim ve hareket çeşitliliği getirerek özgür ve dışavurumcu bir çağı başlatmıştır (Bektaş 1992: 230).

İfade arayışı içinde gerçekten özgür olmak için, işlevsel unsurlar soyut anlatım elemanları olarak ele alınmış, okunurluk gözardı edilerek, çekici çözümlemeler adına çoğu zaman da bilgi aktarma işlevinden feragat edilmiştir.

Postmodernist tasarımcılar, tasarım problemine mantıksal ve etkili çözümler bulmak için daima güçlü bir grafiksel anlatım kullanmışlardır. Tasarımcıların bir kısmı, çözümleyeceği tasarım sorununu, çok sayıda dinamik öğeyi bir arada kullanarak bir bütün oluşturacak şekilde çözümlemiştir. Öğrencilerin çalışmalarına bakıldığında görsel çekiciliğin büyük çoğunluğunda ön planda tutulduğu görülmektedir. Görsel çekicilik afişe bakıldığında ilk olarak aranan bir özellik olduğundan öğrenciler buna daha fazla önem göstermiştir.

TABLO 9. Dikkat Çekici ve Şaşırtıcı Olmasını Uygulama

Resim No.	Çok Uygun	Kısmen Uygun	Uygun Değildir
1		*	
2		*	
3		*	
4			*
5	*		
6			*
7	*		
8			*
9		*	
10	*		
11	*		
12			*
13			*
14			*
15		*	
16			*
17			*
18	*		
19			*
20		*	
21	*		
22	*		
23	*		
24			*
25	*		
26		*	
27			*
28	*		
29			*
30			*
31	*		
32	*		
33			*
34			*
35			*
36			*
37			*
38			*
39			*
40	*		
41		*	
42			*

Resim No.	Çok Uygun	Kısmen Uygun	Uygun Değildir
43			*
44	*		
45		*	
46			*
47			*
48		*	
49		*	
50			*

Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Resim- İş Eğitimi Bölümü ve Muğla Üniversitesi Eğitim Fakültesi Resim- İş Eğitimi Bölümü öğrencilerinin yaptığı afiş çalışmalarının sonucuna göre; *dikkat çekici ve şaşırtıcı olmasını uygulama* kriterinin, 50 öğrenciden 14 tanesinin çalışmasında *çok uygundur* ölçütü, 11 tanesinin *kısmen uygundur* ölçütü, 25 tanesinde ise *uygun değildir* ölçütü görülmüştür. Bu sonuca göre öğrencilerin % 28'i bu kritere uymuş, % 22'si kısmen uymuş ve % 50'si uymamıştır. Buna göre; öğrenci çalışmalarının yarısında dikkat çekicilik ve şaşırtıcılık kriterine uygunluk görüldüğünden başarılı bulunmuştur.

Postmodernist yaklaşımda ifade biçimi bazen kışkırtıcı ve küstah bir şekilde olduğu gibi bazen de son derece ince ve duyarlı olmuştur. 1980' lerin bu yeni yaklaşımı duygu ve hayal gücünü yoğunlaştıran, şok etkisi yaratmayı amaçlayan bireysel bir tutumla kısaca bir önceki 10 yılın sistem ve mantığının veremediği ne varsa, onlara kapılarını açmıştır. Tasarımlarda akılcılık ve kuralcılık bir kenara bırakılmıştır. Öğrenci çalışmalarına bakıldığında; yarısının çalışmasında dikkat çekicilik ve şaşırtıcılık kriterine önem verildiği görülmektedir. Henüz yeni karşılaştıkları için beklenen şekilde cesur tasarımlar olmamasına karşın yine de başarılı olmuşlardır. Bu anlamda tasarımların daha başarılı olabilmesi öğrencilere gerekli bilgilerin verilmesi gerekmektedir.

VI. BÖLÜM

SONUÇ ve ÖNERİLER

6. 1. Sonuç

İnsanoğlu elindekilerle yetinmeyip sürekli arayış içerisinde. Bilim ve teknolojinin ilerlemesiyle birlikte tasarım eğitiminde biçimsel yenilikler getirmiştir.

Fotoğraf ve fotomontaj unsurlarının ve popüler kültürün görüntülenmesi, bilgisayarda fotokopiye kadar bir dizi hızlı medyanın tasarım malzemesi haline gelmesi, illüstrasyon anlayışının egemen olduğu eski dönemin el becerisine dayanan anlayışını geride bırakmıştır.

Modernizm sonrası olarak kabul edilen Postmodernizm akımının grafik sanatlara etkisinin çok yönlü olmasıyla yüksek öğrenim kurumlarında da benimsenip uygulanmaktadır.

Postmodernizm ortaya çıkmadan önce afiş tasarımları kitlenin tüketimini hedef almaktaydı. Postmodernizmle birlikte kendi kendini ifade etmek de önem kazandı.

Gazi ve Muğla Üniversitesi grafik öğrencilerinin afiş uygulamalarında tek yerine çoğul yazı karakteri, düzenlemede sınır boyutunun olmaması, görsel elemanların çokluğu, renk kullanımının çeşitliliği, hatta izleyicide şaşırtıcı- kışkırtıcı etki uyandırmaları postmodern anlayışın ürünleridir.

Postmodernizm diğer akımlardan çok daha geniş kitlelere sesini duyuran bir akım olmuştur. Öğrencilerin kendilerini ifade etmesi bu akım tarzıyla çok daha kolay olmuştur.

Çalışmaların değerlendirilmesi sonucunda yapılan afişlerin büyük çoğunluğunda bu akımın etkileri görülmektedir. Kriterler arasında çalışmalarda uygulaması en az görülen *tek yerine çoğul yazı karakterini uygulama* kriteri olmuştur. Çalışmaların tamamında görülen kriter ise *bilgisayar tekniğini uygulama* kriteridir.

Gazi ve Muğla Üniversitesi grafik öğrencilerinin afiş uygulamaları genel anlamda postmodernizmin kriterlerine uygun bulunmuştur. Öğrenciler henüz böyle bir çalışmayla ilk kez karşılaşmış olmalarına karşın konuyu çok iyi kavrayıp başarılı çalışmalar ortaya çıkarmışlardır. Bu sonuca göre; postmodernizmin, tasarımcıların özgürlüklerini kısıtlamadığı ve kendilerini rahat ifade ettikleri için çok çabuk benimsenip tasarımlarda kullanılmasını sağlamıştır.

6. 2. Öneriler

Postmodernizm olarak adlandırılan akım belli kurallara bağlı kalmaksızın gelişen bu yaklaşım, grafik tasarımına bir biçim ve hareket çeşitliliği getirerek, grafik alanında özgür ve dışavurumcu bir çağı başlatmıştır. Postmodernizmin ortaya çıkışına kadar yapılan tasarımlarda; tasarımcılar insanlarla iletişim kurmayı amaçlamışlardır. Ancak Postmodernist akımın ortaya çıkışıyla tasarımcılar; iletişim kurmaktan çok kendi kendini ifade etmeyi hedef almışlardır.

Sanat ürünü, var olanın özellikleriyle değil bu ürünü ortaya koyan kişinin duyguları, tutum ve davranışlarıyla tanımlanmalıdır.

Postmodernist akım etkisinde hazırlanacak olan afişte tasarımcı öncelikle kendi kendini ifade etmelidir. Seçilen konular toplumsal sorunlarla ilgili olduğu kadar kişisel de olmalıdır.

Postmodernizm kurallara karşı olan bir akımdır. Yapılan afişler daha özgür daha cesur olabilir. Öğrenci çalışmalarında bu anlamda eksiklikler görülmektedir. İnsanlara mesaj verme kaygısından vazgeçilmelidir.

Postmodernizm, güzel sanatlar eğitimi alan özellikle grafik eğitimi alan öğrencilerin ders programlarında olmalıdır. Çünkü sanat akımları grafik tasarımın vazgeçilmez bir parçasıdır. Özellikle postmodernizm grafik tasarıma bir dönem damgasını vurmuştur. Bugün hala tasarım alanında yapılan çalışmalarda etkisi oldukça fazla hissedilmektedir. Öğrencilerin stajda yaptıkları çalışmalarında postmodernist tasarımlar yapmaları istenmelidir. Bu çalışmalar öğrencilerin yaratıcılık sürecinde bakış açılarının çok daha geniş olmasını sağlayacaktır.

Postmodernizmin grafik tasarımı üzerindeki etkisi hakkında yeterli araştırma yoktur. Öğrenciler gelecekte bu alanda araştırma yapmaları için; bu konu hakkında bilgilendirilmelidir.

KAYNAKÇA

Afiş Sanatı 1980. (Aralık 1980). Milliyet Sanat.

AKAY, A. (1997). **Postmodern Görüntü.** İstanbul: Bağlam Yayıncılık.

AKAY, A. (1990). ‘**Postmodernizm: Önce ve Sonrının Ötesi**’. Arredamento Dekorasyon Dergisi.

ALBERTSEN, N. (1988). **Postmodernism, Post-fordism, and Critical Social Theory, Environment and Planning D.**

AY, T. **Rock ve Şiddet.** Korsan Yayınları.

BECER, Emre. (1997). **İletişim ve Grafik Tasarımı.** Ankara: Dost Kitabevi Yayınları.

BEKTAŞ, Dilek (1981). **Çağdaş Grafik Tasarım Süreci.** İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.

BEKTAŞ, Dilek (1992). **Çağdaş Grafik Tasarım Girişimi.** İstanbul: Promas A.Ş.

BEKTAŞ, Dilek. (1992). **Çağdaş Grafik Tasarımının Gelişimi.** İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.

BERGER, J. (1993). **Görme Biçimleri** (Çev. Yurdanur Selmani). İstanbul.

BERKSOY, Taner (1998). **Türk Ekonomisinde Sermaye Hareketleri.** İstanbul: İTO

BOZKURT, N. **20. Yüzyıl Düşünce Akımları.** Sarmal Yayınları.

COOKE, P. (1988). **Modernity, Postmodernity and the City.**

ÇELİKEL, N. **Reklam Sanatı.** İstanbul.

ÇEVİK ERGENEL, Semra. (1993). **Siyasi Afişler (1946- 1993).** Ankara: Gazi Üni. Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yüksek Lisans Tezi)

DANTO, A. C. (1997). **After the end of art - Contemporary art and the pale of history.** Princeton: Princeton University Pres.

DE OLIVEIRA, N. (2001). **Oxley, N., Petry, M., Installation Art, Thames & Hudson Ltd.** London.

DÖKMEN, Üstün. (1998). **Sanatta ve Günlük Yaşamda İletişim Çalışmaları ve Empati.** İstanbul: Sistem Yayıncılık

EDGÜ, F. (1985). **‘Bır Grafik Ustamız’.** Grafik Sanatlar Dergisi.

ELLİS, J.M. (1997). **Postmodernizme Hayır.** Ankara: Doruk Yayınları.

ERDOĞAN Nezh, İNCİRLİOĞLU Güven, NORAS Suzan (1993). **Görüntünün Ötesi- 2. Bilkent Grafik Tasarım Semineri- Soru Havuzu- Bildiriler.** Ankara: Bilkent Üni. Güzel Sanatlar, Tasarım ve Mimarlık Fakültesi Grafik Bölümü.

ERİNÇ, Sıtkı M. (1998). **Sanat Psikolojisine Giriş.** Ankara: Ayraç Yayınevi.

ERKMEN, B. (1991). **Türkiye’ de Seçim Afişleri.** Milliyet Sanat Dergisi.

ERSÖZ, Nihan Semen. (1993). **Türkiye’ de Grafik Sanatların Gelişimi ve Grafik Sanatçıları (1923- 1993).** Ankara: Yüksek Lisans Tezi.

FEATHERSTONE, M. (1996). **Postmodernizm ve Tüketim Kültürü.** İstanbul.

GELİŞLİ, Yücel. (1998) *Postmodernizm ve Eğitim Anlayışı* **Milli Eğitim Dergisi.** Ankara: MEB Yayınları.

GERMANER, S. (1997). **1960 Sonrası Sanat - Akımlar, Eğilimler, Gruplar, Sanatçılar.** İstanbul: Kabalcı Yayınevi.

GİDDENS, A. (1994). **Moderliğin Sonuçları** (Çev. E. Kuşdil). İstanbul: Ayrıntı Yayınları.

GÜNGÖR, İ.H. (1972). **Temel Tasarım.** İstanbul: İTÜ Yayınları.

GÜRSEL, Z. Hüdan. (1979). **Firma Açısından Ürünlerin Planlanması ve Değerlendirilmesi.** Ankara: Ankara Üni.

KARAARSLAN, Tuba. (1994). **Türkiye' nin Tanıtımına Yönelik Afiş Tasarımları (1962- 1992)**. Ankara: Gazi Üni. Sosyal Bilimler Enstitüsü Resim- İş Eğitimi Bölümü (Yüksek Lisans Tezi).

KARAMUSTAFA, S. (1995). **Türk Grafik Tasarımcıları**. İstanbul: Alternatif Yayınları.

KARAMUSTAFA, S. (1996). **Cumhuriyet Dönemi Türkiye'de Grafik Tasarımı**. Ankara: İletişim Yayınları.

LE BON, G. (1997). **Kitleler Psikolojisi**. İstanbul: Hayat Yayınları.

LYOTARD, J.F. (1997). **Postmodern Durum**. İstanbul: Vadi Yayınları.

MUSALAR, A. (1997). **Türk Afiş Sanatı ve Gelişimi**. İzmir.

MUTLU, Erol. **İletişim Sözlüğü**. Ankara : Bilim ve Sanat Yayınları.

OZANKAYA, Özer. (1980). **Toplum Bilimleri Sözlüğü**. Ankara : TDK Yayınları.

PAUL, C. (2003). **Digital Art, Thames & Hudson Ltd**. London.

ROSENAU, P. M. (1998). **Postmodernizm ve Toplum Bilimleri**.

RUSH, M. (1999). **New Media in Late 20th-Century Art, Thames & Hudson Ltd**. London.

SÜMER, S. (1972). **Gözlemsel Çözümsel Yöntemle Yeni Düzen Yeni Biçim**. İstanbul: İDGSA Yayınları.

SÜTGÖL, A. **Postmodernizmin Temellendirilmesi**. 4. Boyut.

ŞAYLAN, G. (1999). **Postmodernizm**. Ankara: İmge Kitabevi Yayınları.

TURANİ, A. (1980). **Basım Sanatının Gerçek Çehresi**. Ankara: Toplum Yayınevi.

TURANİ, Adnan. (1993). **Sanat Terimleri Sözlüğü**. İstanbul: Remzi Kitabevi.

Türkiye' de Sanat Eğitimi. (1979). İstanbul: İDGSA Yayınları.

TÜTÜNCÜ OĞUZOĞLU, Dilek. (1993). **Cumhuriyet Döneminden Günümüze Kadar Ziraat Bankası Reklam Afişleri (1923- 1992)**. Ankara: Gazi Üni. Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yüksek Lisans Tezi).

Ü, Oskay. (1994)

WILD, L. (1997). **On Overcoming Modernism**.

WILSON, S. (2001). **Information Arts: Intersections of Art, Science and Technology**. Cambridge.

YOUNG, T. H. **Punk**. Dost Yayınları.

EKLER

EK – 1. GÖZLEM FORMU ÖRNEĞİ

